

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE

ORGAN URZĘDOWY ARCHIDIECEZJI KATOWICKIEJ

ARCHIDIECEZJA
KATOWICKA

GRUDZIEŃ 2021

STOLICA APOSTOLSKA

225

**Orędzie papieża Franciszka
na 55. Światowy Dzień Pokoju
1 stycznia 2022**

*Dialog Międzypokoleniowy, Edukacja, Praca:
narzędziami budowania trwałego pokoju*

1. „Jak są pełne wdzięku na górach nogi zwiastuna, (...) który ogłasza pokój” (Iz 52, 7). Słowa proroka Izajasza wyrażają pocieszenie, westchnienie ulgi ludu wygnanego, wyczerpanego przemocą i niesprawiedliwością, narażonego na upokorzenie i śmierć. Prorok Baruch zastanawiał się nad tym: „Cóż się to stało, Izraelu, że jesteś w kraju nieprzyjaciół, wynędzniały w ziemi ob-

cej, uważany za nieczystego na równi z umarłymi, zaliczony do tych, co schodzą do Otchłani?” (3, 10-11). Dla tych ludzi przybycie zwiastuna pokoju oznaczało nadzieję na odrodzenie się z gruzów historii, początek świetlanej przyszłości.

Także dzisiaj droga pokoju, którą św. Paweł VI nazwał nowym imieniem rozwoju integralnego (por. *Populorum progressio*, 76nn), pozostaje niestety daleko od realnego życia bardzo wielu mężczyzn i kobiet, a tym samym rodziny ludzkiej, która jest obecnie w pełni wzajemnie połączona. Mimo wielu wysiłków zmierzających do konstruktywnego dialogu między narodami, nasila się ogłuszający zgiełk wojen i konfliktów, postępują choroby o rozmiarach pandemii, pogłębiają się skutki zmian klimatycznych i degradacji środowiska, pogłębia się tragedia głodu i pragnienia, a dominuje model gospodarczy oparty na indywidualizmie, a nie na solidarnym dzieleniu się. Podobnie, jak w czasach starożytnych proroków, tak i dzisiaj nie ustaje wołanie ubogich i ziemi (por. *Laudato si*, 49), by błagać o sprawiedliwość i pokój.

W każdej epoce pokój jest zarówno darem Bożym, jak i owocem wspólnego zaangażowania. Istnieje bowiem pewna „architektura” pokoju, w której uczestniczą różne instytucje społeczne, i istnieje „rzemiosło” pokoju, które angażuje każdego z nas osobiście (por. *Fratelli tutti*, 231). Wszyscy mogą współdziałać w budowaniu bardziej pokojowego świata: poczynając od własnego serca, poprzez relacje w rodzinie, społeczeństwie i środowisku, aż po relacje między narodami i między państwami.

Chciałbym zaproponować tutaj trzy drogi na rzecz budowania trwałego pokoju. Przede wszystkim dialog międzypokoleniowy, jako podstawa realizacji wspólnych planów. Po drugie, edukacja, jako czynnik wolności, odpowiedzialności i rozwoju. Wreszcie, działania na rzecz pełnej realizacji ludzkiej godności. Są to trzy elementy niezbędne do „powstania ugody społecznej” (*Fratelli tutti*, 218), bez której każdy projekt pokojowy jest niespójny.

2. Dialog międzypokoleniowy na rzecz budowania pokoju

W świecie, gdzie nadal panuje pandemia, która spowodowała nadto wiele problemów, „niektórzy próbują uciec od rzeczywistości, chroniąc się w prywatne światy, a inni stawiają jej czoło z destrukcyjną przemocą, ale między egoistyczną obojętnością a protestem odwołującym się do przemocy istnieje opcja, która jest zawsze możliwa – dialog. Dialog między pokoleniami” (*Fratelli tutti*, 199).

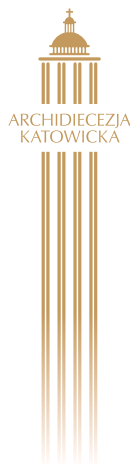
Każdy szczerzy dialog, choć nie jest pozbawiony słusznej i pozytywnej dyalektyki, zawsze wymaga podstawowego zaufania między rozmówcami. Musimy powrócić do tego wzajemnego zaufania i je odzyskać! Obecny kryzys sanitarny spotęgował u wszystkich poczucie osamotnienia i wycofania się w głąb siebie. Samotności osób starszych towarzyszy u młodych poczucie bezsilności i brak wspólnego pomysłu na przyszłość. Ten kryzys jest z pewnością bolesny. Ale może też w nim wyrazić się to, co w ludziach najlepsze. Podczas pandemii widzieliśmy bowiem na całym świecie wielokoduszne świadectwa współczucia, dzielenia się i solidarności.

Dialog oznacza słuchanie siebie nawzajem, konfrontowanie się, zgadzanie się i podążanie razem. Wspieranie tego wszystkiego między pokoleniami oznacza spulchnianie twardej i jałowej gleby konfliktu i odrzucenia, aby uprawiać tam nasiona trwałego i wspólnego pokoju.

Podczas gdy rozwój technologiczny i gospodarczy często dzielił pokolenia, to współczesne kryzysy ujawniają pilność ich przymierza. Z jednej strony ludzie młodzi potrzebują doświadczenia egzystencjalnego, mądrościowego i duchowego osób starszych. Z drugiej natomiast strony osoby starsze potrzebują wsparcia, miłości, kreatywności i dynamizmu młodych.

Wielkie wyzwania społeczne i procesy budowania pokoju nie mogą się obejść bez dialogu między strażnikami pamięci – osobami starszymi – a tymi, którzy niosą historię dalej – młodymi. Nie mogą się też obyć bez gotowości każdego do uczynienia miejsca drugiemu, nie domagania się, by zajmować całą scenę, realizując swoje doraźne interesy, jakby nie było przeszłości i przyszłości. Przeżywany przez nas światowy kryzys wskazuje nam, w spotkaniu i dialogu między pokoleniami, siłę napędową zdrowej polityki, która nie zadowala się zarządzaniem istniejącej sytuacji „za pomocą łatek lub szybkich, czysto okazjonalnych napraw” (*Fratelli tutti*, 179), ale która oferuje siebie jako doskonałą formę miłości do drugiego człowieka (por. *Fratelli tutti*, 180), w poszukiwaniu wspólnych i zrównoważonych projektów.

Jeśli w obliczu trudności będziemy umieli praktykować ten dialog międzypokoleniowy, to będziemy mogli „być dobrze zakorzenieni w teraźniejszości, i z tego miejsca spotykać się z przeszłością i przyszłością. Spotykać się z przeszłością, aby uczyć się z historii i leczyć rany, które niekiedy nas uwarunkowują. Spotykać się z przyszłością, aby umocnić entuzjazm, aby marzenia wypuściły pędy, by rozbudzić prorocтва, żeby

rozkwitały nadzieje. Tak więc zjednoczeni możemy uczyć się od siebie nawzajem” (Christus vivit, 199). Bez korzeni, jakże mogłyby rosnąć drzewa i przynosić owoce?

Wystarczy, że pomyślimy o kwestii dbania o nasz wspólny dom. Środowisko naturalne samo w sobie „jest pożyczką, którą każde pokolenie otrzymuje i powinno przekazywać następnym pokoleniom” (Laudato si, 159). Należy zatem doceniać i wspierać wielu młodych, którzy dążą do świata bardziej sprawiedliwego, troszczącego się o ochronę stworzenia, powierzonego naszej pieczy. Czynią to z niepokojem i entuzjazmem, a przede wszystkim z poczuciem odpowiedzialności w obliczu pilnej potrzeby zmiany kursu (Laudato si, 163 i 202), jaką narzucają nam trudności wynikające z dzisiejszego kryzysu etycznego i społeczno-środowiskowego (Laudato si, 139).

Z drugiej strony, możliwość wspólnego budowania dróg do pokoju nie może być oddzielona od edukacji i pracy, będących uprzywilejowanymi miejscami i kontekstami dialogu międzypokoleniowego. To właśnie edukacja zapewnia język dialogu między pokoleniami i w doświadczeniu pracy, w której współdziałają mężczyźni i kobiety różnych pokoleń, wymieniając się wiedzą, doświadczeniem i umiejętnościami w perspektywie dobra wspólnego.

3. Kształcenie i wychowanie jako siła napędowa pokoju

W ostatnich latach na całym świecie znacznie ograniczono budżet na kształcenie i edukację, i jest on traktowany raczej jako wydatki niż inwestycje. A jednak stanowią one podstawowe źródło integralnego rozwoju człowieka: czynią osobę bardziej wolną i odpowiedzialną oraz są niezbędne dla obrony i promowania pokoju. Innymi słowy, kształcenie i edukacja są fundamentem zwartego, cywilizowanego społeczeństwa, zdolnego do rodzenia nadziei, bogactwa i postępu.

Natomiast wydatki na cele wojskowe wzrosły powyżej poziomu odnotowanego pod koniec „zimnej wojny” i wyglądają na to, że będą rosły w niebotycznym tempie.

Jest zatem sprawą stosowną i pilną, aby osoby odpowiedzialne za sprawowanie władzy wypracowały politykę gospodarczą, która odwróci relację między publicznymi inwestycjami w edukację, a środkami przeznaczanymi na zbrojenia. Z drugiej strony, dążenie do rzeczywistego procesu międzynarodowego rozbrojenia może przynieść jedynie wielkie korzyści dla rozwoju ludów i narodów, uwalniając środki finansowe,

które mogą być wykorzystane w bardziej odpowiedni sposób na zdrowie, edukację, infrastrukturę, troskę o środowisko i tak dalej.

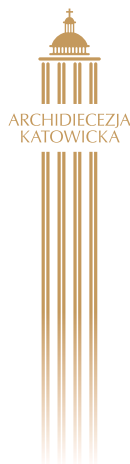
Ufam, że inwestycjom w edukację będzie towarzyszyło większe zaangażowanie w promowanie kultury troskliwości (Laudato si, 231). W obliczu pęknięć w społeczeństwie i bierności instytucji może się ona stać wspólnym językiem, który przełamuje bariery i buduje mosty. „Dany kraj się rozwija, kiedy jego różne bogactwa kulturowe podejmują konstruktywny dialog: kultura popularna, kultura uniwersytecka, młodzieżowa, artystyczna i technologiczna, kultura gospodarcza i rodzinna oraz kultura mediów” (Fratelli tutti, 199). Konieczne jest zatem wypracowanie nowego paradygmatu kulturowego poprzez „globalny pakt edukacyjny dla młodych pokoleń i wraz z młodymi pokoleniami, który angażowałby rodziny, wspólnoty, szkoły i uniwersytety, instytucje, religie, rządzących, całą ludzkość, w kształtowanie osób dojrzałych” (Wideo przesłanie, 15.10.2020). Pakt, który promowałby edukację w zakresie ekologii integralnej, według wzorca kulturowego pokoju, rozwoju i tolerancji, skoncentrowany na braterstwie i przymierzu między osobą a środowiskiem (Wideo przesłanie, 13.12.2020).

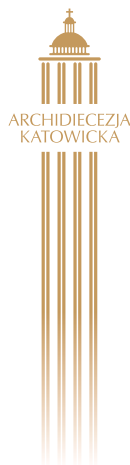
Inwestowanie w kształcenie i edukację młodych pokoleń jest główną drogą, która poprzez odpowiednie przygotowanie, prowadzi je do zajęcia należytego im miejsca w świecie pracy (Laborem exercens, 18).

4. Promocja i zapewnienie pracy buduje pokój

Praca jest nieodzownym czynnikiem budowania i zachowania pokoju. Jest ona wyrażaniem siebie i swoich darów, ale także zaangażowania, trudu, współpracy z innymi, bo zawsze pracuje się z kimś lub dla kogoś. W tej wyrażnie społecznej perspektywie praca jest miejscem, w którym uczymy się wносить swój wkład na rzecz świata bardziej przyjaznego i piękniejszego.

Pandemia COVID-19 pogorszyła sytuację w świecie pracy, który już wcześniej borykał się z wieloma wyzwaniami. Upadły miliony inwestycji ekonomicznych i produkcyjnych. Pracownicy w niepewnej sytuacji zawodowej są coraz bardziej bezbronni; liczni z tych, którzy wykonują usługi podstawowe, są w coraz większym stopniu nieobecni w świadomości publicznej i politycznej. Zdalne nauczanie doprowadziło w wielu przypadkach do regresu w nauce i szkolnictwie. Ponadto ludzie młodzi, wchodzący na rynek pracy, i dorośli, którzy popadli w bezrobocie, stoją teraz przed dramatycznymi perspektywami.

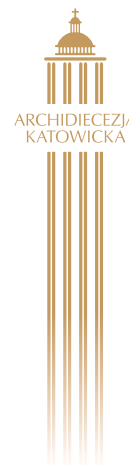

W szczególności druzgocący był wpływ kryzysu na gospodarkę nieformalną, która często obejmuje pracowników migrujących. Wielu z nich nie jest uznawanych przez prawo krajowe, tak jakby nie istnie-li; żyją w bardzo niestabilnych warunkach dla siebie i swoich rodzin, narażeni na różne formy niewolnictwa i pozbawieni systemu opieki społecznej, który by ich chronił. Ponadto tylko jedna trzecia ludności świata w wieku produkcyjnym korzysta obecnie z systemu ochrony so-cjalnej lub może z niego korzystać w ograniczonym zakresie. W wielu krajach wzrasta przemoc i przestępczość zorganizowana, dławiąc wol-ność i godność ludzi, zatruwając gospodarkę i uniemożliwiając rozwój dobra wspólnego. Reakcją na tę sytuację może być jedynie rozszerzenie możliwości godnej pracy.

Praca jest bowiem podstawą, na której można budować sprawiedli-wość i solidarność w każdej wspólnotie. Z tego powodu „nie należy dą-żyć do tego, aby postęp technologiczny zastępował coraz bardziej ludzką pracę, przez co ludzkość doprowadziłaby do wyrządzenia szkody sobie samej. Praca jest koniecznością, częścią sensu życia na tej ziemi, sposo-bem dojrzewania, ludzkiego rozwoju i osobistego spełnienia” (Laudato si, 128). Musimy zjednoczyć nasze idee i wysiłki, aby stworzyć warunki i znaleźć rozwiązania, dzięki którym każdy człowiek w wieku produk-cyjnym będzie miał możliwość, poprzez swoją pracę, wniesienia wkładu w życie rodziny i społeczeństwa.

Bardziej niż kiedykolwiek pilne jest promowanie na całym świecie odpowiednich i godziwych warunków pracy, zorientowanych na dobro wspólne i ochronę stworzenia. Konieczne jest zapewnienie i wspieranie wolności przedsięwzięć gospodarczych, a jednocześnie promowanie od-budowanej odpowiedzialności społecznej, tak aby zysk nie był jedynym kryterium przewodnim.

W tej perspektywie należy pobudzać, przyjmować i wspierać ini-cjatywy, które na wszystkich szczeblach nakładają przedsiębiorstwa do przestrzegania podstawowych praw człowieka w odniesieniu do pracow-nic i pracowników, uwrażliwiając w tym zakresie nie tylko instytucje, ale także konsumentów, społeczeństwo obywatelskie i przedsiębiorstwa. Im bardziej są one świadome swojej roli społecznej, tym bardziej stają się miejscami, w których realizowana jest godność człowieka, co z ko-lei przyczynia się do budowania pokoju. W tym względzie aktywną rolę powinna odgrywać polityka, promując sprawiedliwą równowagę mię-

dzy wolnością gospodarczą a sprawiedliwością społeczną. A wszyscy ci, którzy pracują na tym polu, poczynawszy od katolickich pracowników i przedsiębiorców, mogą znaleźć pewne wskazówki w nauce społecznej Kościoła.

Drodzy bracia i siostry! W czasie, gdy staramy się zjednoczyć nasze wysiłki, aby wyjść z pandemii, chciałbym ponowić moje podziękowania dla wszystkich, którzy zaangażowali się i nadal wielkodusznie i odpo-wiedzialnie poświęcają się zapewnieniu wykształcenia, bezpieczeństwa i poszanowaniu praw, zapewnieniu opieki medycznej, ułatwieniu spo-tkań między członkami rodzin a chorymi, zapewnieniu wsparcia gospo-darczego osobom potrzebującym lub tym, którzy stracili pracę. I zapew-niam o mojej pamięci w modlitwie za wszystkie ofiary i ich rodziny.

Zwracam się do rządzących i do osób odpowiedzialnych za politykę i sprawy społeczne, do duszpasterzy i przełożonych wspólnot kościel-nych, a także do wszystkich mężczyzn i kobiet dobrej woli, aby szli ra-zem tymi trzema drogami: dialogu między pokoleniami, edukacji i pra-cy. Z odwagą i kreatywnością. I niech będzie coraz więcej ludzi, którzy bez hałasu, pokornie i wytrwale, dzień po dniu stają się budowniczymi pokoju. I niech zawsze poprzedza ich i towarzyszy im błogosławieństwo Boga pokoju!

Watykan, 8 grudnia 2021 roku.

FRANCISZEK

226

List Ojca Świętego Franciszka do małżonków z okazji Roku „Rodzina Amoris Laetitia”

Drodzy małżonkowie całego świata!

Z okazji Roku „Rodzina Amoris Laetitia” zwracam się do was, aby, w tym szczególnym okresie, który przeżywamy, wyrazić wobec was całą moją miłość i bliskość. W moich modlitwach zawsze pamiętałem o ro-dzinach, tym bardziej w okresie pandemii, która wystawiła na ciężką

próbę wszystkich, a zwłaszcza tych najbardziej bezbronnych. Czas, przez który przechodzimy, skłania mnie do tego, aby z pokorą, czułością i radością podejść do każdej osoby, każdego małżeństwa i każdej rodziny w sytuacjach, jakich doświadczacie.

Te szczególne okoliczności zapraszają nas do przeżywania słów, którymi Pan powołuje Abrahama do opuszczenia swojej ziemi ojczystej i domu swego ojca, by udał się ku ziemi nieznanej, którą On sam mu ukaze (por. Rdz 12, 1). My także, bardziej niż kiedykolwiek, doświadczaliśmy niepewności, samotności, straty osób bliskich i zostaliśmy popchnięci do wyjścia z naszych stref bezpieczeństwa, z naszych przestrzeni „pod kontrolą”, z naszych sposobów załatwiania spraw, z naszych ambicji – po to, aby troszczyć się nie tylko o dobro naszej rodziny, ale także o dobro społeczeństwa, które zależy również od naszych osobistych zachowań.

Relacja z Bogiem nas kształtuje, towarzyszy nam i porusza nas jako osoby, a w końcu pomaga nam „wyjść z naszej ziemi”, w wielu przypadkach z pewnym strachem, a nawet lękiem przed nieznanym. Jednak, dzięki naszej wierze chrześcijańskiej wiemy, że nie jesteśmy sami, ponieważ Bóg jest w nas, z nami i pośród nas: w rodzinie, w sąsiedztwie, w miejscu pracy lub nauki, w mieście, w którym mieszkamy.

Podobnie jak Abraham, każdy z małżonków opuszcza swoją ziemię w chwili, gdy odczuwając powołanie do miłości małżeńskiej, bezwarunkowo daje siebie drugiej osobie. Tak więc już zaręczyny oznaczają opuszczenie własnej ziemi, ponieważ wymagają od nas wspólnej wędrówki drogą, która prowadzi do małżeństwa. Różne sytuacje życiowe: mijający czas, pojawienie się dzieci, praca, choroba, są okolicznościami, w których zobowiązanie podjęte wobec siebie nawzajem oznacza, że każda osoba musi porzucić swą bierność, swoje pewniki, przestrzenie spokoju i wyjść ku ziemi, którą obiecuje Bóg: być dwojgiem w Chrystusie, dwojgiem w jednym. Jednym życiem, jednym „my” w komunii miłości z Jezusem, który żyje i jest obecny w każdej chwili waszego życia. Bóg wam towarzyszy, miłuje was bezwarunkowo. Nie jesteście sami!

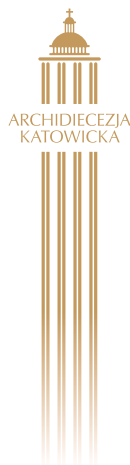
Droży małżonkowie, wiedźcie, że wasze dzieci – a szczególnie te młodsze – uważnie was obserwują i szukają w was świadectwa silnej i niezawodnej miłości. „Jak ważne jest, aby ludzie młodzi mogli na własne oczy zobaczyć miłość Chrystusa żywą i obecną w miłości małżonków, którzy swoim konkretnym życiem świadczą, że miłość na zawsze

jest możliwa!” (Wideoprzesłanie, 09.06.2021). Dzieci zawsze są darem, zmieniają historię każdej rodziny. Są spragnione miłości, wdzięczności, szacunku i zaufania. Ojcostwo i macierzyństwo wzywa was do bycia twórczymi i płodnymi, aby dać waszym dzieciom radość odkrycia, że są dziećmi Boga, dziećmi Ojca, który od pierwszej chwili czule je kocha i codziennie bierze je za rękę. To odkrycie może dać waszym dzieciom wiarę i zdolność do ufania Bogu.

Oczywiście, wychowanie dzieci nie jest w żadnym wypadku łatwe. Nie zapominajmy jednak, że również dzieci nas kształcą. Pierwszym środowiskiem wychowawczym zawsze pozostaje rodzina, poprzez drobne gesty, które są bardziej wymowne niż słowa. Wychowywać, to przede wszystkim towarzyszyć procesom rozwoju, być obecnym na wiele sposobów, aby dzieci mogły zawsze liczyć na swoich rodziców. Wychowawca jest osobą, która „rodzi” w sensie duchowym, a przede wszystkim „angażuje siebie” poprzez bycie w relacji. Ważne, aby jako ojciec i matka odnosić się do dzieci z autorytetem zdobywanym dzień po dniu. Potrzebują one bezpieczeństwa, które pomoże im doświadczyć zaufania do was, w pięknie ich życia, w pewności, że nigdy nie są sami, cokolwiek by się nie wydarzyło.

Z drugiej strony, jak już wspomniałem, wzrosła świadomość tożsamości i misji świeckich w Kościele i w społeczeństwie. Waszą misją jest przekształcanie społeczeństwa poprzez obecność w świecie pracy i zapewnienie, aby potrzeby rodzin były brane pod uwagę. Również we wspólnocie parafialnej i diecezjalnej małżonkowie powinni podejmować inicjatywę (primerear) (Ewangelii gaudium, 24) ze swoimi propozycjami i kreatywnością, dążąc do komplementarności charyzmatów i powołań jako wyrazu komunii kościelnej. W szczególności tej komunii „małżonków obok duszpasterzy, aby szli z innymi rodzinami, aby pomagali słabszym, aby głosili, że także w trudnościach Chrystus staje się obecny” (Wideoprzesłanie, 09.06.2021).

Dlatego zachęcam was, drodzy małżonkowie, do uczestnictwa w Kościele, zwłaszcza w duszpasterstwie rodzin. Ponieważ „współodpowiedzialność za misję wzywa [...] małżonków i szafarzy święceń, zwłaszcza biskupów, do owocnej współpracy w trosce i opiece nad Kościołami domowymi” (Wideoprzesłanie, 09.06.2021). Pamiętajmy, że rodzina jest „podstawową komórką społeczeństwa” (Ewangelii gaudium, 66). Małżeństwo jest rzeczywiście projektem budowania „kultury spotkania”

(Fratelli tutti, 216). Dlatego właśnie zadaniem rodzin jest budowanie mostów między pokoleniami, aby przekazywać wartości, które budują człowieczeństwo. Potrzeba nowej kreatywności, aby pośród dzisiejszych wyzwań wyrażać wartości, które czynią z nas lud w naszych społeczeństwach i w Kościele, będącym Ludem Bożym.

Powołanie do małżeństwa jest wezwaniem do kierowania łodzią niestabilną, choć bezpieczną, ze względu na rzeczywistość sakramentu, na niejednokrotnie wzburzonym morzu. Ileż razy, podobnie jak apostołowie, macie ochotę powiedzieć, a raczej zawołać: „Nauczycielu, nie Cię to nie obchodzi, że ginimy?” (Mk 4, 38). Nie zapominajmy, że poprzez sakrament małżeństwa Jezus jest obecny w tej łodzi. On troszczy się o was, jest z wami w każdej chwili, we wzlotach i upadkach łodzi miotanej wodami. W innym fragmencie Ewangelii, pośród trudności, uczniowie widzą Jezusa zbliżającego się pośród burzy i przyjmują Go do łodzi. Podobnie i wy, gdy szaleje burza, pozwólcie Jezusowi wejść do łodzi, bo gdy „wszedł do nich do łodzi, wiatr się uciszył” (por. Mk 6, 51). Ważne, abyście razem wpatrywali się w Jezusa. Tylko w ten sposób możecie osiągnąć spokój, przezwyciężyć konflikty i znaleźć rozwiązanie wielu waszych problemów. Nie dlatego, że znikną, lecz dlatego, że będziecie mogli zobaczyć je z innej perspektywy.

Jedynie powierzając się w ręce Pana, będziecie mogli żyć tym, co wydaje się niemożliwe. Drogą do tego jest uznanie własnej słabości i bezsilności, której doświadczamy w obliczu wielu sytuacji wokół nas, ale jednocześnie pewność, że dzięki temu siła Chrystusa objawia się w naszej słabości (por. 2 Kor 12, 9). To właśnie w czasie burzy apostołowie doszli do poznania godności królewskiej i boskości Jezusa, i nauczyli się w Nim pokładać nadzieję.

W świetle tych biblijnych odniesień, chciałbym skorzystać z okazji, aby zastanowić się nad niektórymi trudnościami i szansami, jakich doświadczają rodziny w czasie pandemii. Zwiększyła się na przykład ilość czasu spędzanego razem, co stanowiło wyjątkową okazję do pielęgnowania dialogu w rodzinie. Oczywiście wymaga to szczególnego ćwiczenia się w cierpliwości. Niełatwo być razem przez cały dzień, kiedy trzeba pracować, uczyć się, odpoczywać i spędzać czas w tym samym domu. Niech nie pokona was zmęczenie; niech moc miłości uczyni was zdolnymi do patrzenia bardziej na drugiego człowieka – na współmałżonka, na dzieci – niż na własne zmęczenie. Przypominam wam to, co napisałem

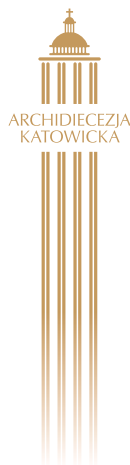
w *Amoris laetitia* (por. nn. 90-119), podejmując Pawłowy hymn o miłości (por. 1 Kor 13, 1-13). Proście z uporem Świętą Rodzinę o ten dar; odcytujcie na nowo pochwałę miłości, aby inspirowała wasze decyzje i wasze działania (por. Rz 8, 15; Ga 4, 6).

W ten sposób bycie razem nie będzie pokutą, ale schronieniem pośród burz. Niech rodzina będzie miejscem akceptacji i zrozumienia. Zachowajcie w waszych sercach radę, której udzieliłem małżeństwom w trzech słowach: „proszę, dziękuję i przepraszam” (AAS 105 (2013), 980). A kiedy pojawia się jakiś konflikt, „niech nigdy dzień rodziny nie kończy się bez pogodzenia się” (por. *Amoris laetitia*, 104). Nie wstydźcie się uklęknąć razem przed Jezusem obecnym w Eucharystii, aby znaleźć chwilę pokoju i wzajemnego spojrzenia pełnego czułości i dobroci. Albo wziąć drugą osobę za rękę, gdy jest trochę rozniewana, i sprawić, by odwzajemniła wasz uśmiech. A może wieczorem przed snem odmówić razem na głos krótką modlitwę, wspólnie z Jezusem obecnym pośród was.

Jednak dla niektórych małżeństw przebywanie razem, do którego zostały zmuszone w czasie kwarantanny, było szczególnie trudne. Problemy, które już istniały, pogłębiały się, rodząc konflikty, które niejednokrotnie stawały się wręcz nie do zniesienia. Wielu doświadczyło nawet rozpadu związku trwającego w kryzysie, którego nie byli w stanie lub nie chcieli przezwyciężyć. Chciałbym również tym osobom okazać moją bliskość i miłość.

Rozpad relacji małżeńskiej jest źródłem wielu cierpień z powodu niesprostania wielu aspiracjom. Brak zrozumienia powoduje kłótnie i rany, które niełatwo naprawić. Także dzieciom nie można oszczędzić bólu, gdy widzą, że ich rodzice nie są już razem. Mimo to nie przestawajcie szukać pomocy, aby konflikty mogły być w jakiś sposób przezwyciężone i nie powodowały jeszcze większego cierpienia między wami, a waszymi dziećmi. Pan Jezus, w swoim nieskończonym miłosierdziu podsunie wam sposób, jak iść naprzód pośród tak wielu trudności i smutków. Nie pomijajcie wzywania Go i szukania w Nim schronienia, światła na drogę, a we wspólnocie „ojcowskiego domu, gdzie jest miejsce dla każdego z jego niełatwym życiem” (Ewangelii gaudium, 47).

Nie zapominajcie, że przebaczenie leczy każdą ranę. Przebaczenie sobie nawzajem jest owocem wewnętrznej decyzji, która dojrzewa na modlitwie, w relacji z Bogiem, jako dar płynący z łaski, którą Chrystus napelnia małżonków, gdy ci pozwalają Mu działać, gdy zwracają się do

Niego. Chrystus „przebywa” w waszym małżeństwie i czeka, aż otworzycie swoje serca na Niego, aby mógł podtrzymywać was mocą swojej miłości, tak jak uczniów w łodzi. Nasza ludzka miłość jest słaba, potrzebuje siły wiernej miłości Jezusa. Z Nim rzeczywiście będziecie mogli zbudować „dom na skale” (Mt 7, 24).

W związku z tym pozwólcie, że skieruję słowo do młodych, przygotowujących się do małżeństwa. Jeśli przed pandemią trudno było narzeczonym planować przyszłość, ponieważ trudno było znaleźć stałą pracę, to teraz jeszcze bardziej wzrasta niepewność związana z zatrudnieniem. Zachęcam więc narzeczonych, aby się nie zniechęcali, aby mieli „twórczą odwagę”, jaką miał święty Józef, którego pamięć chciałem uczcić w tym roku, jemu poświęconym. Podobnie i wy, gdy chodzi o podejmowanie drogi małżeństwa, nawet jeśli macie niewiele środków, zawsze ufajcie Opatrzności, ponieważ „czasami to właśnie trudności wydobywają z każdego z nas możliwości, o posiadaniu których nawet nie mieliśmy pojęcia” (Patris corde, 5). Nie wahajcie się polegać na waszych rodzinach i waszych przyjaciół, na wspólnocie kościelnej, na parafii, aby w przyszłości żyć życiem małżeńskim i rodzinnym, ucząc się od tych, którzy już przeszli drogę, jaką wy rozpoczynacie.

Zanim zakończę, chciałbym przekazać specjalne pozdrowienia dla dziadków i babć, którzy w czasie izolacji nie mogli zobaczyć swoich wnuków i być z nimi, dla osób starszych, które jeszcze bardziej cierpiały z powodu samotności. Rodzina nie może się obejść bez dziadków, są oni żywą pamięcią ludzkości, „ta pamięć może pomóc nam w tworzeniu świata bardziej ludzkiego, bardziej otwartego na przyjęcie” (Orędzie, 31.05.2021).

Niech św. Józef wzbudzi we wszystkich rodzinach twórczą odwagę, która jest tak potrzebna w tej zmieniającej się epoce, w której żyjemy, a Matka Boża niech wspiera w waszym małżeńskim życiu dzieło tworzenia kultury spotkania, tak pilnie potrzebnej dla przewyciężenia przeciwności i konfliktów, które kładą cień na nasze czasy. Liczne wyzwania nie mogą pozbawić radości tych, którzy wiedzą, że idą z Panem. Przeżywajcie intensywnie wasze powołanie. Nie pozwólcie, aby grymas smutku odmieniał wasze twarze. Twój mąż czy twoja żona potrzebują twojego uśmiechu. Wasze dzieci potrzebują waszych spojrzeń, które dodawałyby im otuchy. Duszpasterze i inne rodziny potrzebują waszej obecności i waszej radości: radości, która pochodzi od Pana!

Serdecznie was pozdrawiam, zachęcając was, abyście podążali na przód przeżywając misję, którą powierzył nam Jezus, wytrwale trwając na modlitwie i „na łamaniu chleba” (Dz 2, 42). I proszę, pamiętajcie o mnie w modlitwie. Ja to czynię każdego dnia, modląc się za was.

Wasz brat FRANCISZEK

Rzym, u św. Jana na Lateranie, 26 grudnia 2021 roku,
w święto Świętej Rodziny.

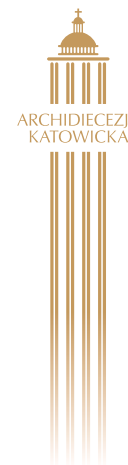
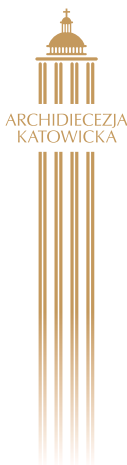
227

Odpowiedzi na wątpliwości w sprawie niektórych postanowień Listu Apostolskiego w formie «Motu Proprio» Traditionis Custodes

Eminencjo / Ekscelencjo,

po opublikowaniu przez papieża Franciszka Listu Apostolskiego w formie «Motu proprio» Traditionis custodes na temat używania ksiąg liturgicznych sprzed reformy Soboru Watykańskiego II, dotarły do Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów – która sprawuje władzę Stolicy Apostolskiej w sprawach należących do jej kompetencji (por. Traditionis custodes, nr 7) – różne prośby o wyjaśnienie jego właściwego zastosowania. Niektóre pytania były zgłaszane z różnych miejsc i z większą częstotliwością: dlatego po ich dokładnej ocenie, po poinformowaniu Ojca Świętego i uzyskaniu jego zgody, obecnie publikowane są odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania.

Tekst Motu proprio i towarzyszący mu list do wszystkich biskupów jasno wyrażają powody decyzji papieża Franciszka. Pierwszym celem jest kontynuacja „nieustannego poszukiwania komunii kościelnej” (Traditionis custodes, Wstęp), co wyraża się uznaniem w księgach liturgicznych promulgowanych przez Świętych Papieży Pawła VI i Jana Pawła II, zgodnie z dekretami Soboru Watykańskiego II, jedyny wyraz lex orandi Rytu rzymskiego (por. Traditionis custodes, nr 1). W tym kierunku

chcemy podążać i taki jest sens odpowiedzi, które tutaj publikujemy: każda przepisana norma ma zawsze za jedyny cel strzeżenie daru jedności kościelnej, idąc razem, z przekonaniem umysłu i serca, w kierunku wskazanym przez Ojca Świętego.

Przykro jest patrzeć, jak najgłębsza więź jedności — uczestnictwo w jednym łamanym Chlebie, którym jest Jego Ciało złożone w ofierze, aby wszyscy stanowili jedno (por. J 17, 21) — staje się przyczyną podziału: jest zadaniem Biskupów, „z Piotrem i pod zwierzchnictwem Piotra” (cum Petro et sub Petro), zachować komunię, warunek konieczny — przypomina nam o tym apostoł Paweł (por. 1 Kor 11, 17-34) — aby uczestniczyć w uczcie eucharystycznej.

Jeden fakt jest niezaprzeczalny: Ojcowie soborowi czuli pilną potrzebę reformy, aby prawda celebrowanej wiary ukazywała się coraz bardziej w całym swoim pięknie, a Lud Boży wzrastał w pełnym, czynnym i świadomym udziale w celebracji liturgicznej (por. Konstytucja o liturgii świętej, nr 14), która jest aktualizacją historii zbawienia, pamiątką Paschy Pana, naszej jedynej nadziei.

Jako Pasterze nie możemy poddawać się jałowemu polemikom, zdolnym jedynie do tworzenia podziałów, w których rytualny fakt jest często wykorzystywany przez wizje ideologiczne. Wszyscy jesteśmy raczej wezwani do ponownego odkrycia wartości reformy liturgicznej poprzez ochronę prawdy i piękna Rytu, który ta reforma nam ofiarowała. Aby tak się stało, zdajemy sobie sprawę, że konieczna jest odnowiona i ciągła formacja liturgiczna zarówno prezbiterów, jak i wiernych świeckich.

Na uroczystym zamknięciu drugiej sesji Soboru (4 grudnia 1963) św. Paweł VI wyraził się następująco (nr 11): „W końcu ta żarliwa i złożona dyskusja nie była pozbawiona obfitych owoców: w istocie ten temat, który został poruszony przed wszystkimi innymi i który w pewnym sensie wyróżnia się w Kościele zarówno ze względu na swoją naturę, jak i godność – mamy na myśli świętą Liturgię – doszedł do szczęśliwego zakończenia i dzisiaj jest on ogłoszony przez Nas uroczyście. Dlatego nasza dusza weseli się szczerą radością. W tym fakcie uznajemy, że przestrzegany jest właściwy porządek wartości i obowiązków: w ten sposób uznaliśmy, że honorowe miejsce musi być zarezerwowane dla Boga; że jako pierwszy obowiązek jesteśmy zobowiązani wznosić modlitwy do Boga; że święta liturgia jest głównym źródłem tej boskiej wymiany, w której zostaje nam przekazane życie Boże, jest pierwszą szkołą naszej

duszy, pierwszym darem, jaki winien być dany przez nas ludowi chrześcijańskiemu, zjednoczonemu z nami w wierze i wytrwałości modlitwy; wreszcie – pierwszym wezwaniem dla ludzkości, aby rozwiązać swój niemy język w świętych i szczerych modlitwach i poczuć tę niewysłowioną odradzającą siłę duszy, która jest nieodłączna ze śpiewaną z nami pieśnią chwały Boga i nadzieją ludzi, przez Jezusa Chrystusa i w Duchu Świętym”.

Kiedy papież Franciszek (Przemówienie do uczestników 68. Narodowego Tygodnia Liturgicznego, Rzym, 24 sierpnia 2017 r.) przypomina nam, że „po tym nauczaniu, po tej długiej drodze możemy z pewnością i z autorytetem Urzędu Nauczycielskiego stwierdzić, że reforma liturgiczna jest nieodwracalna”, pragnie on wskazać jedyny kierunek, w którym jako Pasterze jesteśmy wezwani, aby z radością kierować nasze zaangażowanie.

Maryi, Matce Kościoła, zawierzamy naszą posługę, aby „zachować jedność ducha poprzez więź pokoju” (Ef 4, 3).

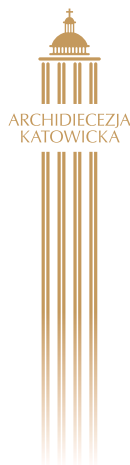
W siedzibie Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, 4 grudnia 2021 roku, w 58. rocznicę ogłoszenia Konstytucji o Świętej Liturgii Sacrosanctum Concilium.

ABP. ARTHUR ROCHE

Prefekt

Papież Franciszek podczas audiencji udzielonej prefektowi Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów w dniu 18 listopada 2021 r. został poinformowany i wyraził zgodę na publikację tych RESPONSA AD DUBIA wraz z UWAGAMI WYJAŚNIAJĄCYMI.

Traditionis custodes Art. 3. W diecezjach, w których dotychczas jest obecna jedna lub więcej grup celebrujących według Mszału sprzed reformy z 1970 r., biskup: [...] 2. niech wskaże jedno lub więcej miejsc, w których wierni należący do tych grup mogą gromadzić się na sprawowanie Eucharystii (jednak nie w kościołach parafialnych i bez tworzenia nowych parafii personalnych);

Odnosnie do postawionej kwestii: Czy tam, gdzie nie ma możliwości wskazania kościoła, kaplicy lub oratorium, które mogłyby przyjąć wiernych celebrujących według Missale Romanum (editio typica 1962), biskup diecezjalny może zwrócić się do Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów o dyspensę od rozporządzenia Motu proprio Traditionis custodes (art. 3 § 2), a zatem dopuścić celebrację w kościele parafialnym?

Odpowiada się: Twierdząco.

Uwaga wyjaśniająca.

Motu proprio Traditionis custodes w art. 3 § 2 wskazuje, aby w diecezjach, w których do tej pory istnieje jedna lub więcej grup celebrujących według Mszału sprzed reformy z 1970 r., biskup wskazał „jedno lub więcej miejsc, w których wierni należący do tych grup mogą gromadzić się na sprawowanie Eucharystii (jednak nie w kościołach parafialnych i bez tworzenia nowych parafii personalnych)”. Wyłączenie kościoła parafialnego oznacza, że sprawowanie Eucharystii według poprzedniego rytu, jako zezwolenie ograniczone do ww. grup, nie należy do zwykłego życia wspólnoty parafialnej.

Kongregacja ta, sprawując władzę Stolicy Apostolskiej w zakresie swoich kompetencji (por. Traditionis custodes, nr 7), może na prośbę biskupa diecezjalnego zezwolić na wykorzystanie kościoła parafialnego do celebracji zgodnie z Missale Romanum z 1962 r. tylko w przypadku stwierdzenia niemożności skorzystania z innego kościoła, oratorium lub kaplicy. Ocenę tej niemożności należy przeprowadzić ze skrupulatną uwagą.

Co więcej, nie jest stosowne, aby taką celebrację włączać do planu Mszy parafialnych, ponieważ uczestniczą w niej tylko wierni należący do grupy. Wreszcie należy unikać zbieżności z działalnością duszpasterską wspólnoty parafialnej. Rozumie się, że gdy inna lokalizacja stanie się dostępna, takie zezwolenie zostanie wycofane.

W przepisach tych nie ma intencji marginalizowania wiernych, którzy są zakorzenieni w poprzedniej formie celebracyjnej: mają one jedynie na celu przypomnienie, że mamy do czynienia tutaj z ustępstwem ze względu na troskę o ich dobro (ze względu na powszechne stosowanie jedynego lex orandi Rytu rzymskiego), a nie okazją do promowania poprzedniego rytu.

Traditionis custodes Art. 1. Księgi liturgiczne promulgowane przez świętych papieżów Pawła VI i Jana Pawła II, zgodnie z dekretami Soboru

Watykańskiego II, są jedynym wyrazem lex orandi Rytu rzymskiego. Art. 8. Wcześniejsze normy, instrukcje, zezwolenia i zwyczaje, które nie są zgodne z postanowieniami niniejszego Motu proprio, zostają uchylone.

Odnosnie do postawionej kwestii: Czy jest możliwe, zgodnie z postanowieniami Motu proprio Traditionis custodes, sprawowanie sakramentów z użyciem Rituale Romanum i Pontificale Romanum sprzed reformy liturgicznej Soboru Watykańskiego II?

Odpowiada się: Przeczaco.

Jedynie w przypadku kanonicznie erygowanych parafii personalnych, które zgodnie z postanowieniami Motu proprio Traditionis custodes celebrują według Missale Romanum z 1962 r., biskup diecezjalny jest upoważniony do udzielenia zezwolenia na korzystanie wyłącznie z Rituale Romanum (ostatnia editio typica 1952), a nie Pontificale Romanum sprzed reformy liturgicznej Soboru Watykańskiego II.

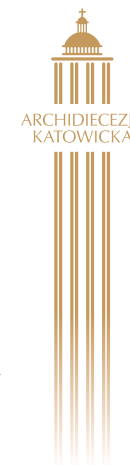
Uwaga wyjaśniająca.

Motu proprio Traditionis custodes pragnie przywrócić w całym Kościele Rytu rzymskiego jedną i identyczną modlitwę, która wyraża jego jedność, zgodnie z księgami liturgicznymi ogłoszonymi przez Świętych Papieżów Pawła VI i Jana Pawła II, zgodnie z dekretami Soboru Watykańskiego II i zgodnie z tradycją Kościoła.

Biskup diecezjalny jako moderator, promotor i stróż całego życia liturgicznego, powinien starać się, aby w jego diecezji powrócono do jednolitej formy celebracyjnej (por. papież Franciszek, List do Biskupów całego świata towarzyszący tekstowi Motu proprio „Traditionis custodes”).

Kongregacja ta, sprawując władzę Stolicy Apostolskiej w sprawach należących do jej kompetencji (por. Traditionis custodes, nr 7), stoi na stanowisku, że celem podążania w kierunku wskazanym przez Motu proprio, nie należy zezwalać na używanie Rituale Romanum i Pontificale Romanum sprzed reformy liturgicznej, ksiąg liturgicznych, które podobnie jak wszystkie poprzednie normy, instrukcje, koncesje i zwyczaje, zostały uchylone (por. Traditionis custodes, nr 8).

Jedynie w przypadku kanonicznie erygowanych parafii personalnych, które zgodnie z postanowieniami Motu proprio Traditionis custodes celebrują z Missale Romanum z 1962 r., biskup diecezjalny jest upoważniony do udzielenia licencji na korzystanie wyłącznie z Rituale Romanum (ostatnia editio typica 1952), a nie Pontificale Romanum sprzed reformy liturgicznej Soboru Watykańskiego II. Należy pamiętać,

że formuła sakramentu bierzmowania została zmieniona dla całego Kościoła łacińskiego przez św. Pawła VI Konstytucją Apostolską *Divinae consortium naturae* (15 sierpnia 1971).

Postanowienie to ma na celu podkreślenie potrzeby wyraźnego potwierdzenia kierunku wskazanego przez *Motu proprio*, które w księgach liturgicznych ogłoszonych przez Świętych Papieży Pawła VI i Jana Pawła II, zgodnie z dekretami Soboru Watykańskiego II, widzi jedyny wyraz *lex orandi* Rytu rzymskiego (por. *Traditionis custodes*, nr 1).

Realizując te postanowienia, należy zadbać o to, aby towarzyszyć tym, którzy są zakorzenieni w poprzedniej formie celebracyjnej, ku pełnemu zrozumieniu wartości celebracji w formie rytualnej, przekazanej nam przez reformę Soboru Watykańskiego II, poprzez odpowiednią formację, która pozwala odkryć, że ta forma jest świadectwem wiary niezmienniej, wyrazem odnowionej eklezjologii, podstawowym źródłem duchowości życia chrześcijańskiego.

Traditionis custodes Art. 3. *W diecezjach, w których dotychczas jest obecna jedna lub więcej grup celebrujących według Mszału sprzed reformy z 1970 r., biskup: 1. niech się upewni, że grupy te nie wykluczają ważności i prawowitości reformy liturgicznej, nakazów Soboru Watykańskiego II i Magisterium Papieży;*

Odnosnie do postawionej kwestii: Czy w przypadku, gdy prezbiter, któremu zezwolono na używanie *Missale Romanum* z 1962 r., nie uznaje ważności i prawowitości koncelebracji – odmawiając koncelebracji, w szczególności podczas Mszy Krzyżma – może nadal korzystać z takiego pozwolenia?

Odpowiada się: Przecząco.

Jednak przed cofnięciem zezwolenia na korzystanie z *Missale Romanum* z 1962 r. biskup powinien zadbać o nawiązanie braterskiego spotkania z prezbiterem, aby upewnić się, że taka postawa nie wyklucza ważności i prawomocności reformy liturgicznej, nakazów Soboru Watykańskiego II i Urzędu Nauczycielskiego Papieży oraz aby podjąć się towarzyszenia mu w zrozumieniu wartości koncelebracji, w szczególności w Mszy Krzyżma.

Uwaga wyjaśniająca.

Art. 3 § 1 *Motu proprio* *Traditionis custodes* zwraca się do biskupa diecezjalnego o upewnienie się, że grupy, które proszą o sprawowa-

nie Mszy według *Missale Romanum* z 1962 r. „nie wykluczają ważności i prawomocności reformy liturgicznej, nakazów Soboru Watykańskiego II i Magisterium Papieży”.

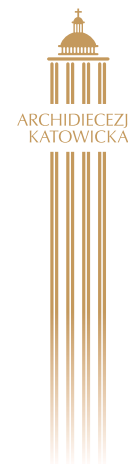
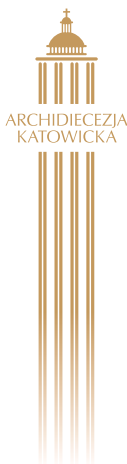
Św. Paweł mocno przypomina wspólnocie Koryntu, aby żyła jednością jako koniecznym warunkiem uczestniczenia w uczcie eucharystycznej (por. 1 Kor 11, 17-34).

W liście wysłanym do Biskupów całego świata, towarzyszącym tekstowi *Motu proprio* *Traditionis custodes*, Ojciec Święty wyraża się w ten sposób: «Ponieważ „czynności liturgiczne nie są prywatnymi czynnościami, lecz uroczyste sprawowanymi obrzędami Kościoła, który jest «sakramentem jedności» (por. Konstytucja o liturgii świętej, nr 26), muszą być one sprawowane w jedności z Kościołem. Sobór Watykański II, potwierdzając zewnętrzne więzy włączenia do Kościoła – wyznaczenie wiary, sakramentów, wspólnoty – potwierdził za św. Augustynem, że warunkiem zbawienia jest trwanie w Kościele nie tylko „ciałem”, ale i „sercem” (por. Konstytucja dogmatyczna o Kościele, nr 14)».

Wyrażna wola nieuczestniczenia w koncelebracji, w szczególności we Mszy Krzyżma, wydaje się wyrażać brak akceptacji zarówno reformy liturgicznej, jak i komunii kościelnej z biskupem, co jest niezbędnym wymogiem do skorzystania z zezwolenia na sprawowanie Mszy według *Missale Romanum* z 1962 r.

Jednak przed cofnięciem zezwolenia na korzystanie z *Missale Romanum* z 1962 r. biskup powinien dać prezbiterowi czas potrzebny na szczerą konfrontację w kwestii najgłębszych powodów, które skłaniają go do nieuznania wartości koncelebracji, w szczególności we Mszy pod przewodnictwem biskupa, zapraszając go, aby w wymownym obrzędzie koncelebracji przeżywał tę komunie kościelną, która jest warunkiem potrzebnym do uczestniczenia w ofierze eucharystycznej.

Traditionis custodes Art. 3. *W diecezjach, w których dotychczas jest obecna jedna lub więcej grup celebrujących według Mszału sprzed reformy z 1970 r., biskup: §3. niech ustanowi we wskazanym miejscu dni, w których dozwolone są celebracje eucharystyczne z użyciem Mszału rzymskiego, promulgowanego przez św. Jana XXIII w 1962 r. W tych celebracjach czytania niech będą wygłaszane w językach narodowych, z wykorzystaniem przekładów Pisma Świętego do użytku liturgicznego, zatwierdzonych przez właściwe Konferencje Episkopatów;*

Odnosnie do postawionej kwestii: Czy w celebracji Eucharystii z użyciem Missale Romanum z 1962 r. można używać do czytań pełnego tekstu Biblii, wybierając perykopy wskazane w tym samym Mszałe?

Odpowiada się: Twierdząco.

Uwaga wyjaśniająca.

Art. 3 § 3 Motu proprio Traditionis custodes stanowi, że czytania mają być proklamowane w języku ojczystym, przy użyciu przekładów Pisma Świętego zatwierdzonych do użytku liturgicznego przez odpowiednie Konferencje Episkopatów.

Ponieważ teksty czytań są zawarte w samym Mszałe, a zatem nie istnieje księga Lekcjonarza, w celu zachowania postanowień Motu proprio należy koniecznie odwołać się do księgi Pisma Świętego w przekładzie zatwierdzonym przez poszczególne Konferencje Episkopatów do użytku liturgicznego, wybierając perykopy wskazane w Missale Romanum z 1962 r.

Nie będzie możliwe publikowanie Lekcjonarzy w języku ojczystym, podających cykl czytań poprzedniego rytu.

Należy pamiętać, że obecny Lekcjonarz jest jednym z najcenniejszych owoców reformy liturgicznej Soboru Watykańskiego II. Publikacja Lekcjonarza, oprócz przewyciężenia „pełnej” formy Missale Romanum z 1962 r., celem powrócenia do starożytnej tradycji poszczególnych ksiąg odpowiadających poszczególnym posługom, urzeczywistnia nadzieje zawarte w Konstytucji o liturgii świętej, nr 51: „Aby tym obficie zastawić wiernym stół słowa Bożego, należy szerzej otworzyć skarbiec biblijny, tak by w określonej liczbie lat odczytać ludowi ważniejsze części Pisma Świętego”.

Traditionis custodes Art. 4. Prezbiterzy wyświęceni po opublikowaniu niniejszego Motu proprio, którzy chcą celebrować według Missale Romanum z 1962 r., muszą zwrócić się z formalną prośbą do biskupa diecezjalnego, który przed udzieleniem zezwolenia skonsultuje się ze Stolicą Apostolską.

Odnosnie do postawionej kwestii: Czy biskup diecezjalny musi być upoważniony przez Stolicę Apostolską, aby mógł zezwalać na sprawowanie Mszy według Missale Romanum z 1962 r. prezbiterom wyświęconym po opublikowaniu Motu proprio Traditionis custodes (por. Traditionis custodes nr 4)?

Odpowiada się: Twierdząco.

Uwaga wyjaśniająca.

Tekst łaciński (oficjalny tekst, do którego należy się odnieść) w art. 4 brzmi następująco: „Presbyteri ordinati post has Litteras Apostolicas Motu proprio datas promulgatas, celebrare volentes iuxta Missale Romanum anno 1962 editum, petitionem formalem Episcopo dioecetano mittere debent, qui, ante concessionem, a Sede Apostolica licentiam rogabit”.

Nie jest to zwykła konsultacja, ale potrzebne upoważnienie udzielone biskupowi diecezjalnemu przez Kongregację ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, która sprawuje władzę Stolicy Apostolskiej w sprawach należących do jej kompetencji (por. Traditionis custodes, n. 7).

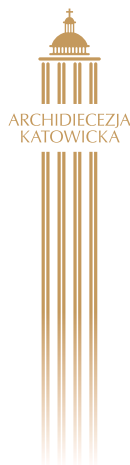
Dopiero po otrzymaniu takiego upoważnienia biskup diecezjalny będzie mógł zezwolić prezbiterom wyświęconym po opublikowaniu Motu proprio (16 lipca 2021) do sprawowania Mszy według Missale Romanum z 1962 roku.

Norma ta ma na celu pomoc biskupowi diecezjalnemu w ocenie tej prośby: jego rozeznanie zostanie należycie uwzględnione przez Kongregację ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów.

Motu proprio jasno wyraża wolę, aby za jedyny wyraz lex orandi Rytu rzymskiego uznawano prawo modlitwy zawarte w księgach liturgicznych promulgowanych przez świętych Papieży Pawła VI i Jana Pawła II, zgodnie z dekretami Soboru Watykańskiego II: jest zatem absolutnie pożądane, aby prezbiterzy wyświęceni po opublikowaniu Motu proprio podzielił to pragnienie Ojca Świętego.

Pragnąc z pieczołowitością podążać w kierunku wskazanym przez Papieża Franciszka, zachęca się wszystkich formatorów seminaryjnych do towarzyszenia przyszłym diakonom i prezbiterom w zrozumieniu i doświadczeniu bogactwa reformy liturgicznej, której pragnął Sobór Watykański II: ona umiejętnie doceniła każdy element Rytu rzymskiego i uprzywilejowała – jak życzyli sobie Ojcowie soborowi – pełne, świadome i czynne uczestnictwo całego Ludu Bożego w liturgii (por. Konstytucja o liturgii świętej, nr 14), głównym źródle autentycznej duchowości chrześcijańskiej.

Traditionis custodes Art. 5. Prezbiterzy, którzy już celebrują według Missale Romanum z 1962 r., poproszą biskupa diecezjalnego o pozwolenie na dalsze korzystanie z tego uprawnienia.

Odnosnie do postawionej kwestii: Czy prawo do celebracji z użyciem Missale Romanum z 1962 r. może być przyznane czas określony (ad tempus)?

Odpowiada się: Twierdząco.

Uwaga wyjaśniająca.

Decyzja o umożliwieniu korzystania z Missale Romanum z 1962 r. na określony czas – taki, jaki biskup diecezjalny uzna za stosowny – jest nie tylko możliwy, ale także zalecany: koniec wyznaczonego okresu daje możliwość sprawdzenia, czy wszystko jest w harmonii z kierunkiem wyznaczonym przez Motu proprio. Wynik tej weryfikacji może stanowić podstawę do przedłużenia lub zawieszenia zezwolenia.

Odnosnie do postawionej kwestii: Czy przyznane przez biskupa diecezjalnego uprawnienie do celebracji z użyciem Missale Romanum z 1962 r. obowiązuje tylko na terenie jego diecezji?

Odpowiada się: Twierdząco.

Odnosnie do postawionej kwestii: Czy w przypadku nieobecności lub niemożności upoważnionego prezbitera, osoba go zastępująca musi mieć również formalne upoważnienie?

Odpowiada się: Twierdząco.

Odnosnie do postawionej kwestii: Czy diakoni i ustanowieni do posługi, uczestniczący w celebracji z użyciem Missale Romanum z 1962 r. muszą być upoważnieni przez biskupa diecezjalnego?

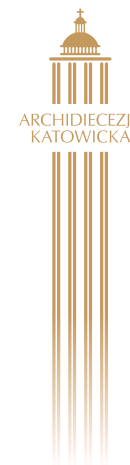
Odpowiada się: Twierdząco.

Odnosnie do postawionej kwestii: Czy prezbiter upoważniony do sprawowania Mszy według Missale Romanum z 1962 r., który ze względu na swój urząd (proboszcz, kapelan, ...) celebrować w dni powszednie również z Missale Romanum reformy Soboru Watykańskiego II, może binować z użyciem Missale Romanum z 1962 roku?

Odpowiada się: Przeczająco.

Uwaga wyjaśniająca.

Proboszcz lub kapelan, który pełniąc swój urząd celebrować w dni powszednie z użyciem aktualnego Missale Romanum, który jest jedynym wyrazem *lex orandi* Rytu rzymskiego, nie może binować z użyciem Missale Romanum z 1962 r., ani w grupie, ani indywidualnie.

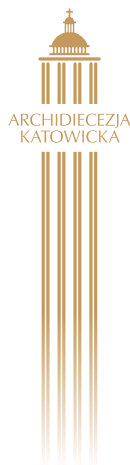
Nie jest możliwe zezwolenie na binację, ponieważ nie zachodzi przypadek „słusznej przyczyny” lub „konieczności duszpasterskiej” wymagany przez kan. 905 § 2: prawo wiernych do sprawowania Eucharystii nie jest w żaden sposób odmawiane, ponieważ istnieje możliwość uczestniczenia w Eucharystii w aktualnej formie obrzędowej.

Odnosnie do postawionej kwestii: Czy prezbiter upoważniony do sprawowania Mszy według Missale Romanum z 1962 r. może celebrować z tego samego Mszału w tym samym dniu dla innej grupy wiernych, która otrzymała upoważnienie?

Odpowiada się: Przeczająco.

Uwaga wyjaśniająca.

Nie jest możliwe zezwolenie na binację, ponieważ nie zachodzi przypadek „słusznej przyczyny” lub „konieczności duszpasterskiej” wymagany przez kan. 905 § 2: prawo wiernych do sprawowania Eucharystii nie jest w żaden sposób odmawiane, ponieważ istnieje możliwość uczestniczenia w Eucharystii w aktualnej formie obrzędowej.

EPISKOPAT POLSKI

228

Uchwała KEP w sprawie przyjęcia zaktualizowanego polskiego tłumaczenia Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku

Konferencja Episkopatu Polski podczas 390. Zebrania Plenarnego, odbywającego się w Częstochowie, na Jasnej Górze, w dniach 18-19 listopada 2021 r., na podstawie art. 19 Statutu KEP, przyjmuje zaktualizowany przekład na język polski Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r., uwzględniający wszystkie nowelizacje Kodeksu dokonane po 1983 r.

Tłumaczenie przygotował ks. dr hab. Piotr Majer, prof. UPJPII, w współpracy z ks. dr. hab. Leszkiem Adamowiczem, prof. KUL i po konsultacjach z innymi ekspertami. Uzyskało ono pozytywną opinię Rady Prawnej KEP.

Tekst tłumaczenia stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

ABP STANISŁAW GADECKI

Metropolita Poznański, Przewodniczący KEP

z up. Sekretarza Generalnego KEP

KS. JAROSŁAW MRÓWCZYŃSKI

Zastępca Sekretarza Generalnego KEP

Warszawa, 18 listopada 2021 roku.

Pełny tekst KPK jest dostępny w formacie PDF pod adresem <https://drive.google.com/file/d/1xQ44uYsfYXikfjwBVWVKRbRTLbmLJ6fR/view?usp=sharing>

229

Komunikat z posiedzenia Komisji ds. Dialogu między Konferencją Episkopatu Polski a Polską Radą Ekumeniczną

W dniu 1 grudnia 2021 r. obradowała Komisja ds. Dialogu między Polską Radą Ekumeniczną (PRE) a Konferencją Episkopatu Polski (KEP). Spotkanie odbyło się w Centrum Charytatywno-Edukacyjnym Caritas Polska, ul. Okopowa 55.

Obradom współprzewodniczyli: bp Jacek Jezierski (przewodniczący Zespołu KEP ds. Kontaktów z Polską Radą Ekumeniczną) oraz bp Andrzej Malicki (prezes Polskiej Rady Ekumenicznej, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny). Ze strony Polskiej Rady Ekumenicznej w zebraniu uczestniczyli: bp Karol Maria Babi (Kościół Starokatolicki Mariawitów), ks. Doroteusz Sawicki reprezentujący abp. Abła (Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny) i ks. Grzegorz Gienza, dyrektor biura PRE. Ze strony Kościoła rzymskokatolickiego w zebraniu wzięli udział: bp Andrzej Czaja, bp Andrzej Siemieniowski i ks. Sławomir Pawłowski SAC.

Podzielono się informacjami na temat ekumenicznych wydarzeń ostatnich miesięcy. Omówiono kontakty z Polskim Forum Chrześcijańskim. Kościoły Polskiej Rady Ekumenicznej zostały zaproszone, aby włączyć się w proces synodalny w Kościele rzymskokatolickim, który został otwarty przez papieża Franciszka. Zapoznano się z przygotowaniami do 11. Zgromadzenia Ogólnego Światowej Rady Kościołów w Karlsruhe (31.08.–8.09.2022) oraz spotkania jego europejskich delegatów, które odbędzie się w Warszawie w dniach od 25 do 27 lutego 2022 roku. Omówiono przebieg 5. Ekumenicznej Pielgrzymki dla Sprawiedliwości Klimatycznej z Zielonej Góry do Glasgow, która odbyła się od 14 sierpnia do 29 października 2021 roku. Wysłuchano informacji z Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego o możliwości ordynacji kobiet na prezbitera od 1 stycznia 2022 roku.

Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan w roku 2022 będzie przebiegać pod hasłem: „Zobaczyliśmy Jego gwiazdę na Wschodzie i przyszli-

śmy oddać Mu pokłon” (Mt 2,12). Centralne Nabożeństwo Ekumeniczne odbędzie się w prawosławnej katedrze św. Marii Magdaleny w Warszawie w niedzielę 23 stycznia 2022 roku o godz. 17:00.

KS. GRZEGORZ GIEMZA

230

Dekret ogólny w sprawie wieku i przymiotów kandydatów do posługi stałego lektoratu i akolitu, nie będących kandydatami do święceń

Konferencja Episkopatu Polski podczas 389. Zebrania Plenarnego, odbywającego się w Kalwarii Zebrzydowskiej, w dniu 11 czerwca 2021 r., na podstawie kan. 455 oraz kan. 230 § 1 Kodeksu Prawa Kanonicznego, w związku z Listem Apostolskim w formie Motu Proprio „Spiritus Domini” Ojca Świętego Franciszka o zmianie kanonu 230 § 1 Kodeksu Prawa Kanonicznego na temat dopuszczenia osób płci żeńskiej do urzędowej posługi lektoratu i akolitu, niniejszym ustala wiek i przymioty osób, mających przyjąć posługę stałego lektoratu i akolitu. Dekret niniejszy dotyczy osób, które nie są kandydatami do święceń.

1. Odnośnie do wieku ustala się, że ze względu na ważne zadania, jakie Kościół powierza ustanowionym stałym lektorom i akolitom, oraz ze względu na stałość tych posług, można posługę stałego lektoratu i akolitu udzielić kandydatom i kandydatkom, którzy ukończyli dwudziesty piąty rok życia.
2. Odnośnie do przymiotów, jakie powinni posiadać kandydaci i kandydatki do posług stałego lektora i akolity – którzy muszą być przede wszystkim osobami ochrzczonymi i bierzmowanymi – powinni oni odznaczać się wzorowym życiem moralnym, apostołskim oddaniem, bezinteresownością, szczerą pobożnością i gorliwym życiem sakramentalnym, szczególnym umiłowaniem Pisma Świętego i Eucharystii oraz duchem posłu-

szeństwa Kościołowi. Muszą oni posiadać także odpowiednie przymioty intelektualne, wystarczającą wiedzę o tej posłudze w Kościele, wyróżniać się solidnością w pracy oraz umiejętnością współpracy z innymi. Winni cieszyć się dobrą opinią i być akceptowani przez wiernych wspólnoty, do której należą i w której będą wypełniać powierzone im zadania. Do pełnienia swych zadań powinni być przygotowani przez odpowiednią formację.

3. Datę wejścia w życie niniejszego Dekretu ogólnego określi Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski, po uzyskaniu recognitioni Stolicy Apostolskiej.

ABP STANISŁAW GĄDECKI

Metropolita Poznański, Przewodniczący KEP

BP ARTUR G. MIZIŃSKI

Sekretarz Generalny KEP

W związku z udzieleniem w dniu 13 października 2021 r. przez Kongregację ds. Biskupów recognitioni dla Dekretu ogólnego Konferencji Episkopatu Polski w sprawie wieku i przymiotów kandydatów do posługi stałego lektoratu i akolitu, nie będących kandydatami do święceń, przyjętego 11 czerwca 2021 r., podczas 389. Zebrania Plenarnego KEP, w dniu dzisiejszym, tj. 3 grudnia 2021 r., poprzez zamieszczenie ww. Dekretu na oficjalnej stronie internetowej Konferencji Episkopatu Polski (www.episkopat.pl) w zakładce AKTA KEP, następuje jego prawna promulgacja.

Na mocy pkt 3 Dekretu ogólnego w sprawie wieku i przymiotów kandydatów do posługi stałego lektoratu i akolitu, nie będących kandydatami do święceń określłam, że wejdzie on w życie 12 grudnia 2021 r.

ABP STANISŁAW GĄDECKI

Metropolita Poznański, Przewodniczący KEP

231

List na Niedzielę Świętej Rodziny

Umiłowani w Chrystusie siostry i bracia!

Liturgia dzisiejszej niedzieli zachęca nas do ufego zawierzenia naszych rodzin Świętej Rodzinie oraz do odnowienia przyrzeczeń małżeńskich. Perykopa ewangeliczna o odnalezieniu Jezusa przez rodziców w świątyni opowiada o relacjach, które łączyły Maryję, Józefa i Jezusa. Rodzice odnaleźli bezpieczeństwo, radość szczęśliwej rodziny i pokój serca, gdy budowali wzajemne więzi na Bogu. Święta Rodzina uczy nas czulej, odpowiedzialnej i ofiarnej miłości, umiejętności słuchania, gotowości do pomocy i nieustannego poszukiwania Bożej woli w codziennym życiu.

Małżeństwo chrześcijańskie nie opiera się wyłącznie na uczuciach i wzajemnej umowie. Miłość jest wzniosła i piękna, ale też bywa zmienna i ulotna. Kobieta i mężczyzna w sakramencie małżeństwa otrzymują pomoc od Boga: to co ludzkie i kruche zostaje potwierdzone i wzmocnione Bożą łaską. Jakże budujący jest obraz pełnych szacunku dla siebie małżonków, otwartych na życie i troszczących się o dzieci, którzy traktują rodzinę jak skarb i dar od Boga. Godne uznania są również rodziny wielopokoleniowe. Jednak byłoby naiwnością nie dostrzegać kryzysu małżeństwa i rodziny. Zasmucają rozpadające się małżeństwa, przeróżne uzależnienia, ucieczka przed odpowiedzialnością, materializm i konsumpcjonizm. Podważane są fundamenty rodziny, co uderza w samą istotę małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny oraz lekceważona jest wartość życia od poczęcia do naturalnej śmierci. Rodzina jest święta i kluczowa dla właściwego rozwoju człowieka, dlatego nie należy jej poddawać eksperymentom społecznym lub wpływom współczesnych utopii. Warto więc przypomnieć pewne podstawowe elementy nauczania Kościoła na temat małżeństwa i rodziny.

Rodzina Bogiem silna

Św. Jan Paweł II określił rodzinę jako pierwszą i podstawową drogę Kościoła (LdR 2). Rodzina jest w wymiarze ogólnospołecznym i religijnym najstarszą, powszechną i naturalną wspólnotą, która funkcjonuje

we wszystkich kulturach. Można stwierdzić, że jest ona najcenniejszym dobrem ludzkości (FC 1). Rodzina stanowi egzystencjalny horyzont człowieka i w niej rodzą się życiowe powołania. Pełne oddania życie w rodzinie zgodnie z zamysłem Boga jest drogą prowadzącą do zbawienia. Pomimo kryzysu życia rodzinnego pragnienie trwałej miłości małżeńskiej i bezpiecznej rodziny jest wciąż zapisane głęboko w sercu człowieka.

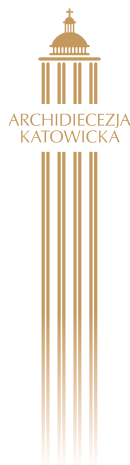
Bł. kard. Stefan Wyszyński wielokrotnie wzywał rodziny, aby były silne Bogiem, gdyż tylko wówczas będą zdolne pokonać trudności i przetrwać nawet największe życiowe burze. Znaczenie rodziny staje się w pełni zrozumiałe dopiero w powiązaniu z Bożym Narodzeniem i osobą Jezusa Chrystusa. W Chrystusie zawiera się pełna prawda o człowieku, widzianym zarówno w perspektywie tajemnicy Stworzenia, jak i Odkupienia. Ten, który jest obrazem Boga niewidzialnego (Kol 1, 15), jest zarazem doskonałym człowiekiem. Chrystus objawia w pełni człowieka samemu człowiekowi. Wzrastał w Nazarecie w zaciszu środowiska domowego, wśród codziennych zajęć, modlitwy i kontaktów z sąsiadami. Jego rodzina przyjęła i strzegła Go z miłością, wprowadzała w życie w posłuszeństwie wobec tradycji religijnej i towarzyszyła Mu aż do osiągnięcia dojrzałości i rozpoczęcia publicznej działalności. W rodzinie Jezus czynił postępy w mądrości, w latach i łasce u Boga i u ludzi (Łk 2, 52).

Wkroczenie Boga w historię świata pozostaje w ścisłym związku z ludzką rodziną. Nic już bardziej doniosłego i świętego nie może wydarzyć się w rodzinie. Od momentu Wcielenia rodzina jest swoistym sanktuarium, w którym zamieszkał Bóg.

Szczególnym wyróżnieniem dla rodziny jest podniesienie małżeństwa do godności sakramentu, a więc widzialnego i skutecznego znaku łaski Bożej. O znaczeniu rodziny przekonuje również fakt, że bywa ona nazywana Kościołem domowym, a Kościół, próbując opisać swoją istotę, sięga wiele razy do obrazów z życia rodzinnego. Kościół określa siebie rodziną Bożą, Oblubienicą Chrystusa lub Matką, a Boga nazywa Ojcem. Wewnętrzna jedność rodziny, jej nakierowanie na życie w kontekście relacji ofiarnej miłości, sprawiają, że jest ona obrazem Kościoła.

Zadania rodziny

Pierwszym i podstawowym celem rodziny chrześcijańskiej jest komunია osób, a także wspólnota pokoleniowa, czyli jedność matki, ojca, dzieci i krewnych. Rodzina, zapoczątkowana w przymierzu małżeńskim, urzeczywistnia się w pełni w rodzicielstwie. Zatem rodzina ma

obowiązek pogłębiać więź na płaszczyźnie związku ciał i dusz, charakterów, serc, umysłów i dążeń osób ją tworzących. Podejmując te zadania, rodzina uczestniczy w potrójnym urzędzie Chrystusa – nauczyciela, kapłana i pasterza.

Rodzina realizuje misję nauczania jako wspólnota ewangelizowana i ewangelizująca. Sama przyjmuje słowo Boże, żyje Pismem Świętym, wsłuchuje się w nauczanie Kościoła, ale i przekazuje to słowo wszystkim poszukującym. Dlatego tak ważną rolę formacyjną w rodzinie spełnia lektura Pisma Świętego, czytanie dokumentów kościelnych, książek religijnych i prasy katolickiej.

Rodzina spełnia zadania wychowawcze, przede wszystkim przez dawanie dobrego przykładu, przyznawanie się do błędów, unikanie fałszywych kompromisów i uczenie dzieci szeroko pojętej odpowiedzialności. Wychowanie religijne i katecheza udzielana przez matkę, ojca, babcię, dziadka i starsze rodzeństwo czynią z rodziny prawdziwą wspólnotę wiary. Rodzice mają prawo wybrać dla dzieci taki model wychowania moralnego i religijnego, który odpowiada ich własnym przekonaniom! Względem tych praw i obowiązków społeczności wyższego rzędu, takie jak Kościół i państwo, spełniają rolę pomocniczą.

W rodzinie realizuje się posługa liturgiczna przez kapłaństwo powszechne ojca, matki, dzieci oraz innych krewnych (KKK 1657). Każdy spełnia w rodzinie charakterystyczne dla siebie zadania. W praktyce polega to na świadomym i aktywnym uczestnictwie w Eucharystii, w sakramencie pokuty i pojednania oraz w innych sakramentach. Ważnym zadaniem jest praktykowanie modlitwy małżeńskiej i rodzinnej, wspólnotowe świętowanie niedzieli, jubileuszy, rocznic rodzinnych, uroczystości kościelnych i rodzinnych, a także codzienna ofiara z siebie oraz wspólnotowe dźwiganie krzyża cierpienia, trosk i niedogodności.

Coraz ważniejszym zadaniem rodziny jest mądre wykorzystywanie czasu wolnego, który został człowiekowi dany dla odpoczynku, ale i wszechstronnego rozwoju w sferze szeroko pojętej kultury. Bardzo ważne jest wspólne spędzanie czasu oraz dyskusja na temat przeczytanych treści, obejrzanych programów, sztuk teatralnych lub filmów. Coraz większego znaczenia nabiera umiejętność roztropnego i krytycznego korzystania z Internetu.

Zadania pasterskie rodzina realizuje poprzez praktykowanie ducha służby oraz przewycięzanie niezgody, niewierności i zazdrości. Reali-

zacja przykazania miłości i służby dokonuje się najpierw wobec najbliższych, a potem wobec innych rodzin tworzących środowisko parafialne (por. FC 56-71). Rodzina jest też naturalnym środowiskiem, które może stać się szkołą poświęcenia, przewycięzania egoizmu oraz niesienia pomocy ubogim i potrzebującym. W rodzinie człowiek uczy się kierować swoim życiem według zamysłu Bożego, a także uczy się posłuszeństwa i odpowiedzialności za siebie i innych. W rodzinie również uczymy się troski o środowisko naturalne, integralnej ekologii i odpowiedzialności za przyszłość świata.

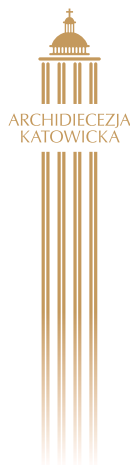
Rodzina drogą do świętości

Życie w małżeństwie i rodzinie jest dla zdecydowanej większości chrześcijan drogą, na której realizują oni swoje wezwanie do świętości i uczestniczą w życiu i misji Kościoła. W ciągu wieków zapewne wiele małżeństw i rodzin żyło w świętości. Również dzisiaj nie brakuje ludzi głębokiej wiary, którzy w małżeństwie i rodzinie zmierzają do świętości przez sumienne i pełne oddania spełnianie swoich obowiązków. Papież Franciszek nazwał ich świętymi z sąsiedztwa. Świętość niektórych z nich została potwierdzona przez Kościół, aby byli dla nas przykładem i pomocą.

Biblia wskazuje na świętych małżonków, takich jak Elżbieta i Zachariasz, rodziców św. Jana Chrzciciela a Tradycja pokazuje nam przykład Anny i Joachima, rodziców Matki Bożej. Wielu małżonków wynoszono na ołtarze, ale dopiero św. Jan Paweł II, papież rodziny, w 2001 roku beatyfikował małżeństwo Marię i Luigię Beltrame Quatroccich, wskazując, że osiągnęli świętość właśnie w życiu rodzinnym i małżeńskim. Była to pierwsza w historii beatyfikacja małżonków dokonana w tym samym czasie i jednym aktem. W 2008 roku w Lisieux odbyła się beatyfikacja Zelii i Ludwika Martin, rodziców św. Teresy od Dzieciątka Jezus.

W Polsce mamy nadzieję na beatyfikację rodziny Wiktorii i Józefa Ulmów wraz z ich siedmiorgiem dzieci, z których jedno żyło pod sercem matki. Mieszkali oni w Markowej na Podkarpaciu. W czasie II wojny światowej bezinteresownie udzielili schronienia Żydom za co ponieśli męczeńską śmierć, gdyż wyżej od własnych spraw cenili wierność przykazaniu miłości Boga i bliźniego. Rozpoczął się także proces beatyfikacyjny Emilii i Karola Wojtyłów, rodziców św. Jana Pawła II.

Przykłady świętych małżonków i rodzin przekonują, że pomimo trudnych okoliczności i kryzysu wartości, można pozostać wiernym Bogu, wspierać się wzajemnie w rodzinie i przez to być również uczi-

wym i dobrym człowiekiem. Papież Franciszek przypomniał tę prawdę w posynodalnej adhortacji apostolskiej *Amoris laetitia*, którą rozpoczął takimi słowami: radość przeżywana w rodzinach jest także radością Kościoła... Pomimo licznych oznak kryzysu małżeństwa, pragnienie rodziny jest stale żywe, zwłaszcza wśród ludzi młodych i motywuje Kościół (AL 1). Dlatego chrześcijańskie nauczanie na temat rodziny jest dobrą nowiną, która niesie światu nadzieję i wskazuje drogę odnowy.

Z tego też powodu Kościół uznaje troskę o rodziny za jedno ze swych najistotniejszych zadań, za pierwszą i z wielu względów najważniejszą drogę posłannictwa i posługi (LdR 1-2). Pomoc duszpasterska jest niezbędna najpierw wobec tych osób, które znają wartość rodziny i chcą pozostawać wierne nauczaniu kościelnemu, ale również potrzebują tej pomocy rodziny, które są zagubione, poszukują prawdy lub napotykają na przeszkody w realizacji swojego powołania. Każdy kto szczerze pragnie Boga i otwiera się na wspólnotę Kościoła, powinien zostać przyjęty. Takie osoby wymagają także towarzyszenia i rozeznawania w dochodzeniu do prawdy oraz integracji ze wspólnotą wiary (por. AL 291-312).

Zakończmy nasze rozważanie słowami modlitwy do Świętej Rodziny z adhortacji *Amoris laetitia*: Święta Rodzino z Nazaretu, Niech nigdy więcej w naszych rodzinach Nikt nie doświadcza przemocy, zamknięcia i podziałów: Ktokolwiek został zraniony albo zgorszony, niech szybko zazna pocieszenia i uleczenia. Święta Rodzino z Nazaretu, Przywróć wszystkim świadomość Sakralnego i nienaruszalnego charakteru rodziny, Jej piękna w Bożym zamysle. Jezu, Maryjo i Józefie, Usłyszcie, wysłuchajcie naszego błagania! Amen (AL 325).

Niech czas Bożego Narodzenia przyniesie pokój i radość naszym rodzinom. Z modlitwą i błogosławieństwem

BP WIESŁAW ŚMIGIEL

Przewodniczący Rady ds. Rodziny KEP

Toruń, 26 grudnia 2021 roku.

ARCHIDIECEZJA KATOWICKA

ABP WIKTOR SKWORC
METROPOLITA KATOWICKI

LISTY PASTERSKIE I KOMUNIKATY

232

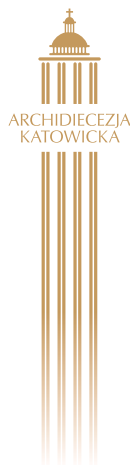
List Arcybiskupa Katowickiego do górników z okazji święta Świętej Barbary

Drodzy Bracia Górnicy wraz z Rodzinami!

Z okazji patronalnej uroczystości świętej Barbary wszystkim Górnikom i Pracownikom zatrudnionym górnictwie i w przedsiębiorstwach pracujących na rzecz górnictwa składam szczerze życzenia pomyślności oraz wytrwałości w ciężkiej, niebezpiecznej, ale jakże koniecznej pracy.

Również w tym roku świętej Barbarze polecamy w modlitwie wszystkich związanych z przemysłem wydobywczym, zwłaszcza pracujących pod ziemią! W trudnym dla branży górniczej okresie niepewności i zmian przekazuję Wam zapewnienie o wsparciu i duchowej bliskości! Nie tracimy nadziei i wiary w to, że konieczne zmiany zostaną przeprowadzone w duchu społecznej solidarności! Dlatego w aktualnej sytuacji nie może zabraknąć kół ratunkowych: solidarnej tarczy, sprawiedliwości i miłości społecznej.

Słowa, które wypowiedziałem podczas zeszłorocznej Mszy św. barbórkowej są wciąż aktualne i godne powtórzenia. Jestem głęboko przekonany, że redukcja zatrudnienia, związana z zamykaniem kopalń „powinna odbywać się na zasadzie dobrowolności i być wsparta programem osłon socjalnych, wypracowanych w dialogu z partnerami społecznymi, których zadaniem jest nie tylko obrona praw pracowniczych, lecz i partycypacja w procesach restrukturyzacji i modernizacji Górnego Śląska,

zagłębia cennych wartości, które wraz z likwidacją górniczej branży nie powinny zaniknąć”.

Bracia Górnicy!

W imieniu wspólnoty lokalnego Kościoła życzę Wam wraz z Waszymi Duszpasterzami, abyście we wszelakich trudnościach znajdowali zawsze schronienie w Bogu, do którego razem z psalmistą wołamy: „Bądź mi skałą schronienia i zamkiem warownym, aby mnie ocalić, boś Ty opoką moją i twierdzą” (Ps 71,3); aby Wasz górniczy trud i wysiłek znajdowały uznanie i należny szacunek w oczach rządzących i całego społeczeństwa; abyście chronili wartości tak bardzo zakorzenione na naszej górnośląskiej ziemi – wiarę, rodzinę, niedzielę i miejsce pracy.

A wobec powracającego zagrożenia epidemicznego apeluję do Was o przestrzeganie norm sanitarnych, co będzie wyrazem troski o życie i zdrowie swoje, bliskich i kolegów z pracy.

Tradycyjnie wyrazy pozdrowień i wdzięczności składam na ręce Waszych żon i dzieci, wspierających Was w codziennej pracy. Pozdrawiam serdecznie zasłużonych emerytów górniczych. Pamiętam o inwalidach pracy górniczej, którzy wykonując swoje obowiązki, stali się ofiarami katastrof czy wypadków. Bożemu miłosierdziu powierzam tych, którzy ponieśli śmierć przy wykonywaniu pracy i Dziewięciu męczenników „Solidarności”, górników kopalni „Wujek”, którzy oddali swoje życie 40 lat temu.

Drodzy Górnicy i wszyscy związani z polskim przemysłem górniczym!

Niech dobry Bóg za pośrednictwem świętej Barbary udziela Wam wszystkim pomocy i bezpieczeństwa. Niech pomnaża osobiste i rodzinne szczęście oraz nadzieję na trwały pokój w naszym społeczeństwie, Ojczyźnie i w całej ludzkiej rodzinie. Niech nieustannie prowadzi Was drogami sprawiedliwości i miłości społecznej.

Raz jeszcze zapewniam Was o modlitwie i duchowym towarzyszeniu i bliskości. Wszystkim z serca błogosławię: w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego! Szczęść Boże!

† WIKTOR SKWORC

Arcybiskup Metropolita Katowicki
Katowice, 4 grudnia 2021 roku.

VD II-115/21

233

Komunikat o mianowaniu bp. Adriana J. Galbasa SAC arcybiskupem koadiutorem Archidiecezji Katowickiej

Drodzy Diecezjanie,

w nawiązaniu do komunikatu Nuncjatury Apostolskiej w Polsce z dnia 4 grudnia br. pragnę poinformować, iż zakończył się proces wyłaniania wyznaczonego na moją prośbę arcybiskupa koadiutora. Zgodnie z obowiązującym kodeksem prawa kanonicznego Stolica Apostolska może przydzielić biskupowi diecezjalnemu biskupa koadiutora, który ma również prawo następstwa (kan. 403 § 3). Do jego obowiązków należy między innymi wspomaganie biskupa diecezjalnego w zarządzaniu diecezją (kan. 405 § 2). Z woli Ojca Świętego urząd ten powierzony został dotychczasowemu biskupowi pomocniczemu diecezji ełckiej Adrianowi Galbasowi.

Jak wspominałem w mojej „Prośbie o modlitwę” skierowanej do wiernych archidiecezji katowickiej w tegoroczną uroczystość Świętego Jacka, na proces wyłaniania biskupa Kościoła patrzymy zawsze z wiarą. W duchu słów św. Jana Pawła II z „Tryptyku Rzymskiego” prosiliśmy Ducha Świętego, aby „wskazał” dobrego pasterza, który w przyszłości przejmie stery Kościoła na Górnym Śląsku w trudnym czasie nieuchronnych zmian gospodarczo-społecznych. Dziękujemy Ojcu Świętemu za wyznaczenie do tej funkcji pasterza pochodzącego z Bytomia, który niespełna dwa lata temu, 11 stycznia 2020 r., w katedrze św. Wojciecha w Ełku przyjął sakrę biskupią i jako zawołanie biskupie przyjął słowa „Pax Christi” (Pokój Chrystusa). W ramach Konferencji Episkopatu Polski został w roku 2020 przewodniczącym Rady ds. Apostolstwa Świeckich, a w 2021 członkiem Komisji ds. Polonii i Polaków za Granicą.

Serdecznie proszę zatem wszystkich wiernych, duchownych i świeckich – w dniu św. Barbary, naszej patronki – o osobistą i wspólnotową modlitwę w intencji arcybiskupa koadiutora Adriana Galbasa, któremu Ojciec Święty Franciszek powierzył posługiwanie Kościołowi na Ziemi Górnośląskiej.

Za dar modlitwy w tej intencji i codzienne budowanie w parafiach Kościoła – Wspólnoty składam szczerze Bóg zapłać i błogosławię.

† WIKTOR SKWORC

Arcybiskup Metropolita Katowicki

Katowice, 4 grudnia 2021 roku,

we wspomnienie Św. Barbary, patronki archidiecezji katowickiej

VA I-86/21

234

Komunikat o terminie rozpoczęcia posługi abp. Adriana J. Galbasa SAC

Drodzy Diecezjanie!

Pragnę Was poinformować, że w środę 15 grudnia br. powitaliśmy w Kościele katowickim dotychczasowego biskupa pomocniczego diecezji ełckiej Adriana Galbasa, mianowanego przez Ojca Świętego Franciszka dnia 4 grudnia 2021 r. arcybiskupem koadiutorem archidiecezji katowickiej.

Podczas spotkania w Kurii Metropolitalnej Nominat - zgodnie z wymogami prawa kanonicznego - okazał nominacyjne pismo apostolskie arcybiskupowi katowickiemu i kolegium konsultorów i objął w ten sposób kanonicznie swój urząd.

Osobiście przywitałem w osobie arcybiskupa Adriana Galbasa swojego nowego i najbliższego współpracownika, a także następcę w posłudze arcybiskupa katowickiego i metropolity górnośląskiej prowincji kościelnej.

W łączności ze Stolicą Apostolską ustaliliśmy termin liturgicznego rozpoczęcia pasterskiej posługi Arcybiskupa Koadiutora na sobotę 5 lutego 2022 r.

Serdecznie proszę o modlitwę w intencji arcybiskupa Adriana i przyzywam ku pomocy patronów archidiecezji katowickiej – Matkę

Sprawiedliwości i Miłości Społecznej, św. Jacka, św. Barbarę, św. Floriana; bł. Emila Szramka, bł. Józefa Czempieła i niedawno beatyfikowanego Jana Franciszka Machę.

Za dar modlitwy w intencji Kościoła katowickiego, który wspólnie tworzymy i codziennie budujemy, jak również za wsparcie modlitewne dla przybywającego do naszej archidiecezjalnej wspólnoty Arcybiskupa Koadiutora, składam szczerze Bóg zapłać!

Życzę wszystkim głębokiego i radosnego przeżycia ostatnich dni Adwentu i nadchodzącej uroczystości Bożego Narodzenia; w tym duchu udzielam pasterskiego błogosławieństwa.

† WIKTOR SKWORC

Arcybiskup Metropolita Katowicki

Katowice, 15 grudnia 2021 roku.

VA I-90/21

235

List Arcybiskupa Katowickiego do Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii świętej

Drodzy Bracia!

Nadzwyczajni Szafarze Komunii Świętej!

Od I Niedzieli Adwentu Kościół w Polsce realizuje program duszpasterski pod hasłem: „Posłani w pokoju Chrystusa”. To ostatni rok tryptyku „Eucharystia daje życie”, ułożony według klucza metodologicznego proponowanego przez papieża Benedykta XVI, który Eucharystię postrzega jako tajemnicę wyznawaną, celebrowaną i świętowaną. W roku, który przed nami, będziemy podkreślali świętowanie Dnia Pańskiego, czego szczytem jest udział w niedzielnej Mszy św. oraz dzielenie się jej owocami.

Biblijne podejście do świętowania niedzieli każe nam przypomnieć trzecie przykazanie Dekalogu, mówiące o świętości szabatu: „Dzień siódmy będzie szabatem odpoczynku, poświęconym Panu” (Wj 31,15). Podając uzasadnienie, Księga Wyjścia nawiązuje do dzieła stworzenia: „W sześciu dniach bowiem uczynił Pan niebo, ziemię, morze oraz

wszystko, co jest w nich, w siódmym zaś dniu odpoczął. Dlatego pobłogosławił Pan dzień szabat i uznał go za święty” (Wj 20,11). Świętość szabat domaga się świętowania tego dnia, czego przykład daje sam Bóg.

Skoro Bóg „odpoczął i wytchnął” w siódmym dniu (Wj 31,17), to człowiek również powinien „zaprzestać pracy” i pozwolić innym – zwłaszcza ubogim – „odetchnąć” (Wj 23,12). Szabat nakazuje przerwać codzienne prace i pozwala odpocząć.

To na takim rozumieniu świętowania szabat zrodził się Dzień Pański jako pierwszy dzień tygodnia, Dzień Zmartwychwstałego. Odnosząc się z szacunkiem do tej wielowiekowej tradycji, stwierdzamy za papieżem św. Janem Pawłem II, że „także w obecnej sytuacji historycznej mamy obowiązek tak działać, aby wszyscy mogli zaznać wolności, odpoczynku i odprężenia, które są człowiekowi niezbędne ze względu na jego ludzką godność oraz związane z nią potrzeby religijne, rodzinne, kulturowe i społeczne, trudne do zaspokojenia, jeśli nie jest zagwarantowany przynajmniej jeden dzień w tygodniu dający wszystkim możliwość wspólnego odpoczynku i świętowania” (por. Dies Domini, 66).

Dlatego pielęgnując tradycję Kościoła na Górnym Śląsku, który od dziesięcioleci woła: „Niedziela jest Boża i nasza”, brońcie Dnia Pańskiego! Niech w tej sprawie wasze słowo „płonie jak pochodnia”. Swoją gorliwością i przykładem – jak Elias – zmniejszcie liczbę profanujących nie tyle pierwszy dzień tygodnia jako miarę czasu, ile osobę Zmartwychwstałego, wszak niedziela to Jego dzień!

Bracie w Chrystusie!

Zbliżające się święta Bożego Narodzenia to dobra okazja, by w imieniu własnym i waszych duszpasterzy wyrazić wdzięczność za Waszą pomoc i posługę, która dla osób starszych i chorych jest łaską i szczególnym darem. Bóg zapłać za dyspozycyjność, poświęcany czas, za sumienne wypełnianie powierzonych obowiązków, w tym także za udział w formacyjnych dniach skupienia i w rekolekcjach.

Szczególne podziękowania pragnę przesłać na ręce Waszych Żon i Dzieci. Całym Rodzinom dziękuję za wsparcie Waszej ważnej i potrzebnej posługi, za towarzyszenie i życie w duchu służby Bogu, Kościołowi i drugiemu człowiekowi.

Droży Szafarze!

W dzisiejszym świecie pełnym podziałów i niezgody miejcie odwagę stawiać się świadkami i narzędziami prawdziwego Bożego pokoju.

Dzielcie się nim w waszych rodzinach, wspólnotach i z tymi wszystkimi, którym służycie.

Niech pokój Chrystusa zawsze będzie z Wami i Waszymi bliskimi. Z tym życzeniem łączę zapewnienie o szczególnej pamięci przy wigilijnym stole, a nade wszystko przy ołtarzu Pana, sprawując w noc Bożego Narodzenia Eucharystię, która daje życie i kończy się słowami: „Idźcie w pokój Chrystusa”. Jest to rozesłanie błogosławionych świadków, bo błogosławieni są ci, którzy wprowadzają pokój, „albowiem oni będą nazywani synami Bożymi” (por. Mt 5,9). Obyśmy zasługiwali na to wyróżnienie przez wszystkie dni nowego roku 2022!

Wam, Waszym Rodzinom oraz osobom, którym posługujecie jako szafarze, z serca udzielam pasterskiego błogosławieństwa.

† WIKTOR SKWORC

Arcybiskup Metropolita Katowicki

Katowice, Boże Narodzenie 2021.

VH V-34/21

HOMILIE METROPOLITY

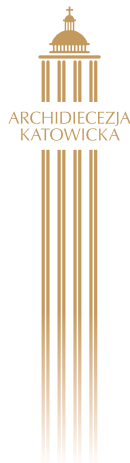
236

Patronus coelestis

Homilia Arcybiskupa Katowickiego
WŚSD, Katowice, 2 grudnia 2021 roku

1. Kiedy dziś nadajemy naszemu seminarium duchownemu w Katowicach patrona w osobie beatyfikowanego ks. Jana Franciszka Machy w dniu jego liturgicznego wspomnienia, to kontynuujemy starożytną praktykę Kościoła, która upowszechniła się w chrześcijaństwie wraz z chrztem dzieci i zachętami, aby im nadawać imiona osób świętych, męczenników. Oddawano w ten sposób dzieci pod opiekę patrona: patronus coelestis i ukazywano im wzór do naśladowania. Jako jednego z pierwszych polecano diakona Szczepana.

Nadajemy naszemu seminarium duchownego patrona w osobie absolwenta tegoż seminarium (Kraków), ks. Jana Franciszka Machę, a św. Stanisław Kostka pozostaje patronem seminaryjnej kaplicy. Ks. Macha został wprowadzony w kapłaństwo przez biskupa katowickiego Stanisława Adamskiego w 1939 roku. W księdze chrztów parafii św. Marii Magdaleny zapisano skrupulatnie daty święceń, które przyjął. Zaś w dniu beatyfikacji, 20 listopada 2021 roku, Prefekt Kongregacji Spraw Kanonicznych kardynał Marcello Semeraro własnoręcznie dopisał: beatyfikowany, data i podpis.

Dziś, w pierwsze liturgiczne wspomnienie, a zarazem w pierwszy czwartek miesiąca grudnia 2021 roku powierzamy Błogosławionemu nasze seminarium, nie tyle jego mury i struktury, co seminaryjną społeczność, wspólnotę alumnów i przełożonych, każdego z was.

Przypomnijmy słowa kard. Semeraro: „Wstawiennictwu nowego Błogosławionego nie możemy nie zawierzyć szczególnie modlitwy za seminarzystów i księży, zwłaszcza tych najmłodszych. Ojciec Święty Franciszek powiedział: «Być księdzem to grać o własne życie dla Pana i dla braci, nosząc we własnym ciele radości i lęki ludu, poświęcając czas i słuchając, by leczyć rany innych i ofiarować wszystkim czułość Ojca». Niech przykład i przyjaźń Błogosławionego Machy zaowocują darem świętych powołań do służby temu dobru i wytrwałemu ludowi”.

Oddajemy was i przyszłe pokolenia powołanych pod opiekę niebieskiego patrona wraz z usilną prośbą, abyście go przyjęli jako wzór do naśladowania, jako domownika.

Zachęcam więc do budowania z nim relacji opartej na wierze i przekonaniu, iż Błogosławiony męczennik może każdemu wyjednać potrzebną pomoc i łaskę, może się stać twoim formatorem.

2. Drodzy Bracia! I bł. Jan Franciszek miał formatorów na wydziale teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego i w seminarium duchownym. Znamy ich z imienia i nazwiska. Nade wszystko formował go swoim słowem i przykładem życia pierwszy formator, Najwyższy Kapłan Jezus Chrystus. Formowała go Jego Ewangelia, którą często w swoich kazaniach cytował, komentował i wyjaśniał.

Gdy w rocznicę dnia narodzin dla nieba bł. Jana Franciszka (2/3 grudnia 1942, a to również był pierwszy czwartek miesiąca), słuchamy słów Ewangelii, uderza jednoznaczność i ostrość wypowiedzi naszego Pana: „Nie każdy, który mi mówi: «Panie, Panie», wejdzie do królestwa

niebieskiego, lecz ten, kto spełnia wolę mojego Ojca, który jest w niebie”. Nie ulega wątpliwości, że Chrystus ją pełnił jako pierwszy aż po kres, aż po Getsemani i Golgotę, aż po ostateczne „Wykonało się”. Podobnie i Błogosławiony męczennik pełnił wolę Bożą, co znajduje swoje potwierdzenie w ostatnim więziennym liście, który jest jak pieczęć położona na krótkim życiu ofiarowanym Bogu i ludziom.

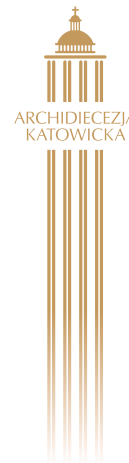
3. Z życiorysu Błogosławionego nie wnika, czy z dzieciństwa wyniósł doświadczenie budowania domów z i na piasku. Takie dziecięce zabawy zdecydowanie ułatwiają zrozumienie faktu, że aby zbudować dom, trzeba położyć solidny fundament. I taki fundament został w życiu bł. Jana położony: dom rodzinny, środowisko, parafia i jego osobisty wysiłek, studia i solidna praca nad sobą. Nie przypuszczał neoprezbiter Jan, że tak szybko i tak gwałtownie zostanie poddany próbie on sam i to wszystko, co jako człowiek, chrześcijanin, duchowny budował, współpracując z Bożą łaską.

Bracia! Jest dla nas oczywistością, że nie wystarczy powtarzać słów ewangelii. Ten jest ewangelicznie słuchający i posłuszny, kto je przekłada w czyn. Nie mógł bł. Jan Franciszek jako trwający w postawie ciągłego słuchania nie przełożyć w czyn przykazania miłości w takich, a nie innych warunkach, bo zasadnicze polecenia Jezus wypowiada z mocą, bez ich relatywizowania, bez ograniczania ich wykonywania w zależności od okoliczności.

Tak mówił do wszystkich: „Jeśli kto chce iść za Mną, niech się zaprze samego siebie, niech co dnia bierze krzyż swój i niech Mnie naśladuje! Bo kto chce zachować swoje życie, straci je, a kto straci swe życie z mego powodu, ten je zachowa” (Łk 9,23).

Aby nas przekonać do konsekwencji, Jezus w dzisiejszej Ewangelii używa obrazu – przenośni: budowle na piasku czy z piasku bywają piękne, ale niszczy je pierwsza fala czy przypływ. Budowlom na piasku brakuje fundamentu, stałości. Dom zbudowany na skale trwa. Dom, którym jest nasze życie, potrzebuje skały i fundamentu. O czym nas też przekonują słowa proroka Izajasza z pierwszego czytania: „Złóżcie nadzieję w Panu na zawsze, bo Pan jest wiekuiłą Skałą”.

Dlatego lokując naszą nadzieję Bogu, tak jak Jan Macha budujemy na fundamencie, na skale, którą jest nasz Pan, Jezus Chrystus. Przez akt beatyfikacji bł. Jan Franciszek stał się integralną częścią tego fundamentu. A przyjmując go jako osobistego patrona, możemy wzmocnić fun-

dament, na którym budujemy naszą przyszłość, służbę Jezusowi w Jego Kościele. Zawieramy je Bożej Opatrzności za wstawiennictwem bł. Jana Franciszka.

25 czerwca 1939 roku biskup Stanisław Adamski mówił w kościele pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła do diakonów święconych na prezbiterów, a wśród nich do bł. Jana Franciszka: „Ciężkie chmury zbierają się na niebie naszego życia. Kapłan musi być gotowy na wzór Mistrza życie oddać za owieczki swoje. Stula w formie krzyża ma przypominać, żeś zdecydował się na całkowitą ofiarę w służbie Bogu i bliźnim. «Zbliża się godzina, że każdy kto was zabije, mniemać będzie, że przysługę wyświadcza Bogu. Smuć się będziecie, ale smutek wasz w radość się zamieni»”.

Bracia! I na niebie naszego życia zbierają się chmury. Zauważalne analogie mobilizują nas do szczególnej modlitwy o pokój. I niech nam ta intencja dziś towarzyszy, bo z całą pewnością towarzyszyła Błogosławionemu – przecież każdy żyjący sytuacji wojny woła o pokój. Przywołujemy jego wstawiennictwa w tej intencji i w intencji przebaczenia i pojednania – wszak w jego życiorysie spotkały się losy dwóch narodów, polskiego i niemieckiego, narodów, gdzie większość stanowili ludzie ochrzczeni, z których wielu zdeprawowała ideologia i na rozkaz albo i bez rozkazu, niejako zawodowo, obsługiwali gilotynę czy komory gazowe.

Błogosławiony Janie Franciszku! Wielu z radością uczestniczyło w twojej beatyfikacji. Z wielu stron napływają informacje zwrotne, nadchodzą podziękowania i życzenia. Niedawno otrzymałem list od pewnej pani, która pisze: „Najserdeczniej życzę, by życie i męczeństwo księdza Jana Machy przyniosły obfite dary, by każdy neoprezbiter, którego wyświęci Kościół katolicki, a który był absolwentem seminarium im. ks. Jana Machy, idąc za przykładem jego kapłańskiego życia stawał się jak on autentycznym alter Christus”.

Słowa tego fragmentu listu z Poznania czynię swoimi. Modlę się i życzę, aby każdy neoprezbiter, którego wyświęci arcybiskup katowicki, naśladować bł. Jana Franciszka, stawał się autentycznym alter Christus, pasterzem dającym życie za owce w czasach pokoju i wojny.

237

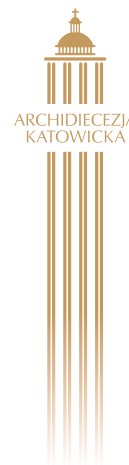
Być obrońcami dzieła Bożego

Homilia Arcybiskupa Katowickiego
Barbórka, Katedra, 5 grudnia 2021 roku

1. W II Niedzielę Adwentu, tuż po liturgicznym wspomnieniu dnia św. Barbary, modlimy się z górnikaми i za górników w katowickiej katedrze pod wezwaniem Chrystusa Króla. Stąd obejmujemy modlitewną troską wszystkich związanych z przemysłem wydobywczym, także tych, którzy kierują tą branżą i są za nią odpowiedzialni. Intensywność naszej modlitwy wzrasta, kiedy uświadamiamy sobie trudności i zagrożenia oraz problemy lokalne i globalne, choćby te związane z nienasyconym popytem na surowce, źródła energii i związane z jej deficytem. Intensywność modlitwy wzmaga także poczucie odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o nasz wspólny dom – ziemię. Tak o niej pisze w encyklice *Laudato si* papież Franciszek: „Ta siostra (nasza matka – ziemia) protestuje z powodu zła, jakie jej wyrządzamy nieodpowiedzialnym wykorzystywaniem i rabunkową eksploatacją dóbr, które Bóg w niej umieścił. Dorastaliśmy myśląc, że jesteśmy jej właścicielami i rządca-mi uprawnionymi do jej ograbienia. Przemoc, jaka istnieje w ludzkich sercach zranionych grzechem, wyraża się również w objawach choroby, jaką dostrzegamy w glebie, wodzie, powietrzu i w istotach żywych”.

My, mieszkańcy Górnego Śląska, doświadczyliśmy i doświadczamy wymienionych objawów choroby, co jest ceną za złożone pod ziemią bogactwo – węgiel, który z perspektywy walki o klimat nie przestaje być tematem numer jeden. Tematem, który skomplikował tegoroczny kryzys energetyczny. Jeszcze przed pandemią i energetycznym kryzysem przekonywano nas, że węgiel to samo zło i należy od niego odejść jak najszybciej. Jednak drogi gaz nie okazał się tańszą alternatywą węgla, który dziś ratuje energetykę i zapewnia energetyczne bezpieczeństwo oraz wskazuje, że pożegnanie z nim wymaga czasu.

Mówiono o tym również w czasie niedawnej konferencji klimatycznej w Glasgow (COP 26) poświęconej m.in. sprawiedliwej transformacji. Termin ten znalazł się w p. 20 dokumentu końcowego. Wskazano, iż wy-

maga ona nie tylko finansowego wsparcia: „włączający dialog społeczny i szeroko akceptowana wizja przyszłości, przygotowana przez społeczności lokalne, są niezbędne do osiągnięcia ambitnych celów sprawiedliwej transformacji, by nikt nie pozostał bez wsparcia”.

Pozytywne, iż dostrzeżono, że węgiel nie wydobywa się sam. Czyni to człowiek schodzący do czeluści ziemi, aby go wydobyć. To z tym człowiekiem trzeba prowadzić „włączający dialog społeczny, aby budować szeroko akceptowalną wizję przyszłości”, co już w jakiejś mierze zostało osiągnięte w podpisanej w maju br. umowie społecznej, która jest początkiem drogi do transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego na Górnym Śląsku.

2. Przez ostatnie 200 lat kształtowało nas górnictwo. Ono stworzyło nas takimi, jacy jesteśmy: twardzi i solidarni, zaprawieni do nadludzkiego wysiłku i troskliwi o rzeczy kruche, jak rodzina, dom i gołębie. Przede wszystkim jednak górnictwo wyrobiło w nas szacunek do życia, do Boga i przywiązanie do Kościoła.

Dzisiaj, kiedy pamięć kopalni, matki-żywicielki powoli odchodzi do historii na skutek decyzji o odchodzeniu od energetyki opartej na węglu, nie możemy zapomnieć tego dziedzictwa pokoleń, których jesteśmy spadkobiercami.

Człowiek – jako żyjący obraz Boga – jest najważniejszy. W nowej, pandemicznej, inflacyjnej, pełnej zagrożeń, niepewnej i chaotycznej rzeczywistości trzeba nam wrócić do wartości podstawowych: porozumienia i dialogu, wzajemnej pomocy, „kultury troskliwości” – jak to ujmuje papież Franciszek. Wszystkimi relacjami powinna rządzić miłość i sprawiedliwość, którym „matkuje” Pani Piekarska, Matka Sprawiedliwości i Miłości Społecznej.

Miłość każe nam odnowić postawy, na które wskazywał św. Jan Paweł II, a którymi w praktyce żył bł. ks. Jan Franciszek Macha. Chodzi o:

- „specjalną formę pierwszeństwa w praktykowaniu miłości chrześcijańskiej” wobec najbiedniejszych, zepchniętych na marginesy, pozbawionych praw przez ideologię, szczególnie praw do wolności sumienia i wyznania. Ubóstwo nie zamyka się w kategoriach ekonomicznych. Ubogimi są także ofiary konsumizmu, uchodźcy i emigranci, bezrobotni, samotni, chorzy i opuszczone dzieci. Opcja preferencyjna na rzecz najbiedniejszych potwierdza w oczach świata autentyczność misji Kościoła.

- budowanie takich form życia zbiorowego, w których istnieje pierwszeństwo osoby nad rzeczą, prymat postępowania moralnego nad techniką, pierwszeństwo bycia nad posiadaniem oraz prymat miłosierdzia nad sprawiedliwością. Dzisiaj szczególnie ważne jest respektowanie dobra osoby ludzkiej, promowanie czynów moralnie dobrych, nieskażonych egoizmem i indywidualizmem, napełnionych duchem prawdy i odpowiedzialności.
- chodzi wreszcie o dzieła miłosierdzia. Aktem miłości są (nie tylko adwentowe) dzieła miłosierdzia, przez które odpowiada się tu i teraz na rzeczywiste i naglące potrzeby bliźniego. Nie sposób osiągnąć autentycznej więzi pomiędzy ludźmi bez takiego praktykowania dobra. Tylko miłość (którą nazywamy „miłosierdziem”) zdolna jest „przywracać człowieka samemu człowiekowi”.

3. Bracia i Siostry! Liturgia II Niedzieli Adwentu przemawia do nas głosem Jana Chrzciciela, przygotowującego bezpośrednio przyjście Zbawiciela. Sam siebie określił głosem wołającego na pustyni: „Przygotujcie drogę Panu, prostujcie ścieżki”. I ten głos wybrzmiewa przez wieki, w nieustannie i coraz szybciej zmieniającym się krajobrazie świata, który jak twierdzą niektórzy, pustynnieje...

„Na świecie jest coraz więcej (...) zewnętrznych pustyni, ponieważ pustynie wewnętrzne stały się tak rozległe. Kryzys ekologiczny jest wezwaniem do głębokiego wewnętrznego nawrócenia (...) Życie powołaniem, by być obrońcami dzieła Bożego, jest istotną częścią życia uczciwego, nie zaś czymś opcjonalnym, ani też drugorzędnym elementem doświadczenia chrześcijańskiego” (LS 217). Także „samo życie ludzkie jest darem, który trzeba chronić przed różnymi formami degradacji. Dlatego trzeba globalnego nawrócenia ekologicznego i ochrony warunków moralnych prawdziwej «ekologii ludzkiej». Do takiego nawracania się wzywa nas nie tylko Jan Chrzciciel, ale i św. Paweł, abyśmy doskonalić się w miłości, stawiali się czysti i bez zarzutu, gotowi na przyjście Pana.

Stawać się czystym i bez zarzutu oznacza dzisiaj kontrolowanie siebie w zakresie konsumpcji środowiska naturalnego i konsumpcji dóbr tego świata. Właściwym wyrazem autokontroli jest świadome ograniczanie konsumpcji i postawa oszczędności. Potrzeba prawdziwej „ekologii ludzkiej”, potrzeba spojrzenia poza horyzont materii i ograniczonego ludzkiego czasu na ziemi.

Dlatego duchowość chrześcijańska proponuje alternatywny sposób rozumienia jakości życia i zachęca do kontemplatywnego stylu życia, zdolnego do głębokiej radości, unikającego obsesji na tle konsumpcji (por. LS 222), o czym warto pamiętać w perspektywie nadchodzących świąt Bożego Narodzenia.

Bracia i Siostry! Potrzeba nam Bożej łaski i światła, byśmy dokonali właściwych wyborów. Wzywa nas również do tego modlitwa na zakończenie Mszy św.: „abyśmy przez udział w Eucharystii nauczyli się mądrze oceniać dobra doczesne i miłować wieczne”, czego przykładem było życie św. Barbary.

Drodzy Górniczy i wszyscy związani z polskim przemysłem górniczym! Niech dobry Bóg za pośrednictwem św. Barbary udziela Wam wszystkim pomocy i bezpieczeństwa. Niech pomnaża osobiste i rodzinne szczęście, nadzieję oraz da trwałą pokój Wam, naszemu społeczeństwu, ojczyźnie i całej ludzkiej rodzinie.

Niech nas Bóg prowadzi „do światła swej chwały z właściwą sobie sprawiedliwością i miłosierdziem”. Amen.

238

Posłani w pokoju Chrystusa!

Homilia Arcybiskupa Katowickiego

Akolitat w WSSD, Katowice, 11 grudnia 2021 roku

1. Przeżywany czas Adwentu to czas chrystocentryczny i maryjny. Najbardziej chrystocentryczna jest Eucharystia. To krzyżowa ofiara Chrystusa, dramat męki, śmierci i zmartwychwstania uobecniany dla nas na świętej wieczerzy.

Dziś, drodzy kandydaci do akolitu, zostaniecie ustanowieni urzędowymi pomocnikami szafarza Eucharystii: biskupa lub prezbitera, będziecie pełnić służbę przy ołtarzu, wspomagając również diakona.

„Akolita jest ustanowiony po to, aby służył przy ołtarzu oraz pomagał kapłanowi i diakonowi. Przede wszystkim ma przygotowywać ołtarz i naczynia liturgiczne oraz w razie potrzeby rozdawać wiernym Eu-

charystię, której jest szafarzem nadzwyczajnym. W posługiwaniu przy ołtarzu akolita ma właściwe mu funkcje, które on sam winien pełnić” – to stwierdzenie z nr 98 Wprowadzenia ogólnego do Mszału Rzymskiego ma jeszcze swoje uściślenia w nr 187-193. Nie trzeba ich tu cytować, bo wiecie, co do was należy, wiecie, że w liturgii nie ma miejsca na improwizację i twórczość własną. Doświadczenie mówi nam jednak, że sama znajomość norm liturgicznych nie wystarcza. Trzeba przede wszystkim fundamentu wiary, uświadamiania sobie – ante missam – w czym uczestniczymy i Kogo spotykamy, dlatego was – jak i każdego, kto ma udział w kapłaństwie Jezusa Chrystusa – obowiązuje przygotowanie do Mszy św. i dziękczynnie po niej. Nie lekceważcie tej religijnej powinności. Niech zawsze towarzyszy jej cisza i skupienie. Dziękczynienie post missam nie wyczerpuje całego spectrum owocności Eucharystii, eucharystycznego stylu życia, ofiarowanego Bogu i ludziom w postawie służby.

2. Od I Niedzieli Adwentu Kościół w Polsce realizuje program duszpasterski pod hasłem: „Posłani w pokoju Chrystusa”. To ostatni rok tryptyku „Eucharystia daje życie”, ułożony według klucza metodologicznego proponowanego przez papieża Benedykta XVI, który Eucharystię postrzega jako tajemnicę wyznawaną, celebrowaną i świętowaną. W roku, który przed nami, będziemy podkreślali świętowanie Dnia Pańskiego, czego szczytem jest udział w niedzielnej Mszy św. oraz dzielenie się jej owocami.

Biblijne podejście do świętowania niedzieli każe nam przypomnieć trzecie przykazanie Dekalogu, mówiące o świętości szabat: „Dzień siódmy będzie szabatem odpoczynku, poświęconym Panu” (Wj 31,15). Podając uzasadnienie, Księga Wyjścia nawiązuje do dzieła stworzenia: „W sześciu dniach bowiem uczynił Pan niebo, ziemię, morze oraz wszystko, co jest w nich, w siódmym zaś dniu odpoczął. Dlatego pobłogosławił Pan dzień szabat i uznał go za święty” (Wj 20,11). Świętość szabat domaga się świętowania tego dnia, czego przykład daje sam Bóg.

Skoro Bóg „odpoczął i wytchnął” w siódmym dniu (Wj 31,17), to człowiek również powinien „zaprzestać pracy” i pozwolić innym – zwłaszcza ubogim – „odetchnąć” (Wj 23,12). Szabat nakazuje przerwać codzienne prace i pozwala odpocząć. Jest dniem sprzeciwienia się niewolnictwu pracy i ubóstwieniu pieniądza.

To na takim rozumieniu świętowania szabat zrodził się Dzień Pański jako pierwszy dzień tygodnia, Dzień Zmartwychwstałego. Odnosząc się z szacunkiem do tej wielowiekowej tradycji, stwierdzamy za

papieżem św. Janem Pawłem II, że „także w obecnej sytuacji historycznej mamy obowiązek tak działać, aby wszyscy mogli zaznać wolności, odpoczynku i odprężenia, które są człowiekowi niezbędne ze względu na jego ludzką godność oraz związane z nią potrzeby religijne, rodzinne, kulturowe i społeczne, trudne do zaspokojenia, jeśli nie jest zagwarantowany przynajmniej jeden dzień w tygodniu dający wszystkim możliwość wspólnego odpoczynku i świętowania” (Dies Domini, 66; por. fragment Apelu o poszanowanie niedzieli jako dnia wolnego od pracy, 5.03.2021).

Dlatego pielęgnując tradycję Kościoła na Górnym Śląsku, który od dziesięcioleci woła: „Niedziela jest Boża i nasza”, brońcie Dnia Pańskiego! Niech w tej sprawie wasze słowo „płonie jak pochodnia”. Swoją gorliwością i przykładem – jak Elias – zmniejszcie liczbę profanujących nie tyle pierwszy dzień tygodnia jako miarę czasu, ile osobę Zmartwychwstałego, wszak niedziela to Jego dzień!

3. Akolita to sługa Eucharystii i obrońca dnia Eucharystii, czyli niedzieli. Jesteście zaproszeni do „budowania kultury niedzieli wolnej od przymusu pracy. Niech będzie ona dniem odpoczynku i wzmocnienia sił, odrodzenia osłabionych więzi rodzinnych i społecznych. Niech będą okazją do emocjonalnego wyciszenia, a także do budowania wspólnoty rodzinnej, religijnej i narodowej”. Bo niedziela jest swoistym spoiwem, budującym wspólnotę eklezjalną i społeczną, zaś wspólnotowe jej przeżywanie niedzieli wzmacnia rodzinę i społeczeństwo. Ponadto niedzielny czas wolny, prowadzący niejako automatycznie do spotkania z naturą i kulturą, ubogaca człowieczeństwo i mocniej osadza człowieka w realiach stworzonego świata, w historii ojcowizny i ojczyzny oraz Kościoła. Świętowanie buduje naszą tożsamość indywidualną i zbiorową.

4. Eucharystia to dzisiaj Góra Tabor. To spotkanie z Jezusem Przemienionym i przemieniającym. Mamy do Niego dostęp aż tak bliski. On jest obecny z nami i dla nas w Eucharystii. To Jego święta godzina, godzina Zmartwychwstałego!

Przyjmujemy Go i w Niego się przemieniamy przez całe życie. A po zakończeniu Mszy św., kiedy schodzimy z Góry Tabor, mamy misję do spełnienia! Jesteśmy posłani w pokój Chrystusa!

Misja Chrystusa i chrześcijanina po przeżyciu Eucharystii jest przede wszystkim misją nadziei i pokoju. Dlatego możemy mówić, że pełny i świadomy udział w Eucharystii poszerza granice Królestwa Bożego, owocuje prospołecznymi postawami, których wszyscy od nas oczekują.

Eucharystia sprawia, że człowiek nią umocniony sprowadza jak prorok Elias ogień na ziemię, ogień miłości zdolny do tego, aby „uśmierzyć gniew przed pomstą, by zwrócić serce ojca do syna, i pokolenia Jakuba odnowić”!

Drodzy! W biskupiej posłudze nie brak wzruszających chwil i przeżyć. Wspomnę dwie Msze św. celebrowane ostatnio w katedralnym wieczniku. Beatyfikacyjna ks. Jana Franciszka Machy i Msza św. w II Niedzielę Adwentu, 5 grudnia, z górnymi i za górników. Ujmujące były rzesze wiernych uczestniczących w pełni w Eucharystii, w tym mężczyzn przystępujących do komunii św. To ci, w których dokonuje się proces upodobnienia się do Chrystusa, co raduje serce szafarza Eucharystii.

Niech i was raduje, wszak stajecie się dziś nadzwyczajnymi szafarzami Komunii św. Niech was raduje każda Hostia – Ciało Chrystusa podane wiernemu, który słowem Amen wypowiada swoją gotowość do podejmowania misji w imieniu Chrystusa i budowania Kościoła – Wspólnoty. Idźcie pełnić misję i budować! Jesteście posłani w pokój Chrystusa. Amen.

239

Śpiewajcie razem... pieśń radości i wdzięczności

Homilia Arcybiskupa Katowickiego

Niedziela Gaudete, Katowice – Józefowiec, 12 grudnia 2021 roku

Trzy myśli. 1. Pierwsza.

Dziś trzecia niedziela adwentu. Nosi ona nazwę „Gaudete!”. To łacińskie słowo otwiera formularz mszalny tej niedzieli. Jest ono formą trybu rozkazującego czasownika „gaudere” – „radować się”. A zatem „gaudete!” oznacza „radujcie się!”.

To wezwanie głośno wyraża prorok Sofoniasz, nakazując Jerozolimie, a więc narodowi wybranemu, by wyśpiewywał, podniósł radosny okrzyk, cieszył się i weselił. To samo wezwanie jest dziś skierowane do nas, do Kościoła, do nowej Jerozolimy i nowego Izraela.

Święty Paweł w II czytaniu uzasadnia, dlaczego winniśmy się radować i cieszyć: „Teraz bowiem zbawienie jest bliżej nas niż wtedy, gdyśmy uwierzyli. Noc się posunęła, a przybliżył się dzień” (Rz 13,11-12).

Nad adwentem unoszą się ciemne wersety proroków, którzy zapowiadali nadejście Mesjasza. W ich słowach pojawia się nadzieja, radość i oczekiwanie na dzień Jezusa Chrystusa, który jest słońcem i światłem. Mamy się radować, ponieważ ten dzień jest bardzo blisko jak słońce i światło. I nie chodzi tu o kolejne święta Bożego Narodzenia, lecz o to, że z każdą mijającą chwilą naszego życia jesteśmy coraz bliżej dnia Pana, coraz bliżej spotkania z Nim. To właśnie jest powodem adwentowej radości. Jezus jest blisko, jest coraz bliżej nas. Ewangelia mówi: „we drzwiach” (Mt 24,33).

2. Myśl druga.

To w sakramentach Kościoła, a zwłaszcza w Eucharystii, Pan jest blisko. Zmartwychwstały jest z nami, a Eucharystia to Jego czas, Jego godzina, godzina Jego przyjścia i naszego z Nim spotkania. Dlatego trwamy w radości, a radość ewangeliczna nie mija, lecz trwa, ponieważ jej fundamentem jest wiara i wierność Chrystusowi nawet wtedy, gdy nad głowami gromadzą się ciemne chmury nieszczęścia. Nawet wtedy, gdy Bóg wydaje się milczeć i jest daleko od nas. A myśli tak wielu, zwłaszcza wobec różnych dramatów życiowych. Jakże chcielibyśmy, żeby właśnie ci, którzy się smucą, radowali się, żeby przyjęli słowa świętego Pawła: „Pan jest blisko! O nic się już zbytnio nie troskajcie, ale w każdej sprawie wasze prośby przedstawiajcie Bogu w modlitwie i błaganiu z dziękczynieniem. A pokój Boży, który przewyższa wszelki umysł, będzie strzegł waszych serc i myśli w Chrystusie Jezusie”.

Te ciepłe, niosące pocieszenie słowa słyszymy w czasie, kiedy Kościół w Polsce przypomina nam, że „Eucharystia daje życie”. To czas, który zachęca, abyśmy przylgnęli do Boga, powierzyli Mu swoje życie, zawierzili Jego opiece i o nic się już zbytnio nie troskali, bo On zna nasze potrzeby, wpierv nim Go o cokolwiek poprosimy.

Wielu w tej chwili myśli: łatwo powiedzieć, trudniej wykonać. Przecież codziennie trzeba się starać o pożywienie, odzienie, dach nad głową, martwić się, by praca była i pieniądze były. Tyle na naszych głowach, szczególnie na głowach matek i ojców. Ale, jeśli słuchaliśmy dobrze, św. Paweł wzywa nas, abyśmy o nic się zbytnio nie troskali. Zapominamy o tym zbytnio, a to słowo jest bardzo znaczące. Oznacza nadmiar, przesadę, a także to, co pozostaje, resztki. Apostoł przestrzega nas właśnie przed tym: nadmiar usypia serce, przesada drażni i męczy umysł. Cnota umiaru leczy te choroby i pozwala się prawdziwie cieszyć tym, co mamy,

choć czasem jest tego niewiele. Umiar oznacza dzisiaj kontrolowanie siebie w zakresie konsumpcji środowiska naturalnego i konsumpcji dóbr tego świata. Wyrazem samokontroli jest świadome ograniczanie konsumpcji i postawa oszczędności.

Dlatego duchowość chrześcijańska proponuje alternatywny sposób rozumienia jakości życia i zachęca do kontemplatywnego stylu życia, zdolnego do głębokiej radości, unikającego obsesji na tle konsumpcji (por. LS 222), o czym warto pamiętać w perspektywie nadchodzących świąt Bożego Narodzenia.

Kiedy – jak słyszeliśmy w Ewangelii – do św. Jana schodziły się tłumy, niektórzy pytali go, co mają czynić. Zwracając się do pytających, celników, żołnierzy, mówił właśnie o cnocie umiaru, która pozwala dzielić się z potrzebującymi, unikać przemocy i uciskania bliźnich. Ewangeliczna radość karmi się umiarem. I przygotowuje do spotkania z nadchodzącym Panem, który będzie nas sądził nie z tego, co nabyliśmy, lecz z tego, co oddaliśmy innym.

Pan w godzinie naszej śmierci i sądu oczyści nas z nadmiaru, balastu życia, który niesiemy na plecach. Przed Nim staniemy nadzy – dosłownie i w przenośni.

3. Myśl trzecia.

Eucharystia to dziękczynienie Bogu przez Jezusa Chrystusa w Duchu Świętym. Składamy to dziękczynienie w waszym pięknym wieczniku, wyposażonym w nowy instrument organowy. Bóg zapłać wszystkim, którzy przyczynili się do zbudowania tego instrumentu, który będzie podtrzymywał liturgiczny śpiew i „produkował muzykę”.

Czym naprawdę jest muzyka, która „porzuca trzy wymiary/ flirtuje z nieskończonością/ kładzie na otchłan czasu/ znikliwe ornamenty” – pyta Zbigniew Herbert w wierszu Pana Cogito przygody z muzyką. Zawieszając swoje dociekania mimo chęci odnalezienia odpowiedzi, stwierdza, że muzyka „zasmuca bez powodu/ raduje bez przyczyny// napełnia krwią bohaterów/ zajęcze serca rekrutów// rozgrzesza nazbyt łatwo/ za darmo oczyszcza”.

Idąc za myślą papieża Benedykta XVI, można wskazać trzy „miejsca”, z których wypływa muzyka. Pierwszym jej źródłem jest doświadczenie miłości. Drugim źródłem muzyki jest doświadczenie smutku, dotknięcie śmiercią, bólem i otchłaniami istnienia. Wreszcie trzecim miejscem pochodzenia muzyki jest spotkanie z tym, co Boże, od począt-

ku w jakiejś mierze definiującym to, co ludzkie. Może da się powiedzieć, że w istocie także w dwóch pozostałych obszarach – miłości i śmierci – dotyka nas tajemnica Boga, a więc tym sensie dotknięcie przez Boga stanowi fundamentalne źródło muzyki.

Jako ludzie wiary w Jezusa Chrystusa mamy udział w wydarzeniu paschalnym, w którym Chrystusa dotyka śmierć, lecz On – będący Miłością – zmartwychwstaje, a ci, którzy są zanurzeni w Jego śmierci i powołani do nowego życia, śpiewają pełne mocy Alleluja!, czyli radość, która śpiewa samą siebie.

I znów śmierć i miłość, i dotknięcie Boga stają się dla nas źródłem muzyki, którą chwalimy Boga. I wierzymy, że jako dzieci Boga będziemy mieli udział w zmartwychwstaniu!

Trzy źródła muzyki, o których wspomina papież Benedykt XVI, a właściwie jedno Boże źródło, jest również źródłem muzyki kościelnej, muzyki liturgicznej, która uczestniczy w kulcie jako ludzka odpowiedź na słowo Boga. Muzyka liturgiczna jest odpowiedzią człowieka wiary na łaskę Boga, który udziela mu się w Jezusie Chrystusie. Muzyka liturgiczna rodzi się więc ze spotkania, w którym człowiek dokonuje duchowego exodusu, by przejść ze śmierci do życia, z ciemności do światła, ze smutku w radość.

Drodzy Diecezjanie z parafii św. Józefa w Katowicach! Gratuluję wam nowego instrumentu organowego i życzę: niech każda Eucharystia – dzięki muzyce i waszemu śpiewowi – będzie uwielbieniem Boga przez Jezusa Chrystusa w Duchu Świętym!

Wsluchujcie się muzykę tego nowego instrumentu organowego, niech was mobilizuje do coraz piękniejszego śpiewu w ramach liturgii i poza nią!

Śpiewajcie razem z Izajaszem pieśń radości i wdzięczności, bo Pan czynów wspańiałych dokonał i cała ziemia niech o tym się dowie. Amen.

240

Słowo wstępne Arcybiskupa Katowickiego

Msza św. w 40-tą rocznicę pacyfikacji KWK „Wujek”

Katowice - Brynów, 16 grudnia 2021 roku

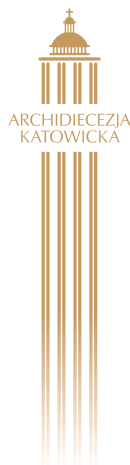
Znakiem Krzyża Świętego rozpoczęliśmy naszą modlitwę w 40 rocznicę tzw. pacyfikacji kopalni „Wujek” w pamiętny dzień 16 grudnia 1981 roku. Ofiarą wcale nie pokojowych, ale wojennych działań z czołgami włącznie, była śmierć 9 górników. Zginęli w obronie człowieka, w imię solidarności, braterskich i związkowych więzi. I swoją ofiarą – wpisali się w Górnośląski Panteon bohaterów 100-lecia powrotu Górnego Śląska do polskiej Macierzy. W Modlitwie Wiernych wspomnimy ich po imieniu!

Wspominamy i modlimy się za wszystkie ofiary górniczej pracy; również za górnika, który 4 grudnia bieżącego roku zginął w kop. „Bieliszowice” w Rudzie Śląskiej; modlimy się za wszystkie ofiary Tragedii Górnośląskiej z 1945 r. W „Księżde aresztowanych, internowanych i deportowanych z Górnego Śląska...”, wydanej ostatnio przez IPN, znajdziemy nazwiska blisko 50 tys. wywiezionych. Większość nie wróciła. Zginęli w kopalniach Donbasu i Karagandy i tam zostali pogrzebani w bezimiennych mogiłach bez krzyża, na nieludzkiej ziemi.

Dziś ofiarę życia górników poległych przy kop. Wujek i wszystkich ofiar górniczej pracy składamy na ołtarzu w czasie tej Eucharystii z nadzieją, że Bóg przyjmie naszą modlitwę a poległym i zmarłym da życie wieczne w światłości i pokoju.

Witam wszystkich uczestników naszej modlitwy, której przewodniczy metropolita warszawski, ksiądz kardynał Kazimierz Nycz. Bóg zapłać – w imieniu górniczej braci za przybycie i dar słowo Bożego. Witam Rodziny poległych i koncelebransów, biskupów i prezbiterów, arcybiskupa koadiutora archidiecezji katowickiej Adriana Galbasa, biskupa gliwickiego Jana Kopca, arcybiskupa seniora Damiana Zimonia oraz biskupów pomocniczych z Gliwic i Katowic.

Wyrażam radość z faktu, że nasza wspólnota modlitewna w tym miejscu jest wytrwała i konsekwentna; dziś w imieniu tej wspólnoty witam naszych gości: Pana Prezydenta RP, Marszałka Sejmu, Ministrów

oraz osoby towarzyszące; witam władze województwa śląskiego – pana wojewodę i pana marszałka oraz prezydenta naszego miasta. Jest z nami ZZ Solidarność ze swoim przewodniczącym.

W tym kościele a jest on owocem ofiary 9-ciu spod kop. Wujek, eucharystyczną ofiarą powracamy do wiecznika i na Kalwarię, stajemy przy krzyżu Jezusa Chrystusa, jedynego sprawiedliwego; aby ponowić Jego zbawczą ofiarę i niejako wpisać w nią ofiarę życia naszych bohaterów i wszystkich ofiar powstań śląskich, wojny i stanu wojennego.

Po Mszy św. przejdziemy na miejsce tragedii pod mur kop. Wujek i stanimy przy poświęconym 30 lat temu i odnowionym ostatnio krzyżem.

Każdy krzyż jest znakiem i zapisem miłości Boga, który dał swego Syna, aby zbawił świat. Jest zapisem solidarności Boga z cierpiącym i upokarzonym człowiekiem. Bóg przez krzyż pokazuje, iż zawsze staje po stronie człowieka. Staje w sposób radykalny: „Uniżył samego siebie przyjmując postać sługi, stawszy się posłusznym aż do śmierci i to śmierci krzyżowej” (por. Flp 2, 7-8).

Niech zatem w tej świętej godzinie Eucharystii – Bóg – przez Chrystusa w Duchu Świętym - będzie z nami; niech nas ogarnie swoją miłością, niech obdarzy swoją bliskością i pokojem na dziś i na nadchodzące święta; niech one będą czasem radości i pokoju, czasem odbudowania i umacniania relacji miłości z Bogiem i każdym człowiekiem.

Niech nam w tym pomaga uznanie własnych win; grzechów i zaniedbań. Przepróśmy więc Boga za swoje grzechy!

241

Okazał się... człowiekiem pamiętającym i wdzięcznym!

Homilia Arcybiskupa Katowickiego

Pogrzeb A. Rozpłochowskiego, Katowice, 23 grudnia 2021 roku

1. Kończy się Adwent roku 2021. W tym czasie nie możemy nie wspomnieć 40-lecia wprowadzenia stanu wojennego i 40-lecia śmierci 9-ciu męczenników kop. Wujek. Poważne były cierpienia naszego narodu w stanie wojennym. Dotykały one najbardziej ideowych jednostek / osób tworzą-

cych ruch społeczny a potem związek zawodowy „Solidarność”. Należał do nich zmarły śp. Andrzej Rozpłochowski, którego życiorys przedstawił na początku Mszy św. proboszcz tutejszej parafii. Odpowiada on syntetycznie, skrótowno na pytanie zawarte w dzisiejszej Ewangelii i zadawane przez rodziców po urodzeniu dziecka: „Kimże będzie to dziecko”. Wiemy, kim był śp. Andrzej, bohater „Solidarności” i patriota.

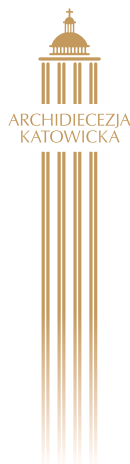
My – świadkowie tamtych dni i lat, spoglądając wstecz, uświadamiamy sobie, że przemiana polskiego świata, była dziełem Bożym i ludzkim zarazem. Pamiętamy wołanie Jana Pawła II: Niech zstąpi Duch Twój! I odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi. Bóg odpowiedział temu wołaniu. A Jego odpowiedź staje się dziś słyszalna w słowach Nie lękajcie się! i papieskiego Duc in altum – wypłyn na głębię. Jest z tobą Chrystus, jedyna Nadzieja człowieka.

Dziękujemy Bogu za przemianę naszej ojczyzny, za jej synów i córki, którzy odrzucili lęk i wstali z kolan. I modlimy się, aby zawsze już jako pokolenia wolne, chodzili Bożymi drogami; drogami przykazań i Bożych błogosławieństw.

Jezus Chrystus w Ewangelii powiedział, że królestwo Boże zdobywają ludzie gwałtowni (Mt 11,13). To znaczy tacy, którzy stają się synami i córkami królestwa poprzez osobisty wysiłek dążenia do świętości, poprzez swoją odpowiedź na dar powołania; tacy, którzy potrafią być odważni, gorliwi i radykalni.

A wspominając czas stanu wojennego możemy powiedzieć, że wolną Polskę zdobyli ludzie gwałtowni. Pragnęli lepszego życia, chcieli budować wspólne dobro, wolną ojczyznę. Do takich niewątpliwie należał śp. Andrzej, którego dziś żegnamy, dziękując mu z pełne poświęceń życie. Była nim również wymuszona emigracja, po kilku latach internowania, deptania ludzkiej godności, zduszenia nadziei; opuszczenie ojczyzny, aby dla niej za oceanem w pełnej wolności żyć i pracować.

2. Było to bodaj w roku 2016 lub 17, kiedy ze śp. Andrzejem spotkał się po latach, by porozmawiać o Polsce, by wspominać. Wtedy przedstawił inicjatywę, by uczcić tych, którzy w mrocznym czasie stanu wojennego byli „Solidarni z Solidarnością”. Inicjatywa była godna poparcia i to dzięki niej na budynku probostwa parafii św. Apostołów Piotra i Pawła w Katowicach została umieszczona tablica, przypominająca, że w tym budynku w latach 1982-89 mieścił się Biskupi Komitet Pomocy Więźniom i Internowanym.

W tamtym czasie grudniowej nocy okupacji narodu, gdy wielu Polakom zamurowano usta, a ich serca ścisnął chłód internowania, zawsze mogliśmy się modlić i pomagać. I modliliśmy się za zabitych i uwięzionych, trwalіśmy przy nich, jak Maryja przy swoim zdjętym z krzyża Synu. Organizowaliśmy transporty żywności, odzieży i środków czystości do obozów internowania w Zaborzu, Bytomiu-Miechowicach, Kokotku, Uhercach i Łupkowie. A na miejscu Komitet Pomocy objął represjonowanych i ich rodziny opieką medyczną, prawną oraz materialną; rozdział żywność i zasiłki pieniężne a przede wszystkim dawał jasny sygnał: nie jesteście zapomniani. Jako wolontariusze pomagali lekarze i prawnicy, ludzie dobrej woli i duszpasterze; obejmowano opieką blisko 3 tys. rodzin, które pozostały bez środków do życia. Tam duszpasterze wysłuchiwali opowiadań o losach synów i mężów, matek, żon i córek, bo i kobietom nie oszczędzono internowania i niepewności.

I kiedy po 40 latach wspominamy istnienia Komitetu i stajemy wokół ołtarza Chrystusa z modlitwą i wdzięcznością wobec tych, którzy inspirowani pierwszym i najważniejszym przykazaniem: diliges, miłuj Boga i bliźniego, stanęli do pomocy internowanym i więzionym działaczom „Solidarności” w ramach działania Komitetu, to czynimy to dzięki śp. Andrzejowi.

Panie Andrzeju! Wychodząc z taka inicjatywą okazał się Pan człowiekiem pamiętającym i wdzięcznym, wszak i Pana, i Rodzinę mogliśmy otaczać solidarną opieką. I razem z Panem dziękuję tym – a wielu już przeszło do Domu Ojca – za to, że w naszej aglomeracji i Kościele byli ludzie wytrwale „Solidarni z Solidarnością”.

3. Znakiem Krzyża Świętego rozpoczęliśmy naszą modlitwę. To właśnie nią, chcemy być solidarni z naszym bratem śp. Andrzejem, który przeszedł przez próg śmierci do Życia.

Każdy krzyż jest znakiem i zapisem miłości Boga, który dał swego Syna, aby zbawił świat. Jest zapisem solidarności Boga z cierpiącym i upokarzonym człowiekiem. Bóg przez krzyż pokazuje, iż zawsze staje po stronie człowieka. Staje w sposób radykalny: „Uniżył samego siebie przyjmując postać sługi, stawszy się posłusznym aż do śmierci i to śmierci krzyżowej” (por. Flp 2, 7-8). Bóg staje po stronie człowieka w życiu i w śmierci, bo kiedy przychodzi śmierć to przychodzi Chrystus z darem życia wiecznego i zmartwychwstania.

Niech zatem w tej świętej godzinie Eucharystii – Bóg – przez Chrystusa w Duchu Świętym – będzie z nami; niech śp. Andrzeja i nas ogarnie

swoją miłością, niech obdarzy swoją bliskością i pokojem na wieczność i na dziś, na nadchodzące święta; na czasem budowania i umacniania relacji miłości z Bogiem i każdym człowiekiem, relacji solidarności.

Jednak w tym wspólnotowym budowaniu powinniśmy pozostać realistami. O takim chrześcijańskim realizmie mówił nam Jan Paweł Wielki, stwierdzając, że „Chociaż nie jest możliwe zbudowanie w historii doskonałego porządku społecznego, wiemy jednak, że każdemu szczeremu wysiłkowi, podejmowanemu w budowie lepszego świata, towarzyszy Boże błogosławieństwo, i że wszelkie ziarno sprawiedliwości i miłości zasiane w czasie obecnym kwitnie w wieczności” (EiE, 97)

Żywimy więc głęboką nadzieję, że ziarno solidarności – tak wielkodusznie przez śp. Andrzeja zasiewane, wyda swoje owoce, a dobro darowane nam przez niego jako bohatera niepodległości, zakwitnie w królestwie Bożym. I nie tylko tam. Niech zakwita i przynosi owoce i w naszym czasie; tu i teraz; w naszej ojczyźnie, niech zakwita solidarnością wszystkich.

W śpiewie przed Ewangelią usłyszeliśmy wezwanie: „Królu narodów, Kamieniu węgielny Kościoła, przyjdź i zbaw człowieka, którego z mułu utworzyłeś”.

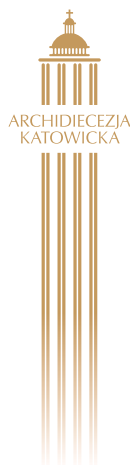
W tej godzinie Eucharystii przyzywamy Cię Królu narodów, Kamieniu węgielny.. przyjdź i zbaw człowieka o imieniu Andrzej, którego żegnamy; okaż mu swoje miłosierdzie i daj mu nagrodę życia wiecznego. Niech odpoczywa w pokoju. Amen.

242

Anielska misja

Homilia Arcybiskupa Katowickiego
Pasterka, Katedra, 25 grudnia 2021 roku

Zdarzają się wiadomości i wydarzenia, które burzą codzienny bieg rzeczy. Powodują, że jesteśmy w sytuacji bez wyjścia; musimy się poddać i dostosować do zaskakujących warunków czy sytuacji. Kiedy mieszkający w Nazarecie Józef i Maryja wraz z całym społeczeństwem ówczesnej Palestyny usłyszeli o zarządzonym w dalekim Rzymie przez cesarza Au-

gusta spisie ludności, musieli się podporządkować rozkazom rzymskiego okupanta. Oznaczało to opuszczenie Nazaretu i długą wędrówkę z Galilei do Judei, do Betlejem, skąd Józef pochodził. Nie było wyjścia – trzeba było przynajmniej na jakiś czas opuścić znane środowisko i iść przez góry, co z pewnością było poważnym wyzwaniem dla Maryi, kobiety w stanie błogosławionym. A po dotarciu do celu podróży nie znaleźli miejsca noclegu – to sytuacja bez wyjścia, sytuacja kryzysowa.

Bracia i Siostry! Sytuacje bez wyjścia spotykają i nas. Doświadczamy ich szczególnie od niespełna dwóch lat. Nieznany wirus o wywołującym spory pochodzeniu zmienił drastycznie nasze życie, a wielu je odebrał. Nie ma nikogo, co by nie był pośrednio lub bezpośrednio dotknięty pandemią i jej skutkami. Z dnia na dzień musieliśmy zmienić nasze przyzwyczajenia, codzienny bieg rzeczy i dostosować się do zarządzeń Ministerstwa Zdrowia, a równocześnie kreatywnie szukać nowych metod i sposobów funkcjonowania. Musieliśmy żyć na dystans i go zachowywać, działać zdalnie, uczyć się dźwigać poczucie niepewności i nie tracić nadziei na powrót do „normalności” – jak mówimy.

W ekstremalnie trudnej sytuacji rodzi się syn Maryi, zwiastowany przez archanioła Gabriela – Boży i ludzki Syn, wszak matka dała Mu ciało. W sytuacji opuszczenia przez wszystkich, w warunkach, które trudno sobie wyobrazić, dokonuje się tajemnica Bożego narodzenia, tajemnica zaistnienia bliskości Boga i człowieka. I to jest treść przesłania Bożego Narodzenia.

Bóg jest bliski człowiekowi – każdemu – i dlatego wszyscy braćmi jesteśmy. Tak Bóg umiłował świat/człowieka, że Syna swego dał, bo nie mógł znieść dystansu między Sobą a swoim stworzeniem, koroną swego stworzenia, wszak „Stworzył Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boży go stworzył: stworzył mężczyznę i niewiastę”.

A Jego Syn od początku dzieli człowieczy los: utworzony w łonie matki, urodził się, cierpiał i umarł między nami; ostatecznie za nas i dla naszego zbawienia. Ta prawda o wspólnocie losowej pozwala nam sytuacje bez wyjścia, sytuacje kryzysowe, łącznie z kryzysem śmierci, przeżywać ze spokojem, a przede wszystkim zobaczyć je w nowym świetle.

Bóg staje się ludziom tak bliski, jak to jest tylko możliwe. I dlatego nasza ciemność staje się światłością, co było i jest odwiecznym pragnieniem człowieka, co podkreśla prorok Izajasz: „Naród kroczący w ciemnościach, ujrzał światłość wielką” i św. Paweł w Liście do Tytusa, głosząc: „Ukazała się łaska Boga, która niesie zbawienie wszystkim ludziom”.

Bracia i Siostry! Tej nocy celebруем, przypominamy i uobecniamy wielką łaskę Boga: Boże Narodzenie, święto bliskości Boga i człowieka i to w czasie, kiedy poleca się nam unikać bliskości, żyć na dystans i legitymować się, pewnie dla dodania pewności sobie i innym, że jesteśmy zaszczepieni. Wszystko to wywołuje głęboką zmianę w naszym życiu osobistym, zawodowym, rodzinnym i kościelnym również.

Pojawiają się pytania i wątpliwości. Bóg jest nam bliski, co wymaga wzajemności, z czym różnie bywa. Niektórzy zostawiają Boga, bo wydaje się im, że Bóg zdystansował się od świata i człowieka XXI wieku. Wielu innych daje świadectwo, że właśnie w aktualnym doświadczeniu dystansu, samotności, opuszczenia przez człowieka, nawet przez najbliższych, doświadczyli bliskości Boga.

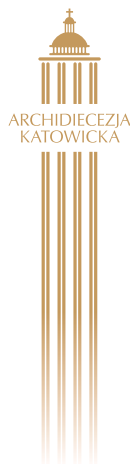
Niewątpliwie ułatwia je i odbudowuje Boże narodzenie, wszak trudno nie przyjąć Dziecka! Ułatwia je też doświadczenie wspólnoty wierzących zebranej już nie przy betlejemskiej grocie, a przy ołtarzu, gdzie dziś rodzi się Jezus Chrystus, Boży Syn w ustanowionej przez siebie Eucharystii! Jest nam bliski jak chleb; stał się dla nas Chlebem codziennym, który daje życie!

Bracia i Siostry! Bóg był i jest nam bliski – „Jestem, który jestem”. Wieczne „Jestem” ofiaruje nam swoją bliskość, niezależnie od sytuacji kryzysowych i okoliczności podobnych do tych betlejemskich czy pandemicznych.

Umocnieni bliskością Boga, idźmy za naszym Zbawicielem tam, gdzie są ludzie, bliźni potrzebujący naszej bliskości, pomocy, światła. Starajmy się, aby wszędzie i do każdego dotarło orędzie aniołów: „Zwiastuję wam radość wielką... Dziś... narodził się wam Zbawiciel świata, którym jest Mesjasz, Pan”.

Bracia i Siostry!

Dziś się narodził Zbawiciel świata! Idźcie i zwiastujcie jak aniołowie z Betlejem radość wielką i pokój ludziom, w których ma upodobanie! Amen.

„Słowo stało się Ciałem i zamieszkało między nami”

Homilia Arcybiskupa Katowickiego

Uroczystość Narodzenia Pańskiego, Katedra, 25 grudnia 2021 roku

1. Boże Narodzenie to święta bliskości, których tajemnica przypomina jest w Kościele przez cały rok liturgiczny (za wyjątkiem okresu wielkanocnego, kiedy nie odmawia się modlitwy Angelus). Trzykrotnie w ciągu dnia Kościół muzyką dzwonów wzywa wiernych do modlitwy Anioł Pański. Najbardziej znany jest coniedzielnny Angelus z papieżem. W tej biblijnej modlitwie cytowany jest m.in. fragment z odczytanej dziś ewangelii św. Jana: „Słowo stało się Ciałem i zamieszkało między nami” (J 1,14).

Słowo stało się Ciałem. Znaczy to, że Bóg w Jezusie, Dziecku z Betlejem, stał się człowiekiem, śmiertelnym. Nasuwa się katechizmowe pytanie: „Dlaczego Słowo stało się Ciałem?”.

2. Jednoznaczna odpowiedź na to pytanie znajdujemy w Credo: „Dla nas ludzi i dla naszego zbawienia zastąpił z nieba. I za sprawą Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dziewicy”. Dlatego wypowiadając dziś w Credo te słowa, uklękniemy, unizymy się przed Tajemnicą.

Słowo stało się ciałem, aby nas zbawić i pojednać z Bogiem. Bóg „sam nas umiłował i posłał Syna swojego jako ofiarę przebłagalną za nasze grzechy” (1 J 4,10). „Ojciec zesłał Syna jako Zbawiciela świata” (1 J 4,14). „On się objawił po to, aby zgładzić grzechy” (1 J 3,5).

„Nasza chora natura wymagała uzdrowienia; upadła – potrzebowała podniesienia, martwa – wskreszenia. Utraciliśmy posiadanie dobra, trzeba było je nam przywrócić. Byliśmy zamknięci w ciemnościach, trzeba było przynieść nam światło. Będąc w niewoli, oczekiwaliśmy Zbawiciela; jako więźniowie potrzebowaliśmy pomocy, jako niewolnicy wyzwolicieła. Czy te powody były bez znaczenia? Czy nie zasługiwały one na wzruszenie Boga, na to, by zniżył się aż do poziomu naszej ludzkiej natury i nawiedził ją, skoro ludzkość znajdowała się w tak opłakanym i nieszczęśliwym stanie?”. Tak pytał św. Grzegorz z Nyssy (Oratio catechetica, 15).

3. Słowo stało się ciałem, abyśmy poznali miłość Bożą: „W tym objawiła się miłość Boga ku nam, że zesłał Syna swego Jednorodzonego na

świat, abyśmy życie mieli dzięki Niemu” (1 J 4,9). „Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne” (J 3,16).

4. Słowo stało się ciałem, by być dla nas wzorem świętości: „Weźcie moje jarzmo na siebie i uczcie się ode Mnie” (Mt 11,29). „Ja jestem drogą i prawdą, i życiem. Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej jak tylko przeze Mnie” (J 14,6). Na Górze Przemienienia Ojciec daje polecenie: „Jego słuchajcie” (Mk 9,7). Jest On rzeczywiście wzorem błogosławieństw i normą nowego Prawa: „To jest moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowałem” (J 15,12). Miłość ta zakłada rzeczywistą ofiarę z siebie w pójściu za Nim.

5. Słowo stało się ciałem, by uczynić nas „uczestnikami Boskiej natury” (2 P 1,4). „Taka jest racja, dla której Słowo stało się człowiekiem, Syn Boży Synem Człowieczym: aby człowiek, jednocząc się ze Słowem i przyjmując w ten sposób synostwo Boże, stał się synem Bożym”. „Istotnie, Syn Boży stał się człowiekiem, aby uczynić nas Bogiem”.

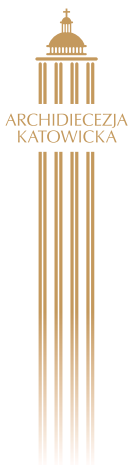
„Jednorodzony Syn Boży, chcąc uczynić nas uczestnikami swego Bóstwa, przyjął naszą naturę, aby stawszy się człowiekiem, uczynić ludzi bogami”, poucza Tomasz z Akwinu.

6. Z tej racji, że Bóg stał się człowiekiem, winniśmy troszczyć się o człowieczeństwo, o człowieka. I tak prawda wiary o Słowie, które stało się Ciałem, odsłania swój moralny apel. Wyraża go wypowiedziane, nieraz dramatyczne wezwanie czy nawet upomnienie: bądź człowiekiem! I ten apel przynależy do bożonarodzeniowego orędzia. A życie tu i teraz wzywa do działania na rzecz człowieka, na rzecz bliźniego.

Drogi Bracie i droga Siostro! Przyjęcie prawdy o Słowie, które stało się Ciałem, ponowne w nią uwierzenie, niech nam przyniesie pokój i mobilizuje do życia Dobrą Nowiną, słowem wypowiedzianym przez Słowo i do ewangelicznego działania w duchu wdzięczności, w duchu przyjaźni społecznej i braterstwa, które „pozwala rozpoznać, docenić i miłować każdą osobę niezależnie od bliskości fizycznej, niezależnie od miejsca na świecie, w którym się urodziła lub w którym mieszka” (por. FT 1).

Tylko w taki sposób Jego „przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowałem”, stanie się ciałem przez nasze myślenie i działanie. Niech się tak stanie. Amen.

(W homilii wykorzystano KKK, nr 456-460)

Kościół to rodzina rodzin

Homilia Arcybiskupa Katowickiego

Niedziela Świętej Rodziny, Katedra, 26 grudnia 2021 roku

1. Dziś Niedziela Świętej Rodziny, bo Boże Narodzenie to święto Świętej Rodziny i każdej rodziny. Dlatego w sanktuarium naszej Piekarskiej Matki modlimy się z rodzinami i za rodziny, bo Kościół to rodzina rodzin, w którym ważna jest każda rodzina. Modlimy się o to, by każda była domowym Kościołem.

Ewangelia o odnalezieniu Jezusa przez rodziców w świątyni opowiada o relacjach, które łączyły Maryję, Józefa i Jezusa. Rodzice odnaleźli bezpieczeństwo, radość szczęśliwej rodziny i pokój serca, gdy budowali wzajemne więzi na Bogu, nawiedzając jerozolimską świątynię. Święta Rodzina uczy nas czulej, odpowiedzialnej i ofiarnej miłości, umiejętności słuchania, gotowości do pomocy i nieustannego poszukiwania Bożej woli w codziennym życiu.

W rodzinie ważna jest matka. Papież Franciszek w jednym ze swoich ostatnich wywiadów (z Domenico Agasso), odnosząc się do czasów trwającej pandemii i związanej z tym recesji, przypomniał, że „odrodzenie ludzkości zaczęło się od kobiety. Z Maryi Dziewicy narodziło się Zbawienie, dlatego nie ma zbawienia bez kobiety. Matka Boża ze swoim ciałem i łonem jest źródłem życia”. W dalszej części wywiadu papież wskazuje między innymi na nieocenione znaczenie i rolę kobiety dla odrodzenia i rozwoju rodziny, świata, społeczeństwa i Kościoła.

2. Drogie Żony i Matki! Nie ma przyszłości bez was. Wy dajecie życie i ożywienie matczynym duchem, duchem miłości najbliższych, rodzinę i rodzinę Kościoła. Badania socjologiczne prowadzone w okresie pandemii wykazały, że w sytuacji izolacji i dystansu na nowo odkryte zostały znaczenie i wartość rodziny. Małżonkowie bardziej poznali siebie i swoje dzieci, mimo konfliktów budowano nową jakość relacji. Bardziej doceniono pracę nauczycieli i wychowawców. Odżyły międzypokoleniowe więzi i wielopokoleniowe rodziny. Promocja małżeństwa i rodziny trwa

i nigdy nie ustanie, bo Kościół to rodzina rodzin, złączonych sakramentem małżeństwa.

Drodzy Małżonkowie i Ojcowie! Św. Józef jako to patron chrześcijańskich mężów i ojców to przykład dla współczesnych ojców, przykład troski o wychowanie dzieci, również to religijne. Jej wyrazem jest m.in. międzypokoleniowe pielgrzymowanie do MB Piekarskiej.

Dlatego, drodzy Matki i Ojcowie, Bóg zapłać wam za to, że jak Elkana i Anna, bohaterowie pierwszego czytania mszalnego, prowadzicie wasze dzieci do świątyni, tej parafialnej i tej szczególnej, jaką jest piekarska bazylika, gdzie MB Lekarka i Matka Sprawiedliwości i Miłości Społecznej nas wszystkich przytula i umacnia swoim wstawiennictwem.

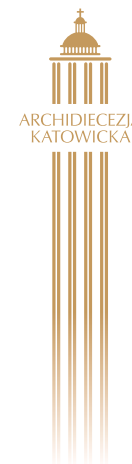
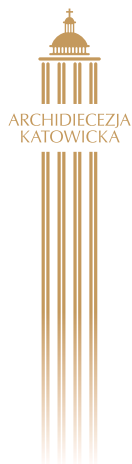
To właśnie tu dokonuje się edukacja całej rodziny, pouczenie, co znaczy dziś „być w tym, co należy do mego Ojca”. Bądźmy w rodzinach razem z Jezusem w sprawach Ojca, co oznacza – wymieńmy kilka przykładów:

3. Pierwszym i podstawowym celem rodziny chrześcijańskiej jest wspólnota, czyli komunია osób, a także wspólnota pokoleniowa, czyli jedność matki, ojca, dzieci i krewnych. Rodzina, zapoczątkowana w przymierzu małżeńskim, urzeczywistnia się w pełni w rodzicielstwie. Zatem rodzina ma obowiązek pogłębiać więź na płaszczyźnie związku ciała i dusz, charakterów, serc, umysłów i dążeń osób ją tworzących.

Rodzina realizuje misję nauczania jako wspólnota ewangelizowana i ewangelizująca. Sama przyjmuje słowo Boże, żyje Pismem Świętym, wsłuchuje się w nauczanie Kościoła, ale i przekazuje to słowo swoim dzieciom i wszystkim poszukującym. Po prostu ma misję do spełnienia.

Rodzina spełnia zadania wychowawcze przede wszystkim przez dawanie dobrego przykładu, przyznawanie się do błędów, unikanie fałszywych kompromisów i uczenie dzieci szeroko pojętej odpowiedzialności oraz podejmowania obowiązków. Wychowanie religijne oraz katecheza udzielana przez matkę, ojca, babcię, dziadka i starsze rodzeństwo czynią z rodziny prawdziwą wspólnotę wiary.

W rodzinie realizuje się posługa liturgiczna przez kapłaństwo powszechne ojca, matki, dzieci oraz innych krewnych (KKK 1657). Każdy spełnia w rodzinie charakterystyczne dla siebie zadania. W praktyce polega to na aktywnym uczestnictwie w Eucharystii, w sakramencie pokuty i pojednania oraz w innych sakramentach. Ważnym zadaniem jest praktykowanie modlitwy małżeńskiej i rodzinnej, wspólnotowe świę-

towanie niedzieli, jubileuszy, rocznic rodzinnych, uroczystości kościelnych i rodzinnych, a także codzienna ofiara z siebie oraz wspólnotowe dźwiganie krzyża cierpienia, choroby, trosk i niedogodności.

Coraz ważniejszym zadaniem rodziny jest mądre świętowanie niedzieli oraz wykorzystywanie czasu wolnego, który został człowiekowi dany dla odpoczynku, ale i wszechstronnego rozwoju w sferze szeroko pojętej kultury i poprzez spotkanie z dziełem stworzenia – naturą.

Apostolat rodziny dokonuje się poprzez codzienne praktykowanie ducha służby oraz przezwyciężanie niezgody, niewierności i zazdrości. Realizacja przykazania miłości i służby dokonuje się najpierw wobec najbliższych, a potem wobec innych rodzin tworzących środowisko parafialne (por. FC 56-71).

Rodzina jest też naturalnym środowiskiem, które może stać się szkołą poświęcenia, przezwyciężania egoizmu oraz niesienia pomocy ubogim i potrzebującym, co jest szczególnie ważne w okresie zagrożenia pandemią, kiedy potrzebna jest solidarność rodzin!

Chciałbym to słowo zakończyć życzeniem, które już tu wybrzmiało przed Ewangelią: „W sercach waszych niech panuje Chrystusowy pokój, słowo Chrystusa niech w was mieszka w całym swym bogactwie”. Tego życzyć i o to się modłę. Amen.

DEKRETY

245

Dekret

Ustanawiający bł. Jana Machę patronem Seminarium

Dnia 2 grudnia 2021 roku, w pierwsze liturgiczne wspomnienie błogosławionego Jana Franciszka Machy, prezbitera i męczennika, ogłaszam nowego Błogosławionego Patronem Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Katowicach oraz dzieła powołań do służby Bożej w Kościele katowickim.

Akt ten jest wyrazem pragnienia i przekonania wyrażanego coraz wyraźniej już podczas procesu beatyfikacyjnego księdza Jana Machy,

wypowiedzianego także przez delegata Ojca świętego Franciszka, kardynała Marcella Semeraro, prefekta Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych w homilii podczas uroczystości beatyfikacji:

„Wstawiennictwu nowego Błogosławionego nie możemy nie zawieńczyć szczególnie modlitwy za seminarzystów i księży, zwłaszcza tych najmłodszych. (...) Niech przykład i przyjaźń błogosławionego księdza Machy zaowocują darem świętych powołań do służby temu dobremu i wytrwałemu ludowi”.

† WIKTOR SKWORC

Arcybiskup Metropolita Katowicki

KS. JAN SMOLEC

Kanclerz Kurii Metropolitalnej

Katowice, 2 grudnia 2021 roku,

we wspomnienie bł. Jana Franciszka Machy

VT II-34/21

246

Biuletyn liturgiczny 1/2021

Nabożeństwo po katastrofie lub w czasie pandemii

Drodzy Księża!

Wszyscy mamy w pamięci bolesne wydarzenia, które wpisały się w historię życia naszych rodaków, parafian, sąsiadów, a może i naszych rodzin. Wystarczy wspomnieć tragedie w kopalniach, powodzie, wybuchy gazu i zawalenie się budynku mieszkalnego lub hali, a ostatnio pandemię koronawirusa, która dotyka niemal wszystkie narody na całym świecie. W obliczu tak trudnych i smutnych wydarzeń jest rzeczą naturalną i konieczną, aby Kościół był obecny duszpastersko, modlitewnie i liturgicznie tam, gdzie ludzkie serca doświadczają bólu z powodu utraty bliskiej i kochanej osoby. Z pewnością nabożeństwa okolicznościowe w kontekście takich tragicznych wydarzeń mają zawsze duże znaczenie przeżyciowe.

Również w naszym kraju życie społeczne było i jest wielokrotnie wstrząsane przez różne bolesne sytuacje. Wtedy często okazuje się, że po takich

dramatycznych wydarzeniach społeczeństwo pragnie być razem i wspólnie przeżywać żałobę narodową, lokalną bądź rodzinną. W sercu człowieka rodzi się pragnienie doświadczenia wspólnoty Kościoła, która daje siłę i przywraca nadzieję, która otacza wsparciem modlitewnym, wspólnoty Kościoła towarzyszącej cierpiącym w duchowym przeżywaniu żałoby.

Parafia powinna zaproponować modlitewne spotkanie, które stanie się duchowym towarzyszeniem. Modlitwą pragniemy otoczyć ludzi doświadczających rozpaczy. W modlitwie powinniśmy szukać odpowiedzi na trudne pytania. To właśnie ona powinna stawać się naszą towarzyszką w obliczu tragedii i żałoby.

Kiedy życie nas zaskakuje i jesteśmy niespodziewanymi świadkami cierpienia tak wielkiej grupy ludzi albo całych społeczeństw, często mamy niewiele czasu na przygotowanie się do homilii, nabożeństwa, trudnej rozmowy. Jednocześnie trzeba mieć świadomość, że w obliczu bezgranicznego ludzkiego cierpienia nabożeństwa te mają szczególne znaczenie zarówno dla tych, których bezpośrednio dotyczą, jak i dla całego społeczeństwa, gdyż służą różnym sprawom:

- pamięci o zmarłych (kocham, więc pamiętam!);
- solidarności i bliskości z osobami pogrążonymi w żałobie;
- dawaniu pocieszenia i nadziei na lepsze jutro;
- otwieraniu się na przyjęcie ludzi dotkniętych cierpieniem.

Ze względu na okoliczności wydarzeń oraz fakt, że są niemożliwe do przewidzenia, każdorazowo podczas przygotowania nabożeństwa należy dostosować formy celebracji do danej sytuacji oraz wybrać odpowiednie teksty biblijne czy prośby.

Poniższa propozycja duszpasterska może stanowić inspirację w przygotowaniu modlitewnych spotkań. Szczególną rolę w tych nabożeństwach odgrywają teksty biblijne nawiązujące do konkretnego trudnego doświadczenia. Mogą one być pomocą w umieszczeniu wydarzeń w szerszym horyzoncie myślowym z perspektywy naszej wiary. Ale także niezrozumiałość wydarzeń czy brak odpowiedzi na nurtujące pytania powinny być w nich zawarte. Wybór tekstów biblijnych lub własnych sformułowań (homilia, modlitwy) stanowi więc szczególne wyzwanie. Muszą one wychodzić naprzeciw sytuacji żałobników, ale też nie powinny otwierać nowych ran, na przykład przez przypisywanie tragicznemu wydarzeniu wyższego znaczenia. Trzeba mieć świadomość, że perspektywa wiary nie jest dostępna dla wszystkich w takim samym stopniu,

zwłaszcza w omawianej sytuacji: ci, którzy ją głoszą, stają solidarnie jako wierzący i pełni nadziei po stronie żałobników.

Mamy nadzieję, że ta pomoc duszpasterska i wsparcie wspólnoty Kościoła zostaną dobrze odebrane przez wszystkich, którzy z dobroci serca podejmą próbę modlitewnego towarzyszenia tym, którzy przeżywają przeróżne dramaty. Niech nasza modlitwa i te teksty biblijne wspomogą ludzi dobrej woli, którzy pragną jeszcze bardziej realizować przykazanie miłości bliźniego w swoim życiu, a ci, których życie doświadczyło cierpieniem, nagłą utratą bliskiej osoby, rodzinnym dramatem niech się umocnią bliskością Chrystusa obecnego w Bożym słowie i wspólnotowej modlitwie.

Duszpasterze z Łazisk Górnych

KS. GRZEGORZ ŚMIECIŃSKI

ceremoniarz archidiecezjalny

i zespół redakcyjny:

KS. RAFAŁ MANDEL

KS. DORIAN FIGOŁUSZKA

Elementy składowe nabożeństwa po katastrofie:

- Uwzględnienie konkretnej sytuacji w słowie wstępnym.
- Wyrażenie żalu, ubolewania oraz współczucia cierpiącym.
- Okazanie solidarności z żałobnikami.

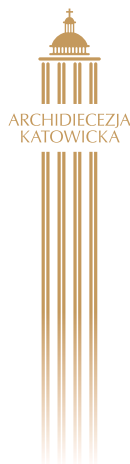
Ponadto nie powinno zabraknąć:

- Czytania z Pisma Świętego.
- Adoracji.
- Modlitwy wstawienniczej.
- Wspólnego odmówienia Modlitwy Pańskiej.
- Błogosławieństwa końcowego.

Propozycje tekstów biblijnych do Liturgii Słowa i homilii:

a) Teksty ze Starego Testamentu

- Hi 1,6-22: Pierwsze doświadczenie Hioba (Tom 5; okres 26 zw. rok II; s. 102)
- Koh 3,1-11: Wszystko ma swój czas (Tom 5; okres 25 zw. rok II; s. 82)
- Iz 40,1-11: Pan pocieszy swój lud (Tom 1; 2 tydz. Adwentu wtorek; s. 105)
- Iz 55,1-11: Nowe i wieczne przymierze (Tom 1; Chryst Pański, rok B; s. 273)

- Iz 57,15-19: Pokój dalekim i bliskim (Tom 8; s. 301)
- Ez 37,1-14: Ducha daje życie (Tom 4, okres 20 zw. rok II; s. 374)
- 2 Mch 12,43-45: Wiara w zmartwychwstanie zmarłych (Tom 9; s. 11)
- Lam 3,17-26: Dobrze jest czekać ratunku od Pana (Tom 6; s. 413)

b) Odpowiednie psalmy jako śpiew po czytaniu

- Ps 18, refren: „Miłuję Ciebie, Panie, Mocny moja” (Tom 4; 18 zw. rok I; s. 294)
- Ps 23, refren: „Po wieczne czasy zamieszkam u Pana” (Tom 5; 28 ndz. zw. A; s. 167)
- Ps 31, refren: „Bądźcie odważni ufający Panu” (Tom 3; 4 zw. rok I; s. 136)
- Ps 44, refren: „Wyzwól nas, Panie, przez Twe miłosierdzie” (Tom 3; 1 zw. rok II; s. 31)
- Ps 63, refren: „Ciebie, mój Boże, pragnie moja dusza” (Tom 9; s. 24)
- Ps 69, refren: „Pan wysłuchuje biednych i pokornych” (Tom 5; 26 zw. rok I; s. 124)
- Ps 71, refren: „Będę wysławiał pomoc Twoją, Panie” (Tom 3; 4 ndz. zw. C; s. 130)

c) **Psalmy do ewentualnego wykorzystania jako drugie czytanie biblijne** (Tom 6): 8 (s. 53), 15 (s. 102), 34 (s. 162), 63 (s. 287), 84 (s. 10*), 87 (s. 180), 90 (s. 138), 91 (s. 424), 103 (s. 133), 117 (s. 74), 139 (s. 225).

d) Inne teksty z Nowego Testamentu

- Rz 8,18-25: Stworzenie oczekuje objawienia się synów Bożych (Tom 5; 30 zw. rok I; 254)
- Ap 21,1-5a: Przybytek Boga z ludźmi (Tom 6; s. 8*)
- Rz 5,5-11: Chrystus zachowa nas od kary (Tom 9; s. 30)
- 1 Tes 4,13-14.17b-18: Zawsze będziemy z Panem (Tom 9; s. 93)

e) Aklamacja przed Ewangelią:

- Mt 25,34: „Pójdźcie błogosławieni Ojca mojego, weźcie w posiadanie królestwo, przygotowane wam od założenia świata” (Tom 9; s. 56)
- Flp 3,20: „Nasza ojczyzna jest w niebie, stamtąd wyczekujemy jako Zbawcy naszego Pana, Jezusa Chrystusa” (Tom 9; s. 64)
- J 11,25a.26: „Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem, kto wierzy we Mnie, nie umrze na wieki” (Tom 9; s. 63)

- Ap 14,13: „Błogosławieni, którzy w Panu umierają, niech odpoczną od swoich trudów, bo ich czyny idą wraz z nimi” (Tom 9; s. 65)

f) Ewangelia:

- Mt 5,1-12a: Wielka nagroda w niebie (Tom 9; s. 56)
- Mt 11,25-30: Bóg pokrzepi utrudzonych (Tom 6; s. 134)
- Łk 12,35-40: Gotowość na przyjście Pana (Tom 9; s. 64)
- J 6, 51-58: Kto spożywa ten chleb, będzie żył na wieki (Tom 9; s. 97)
- J 11,19-27: Ja mocno wierzę, że Ty jesteś mesjasz, Syn Boży (Tom 6; s. 303)
- J 14,1-6: W domu Ojca jest mieszkań wiele (Tom 9; s. 77)

g) Dobór śpiewów

Muzyka w liturgii chrześcijańskiej nie stanowi jedynie dodatku do treści nabożeństwa, ale jest jego integralną częścią. Jej pierwszorzędym atrybutem jest uwielbienie Boga, a następnie porwanie naszego serca i naszych myśli ku Stwórcy. Stanowi z pewnością ukojenie w chwilach, kiedy przeżywamy cierpienie lub smutek. Dlatego powinno się z niesamowitą pieczołowitością podchodzić do doboru śpiewów podczas takiego nabożeństwa, które powinno pobudzić nasze myśli ku Bogu jako miłosiernemu Ojcu, który przygarnia dusze zmarłych do siebie, a także koi nasz ból po stracie najbliższych.

Pomimo że nabożeństwo to posiada stosunkowo wolną formułę, niedopuszczalne jest używanie jakiejkolwiek muzyki świeckiej, nawet jeśli prezentuje właściwe walory artystyczne. Powinno zaczerpnąć się z wielkiego skarbcza muzyki kościelnej. To również niezwykle szansa, by docenić istniejące w parafiach zespoły muzyczne (chóry i schole), które mogłyby przygotować odpowiednie śpiewy, aby ułatwić przeżywanie nabożeństwa i medytację słowa. Podczas adoracji można wykorzystywać kanony wspólnoty z Taizé, które mają medytacyjną formę, są powtarzalne i dzięki swojej szlachetnej prostocie są łatwo przyswajalne przez zgromadzenie liturgiczne. Na zakończenie nabożeństwa według starożytnej tradycji warto także wykorzystać śpiewy ku czci Matki Bożej.

Poniżej proponowane są śpiewy, które można wykorzystywać podczas nabożeństwa. Są one dopasowane do podanych wyżej fragmentów słowa Bożego.

- Jeśli wybiera się Mt 5,1-12:
 - *Błogosławieni ubodzy i cisi (Niepojęta Trójco, tom I, Kraków 2014, s. 133)*
 - *Błogosławieni ubodzy w duchu (Niepojęta Trójco, tom I, Kraków 2014, s. 134)*
 - *Błogosławieni (Niepojęta Trójco, t. I, Kraków 2014, s. 135)*
- Jeśli wybiera się Mt 11,25-30:
 - *Przyjdźcie do mnie wszyscy (Siedl. 271; DN 235; ŚAK 278)¹*
 - *Podnieś mnie, Jezu (Niepojęta Trójco, tom II, Kraków 2010, s. 230)*
 - *Najświętsze serce Jezusa mego (DN 274; ŚAK 336)*
- Jeśli wybiera się Łk 12,35-40:
 - *Jezu, Tyś jest światłością mej duszy (Siedl. 765)*
 - *Zostań tu (Siedl. 778)*
- Jeśli wybiera się J 6,51-58:
 - *Jam jest chlebem żywym (Siedl. 241; DN 268; ŚAK 233)*
 - *Jam jest chleb życia (ŚAK 232)*
 - *Kto spożywa moje ciało (Niepojęta Trójco, tom I, Kraków 2014, s. 280)*
- Jeśli wybiera się J 11,19-27:
 - *Jam jest chleb życia (ŚAK 232)*
 - *Wszystka moja nadzieja (DN 249; ŚAK 684)*
 - *Wierzę, iż żyje (ŚAK 709)*
 - *Otrzyście już łzy płaczący (Siedl. 188; DN 563; ŚAK 171)*
- Jeśli wybiera się J 14,1-6:
 - *Ty, Boże, wszystko wiesz (Siedl. 627; DN 242; ŚAK 675)*
 - *Być blisko Ciebie chcę (ŚAK 625)*
 - *Bóg jest miłością (Siedl. 760)*
 - *Pan jest mocą swojego ludu (Siedl. 769)*

Inne śpiewy do wyboru:

- *Błogosławcie Pana (Niepojęta Trójco, tom II, Kraków 2010, s. 204)*
- *Gdzież jest Jezus (DN 266; ŚAK 227)*
- *Idziesz przez wieki (Siedl. 312; DN 618; ŚAK 361)*

¹ Numeracja pieśni podana jest według następującego schematu: Siedl. – Śpiewnik kościelny ks. Jana Siedleckiego, wyd. XVI, Kraków 2015; DN – Droga do nieba, Opole 2006; ŚAK – Śpiewnik kościelny, wyd. IV, Katowice 2020.

- *Jam gościem na tym świecie (Siedl. 645; DN 991; ŚAK 697)*
- *Jezu, Jezu, do mnie przyjdź (Siedl. 244; DN 271; ŚAK 236)*
- *Kto los swój złożył w ręce Boga (ŚAK 643)*
- *Miłość Boża cię przyzywa (DN 649; ŚAK 245)*
- *Misericordias Domini (Siedl. 767)*
- *Mój Odkupiciel (Siedl. 646; DN 41.12; ŚAK 701)*
- *Pod Twą obronę (Siedl. 617; DN 229; ŚAK 662)*
- *Pójdź do Jezusa (Siedl. 618; DN 665; ŚAK 272)*
- *Przyszedłeś, Panie, by wolność dać światu (ŚAK 279)*
- *Serce me do Ciebie wznoszę (Siedl. 112; DN 237)*
- *Ty dasz mi pokój serca (Siedl. 771)*
- *U Ciebie, Boże, miłosierdzia wzywam (Siedl. 652; ŚAK 708)*
- *W swe ramiona mnie weź (Niepojęta Trójco, tom I, Kraków 2014, s. 221)*
- *Wierzę w Ciebie, Panie (ŚAK 681)*
- *Z tej biednej ziemi (Siedl. 305; DN 736; ŚAK 354)*
- *Z Tobą ciemność (Siedl. 777)*

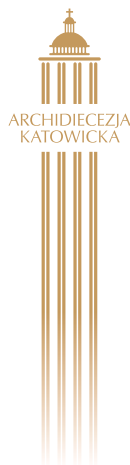
Ku czci Matki Bożej (na zakończenie nabożeństwa):

- *Łask Pośredniczko (DN 789; ŚAK 410)*
- *Matko, Królowo, wspierać (Siedl. 354; DN 803; ŚAK 420)*
- *Matko litości, witaj nam (DN 804; ŚAK 700)*
- *Matko Najświętsza, do serca Twego (Siedl. 355; DN 805; ŚAK 421)*
- *Matko Pocieszenia (Siedl. 357; DN 812; ŚAK 425)*
- *Pod Twój płaszcz się uciekamy (DN 848; ŚAK 455)*
- *Salve Regina (Siedl. 737; DN 856; ŚAK 480)*
- *Stała Matka Bolesciwa (Siedl. 146; DN 541, ŚAK 469)*
- *Wiatr w przelocie (DN 549; ŚAK 475)*
- *Witaj, Królowo, Matko Litości (Siedl. 805 k; DN 876; ŚAK 478)*
- *Witaj, Królowo, Matko Miłosierdzia (Siedl. 805 j; DN 877; ŚAK 479)*
- *Witaj, Królowo nieba (Siedl. 655; DN 878; ŚAK 481)*

Przykładowa struktura nabożeństwa

(za zmarłych na skutek COVID-19 i za wszystkich cierpiących z powodu pandemii)

1. **Pieśń na wejście:** Pójdź do Jezusa (Siedl. 618; DN 665; ŚAK 272)
2. **Znak krzyża i pozdrowienie**
3. **Wprowadzenie do modlitwy**

Siostry i Bracia, gromadzimy się na modlitwie w trudnym momencie naszej codzienności. Przeżywamy tajemnice bolesne naszego życia, ale my, chrześcijanie, wierzymy, że miłość jest silniejsza niż śmierć. Dlatego jesteśmy tutaj, w naszym parafialnym kościele, by we wspólnocie szukać odpowiedzi na straszliwą tragedię, jaką jest ogólnoswiatowa pandemia. Niejednokrotnie rozkładamy ręce, czując się bezradni i całkowicie bezsilni wobec rozegranego dramatu. Wielu z nas utraciło kogoś bliskiego, przyjaciela, sąsiada. Możemy jednak wskazać na jedną odpowiedź, w którą sami wierzymy, a która jest naszą nadzieją: na współczującego Boga na krzyżu, na zmartwychwstanie Chrystusa, na paschalne zwycięstwo dobra nad złem, na życie wieczne z Panem. Jesteśmy zatem wezwani do wspólnej modlitwy i refleksji...

Podczas nabożeństwa z racji pewnej katastrofy siostra jednej z ofiar w bardzo osobisty sposób okazała żal po zmarłych, wyraziła także nadzieję, że miłość zwycięża śmierć. Niech jej słowa staną się wstępem do naszej dzisiejszej modlitwy: „Modlę się za wszystkich krewnych i przyjaciół, którzy tak bardzo tęsknią za swoimi bliskimi i są w niepewności co do tego, co ma nastąpić. Panie, proszę Cię: osusz nasze łzy, umocnij piękne wspomnienia i daj nam wszystkim nową odwagę do stawiania czoła życiu. Wszystkim krewnym daj wiernych towarzyszy w ich dalszej drodze, którzy ich rozumieją i będą dla nich wsparciem. Niech miłość pośród smutku będzie silniejsza od rozpacz. Dobry Boże, czuwać nad nimi zawsze”.

Siostry i Bracia! Zjednoczmy się we wspólnej modlitwie.

4. Oracja

Módlmy się: Wszechmogący wieczny Boże, Ojciec miłosierdzia, jedyny Dawco życia i zdrowia, † wysłuchaj pokornego wołania swoich dzieci doświadczonych nieszczęściem * i w swojej nieskończonej miłości przywróć nam zdrowie, pokój i bezpieczeństwo. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

5. Liturgia słowa

I CZYTANIE

Czytanie z Pierwszego Listu Świętego Pawła Apostoła do Tesaloniczan

Nie chcemy, bracia, waszego trwania w niewiedzy co do tych, którzy umierają, abyście się nie smucili jak wszyscy ci, którzy nie mają nadziei. Jeśli bowiem wierzymy, że Jezus istotnie umarł i zmartwychwstał,

to również tych, którzy umarli w Jezusie, Bóg wyprowadzi wraz z Nim. I w ten sposób zawsze będziemy z Panem. Przeto wzajemnie się pocieszajcie tymi słowami.

Oto słowo Boże.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Ciebie, mój Boże, pragnie moja dusza

Boże mój, Boże, szukam Ciebie *

i pragnie Ciebie moja dusza.

Ciało moje tęskni za Tobą, *

jak ziemia zeschła i łaknąca wody.

Refren

Oto wpatruję się w Ciebie w świątyni, *

by ujrzeć Twą potęgę i chwałę.

A Twoja łaska jest cenniejsza od życia, *

więc słać Cię będą moje wargi.

Refren

Będę Cię wielbił przez całe me życie *

i wzniosę ręce w imię Twoje.

Moja dusza syci się obficie, *

a usta Cię wielbią radosnymi wargami.

Refren

Bo stałeś się dla mnie pomocą *

i w cieniu Twych skrzydeł wołam radośnie:

Do Ciebie lgnie moja dusza, *

prawica Twoja mnie wspiera.

ŚPIEW PRZED EWANGELIĄ

Aklamacja

Nasza ojczyzna jest w niebie, stamtąd wyczekujemy jako Zbawcy naszego Pana, Jezusa Chrystusa.

Aklamacja

EWANGELIA

Słowa Ewangelii według Świętego Łukasza

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Niech będą przepasane biodra wasze i zapalone pochodnie. A wy podobni do ludzi oczekujących

swego pana, kiedy z uczty weselnej powróci, aby mu zaraz otworzyć, gdy nadejdzie i zakończy. Szczęśliwi owi słudzy, których pan zastanie czuwających, gdy nadejdzie. Zaprawdę, powiadam wam: Przepasze się i każe im zasiąść do stołu, a obchodząc, będzie im usługiwał.

Czy o drugiej, czy o trzeciej straży przyjdzie, szczęśliwi oni, gdy ich tak zastanie. A to rozumiecie, że gdyby gospodarz wiedział, o której godzinie złodziej ma przyjść, nie pozwoliłby włamać się do swego domu. Wy też bądźcie gotowi, gdyż o godzinie, której się nie domyślacie, Syn Człowieczy przyjdzie”.

Oto słowo Pańskie.

6. Homilia

Musi wyrażać solidarność z żałobnikami, ich tragedią, niezrozumieniem... Nie należy udzielać pospiesznych odpowiedzi teologicznych czy politycznych! Warto zachęcić do gorliwej modlitwy i ufności w Boże Miłosierdzie.

7. Wystawienie Najświętszego Sakramentu: Bądźże pozdrowiona (Siedl. 233; DN 635; ŚAK 212)

8. Adoracja

„Witaj Jezu, Synu Maryi, Tyś jest Bóg prawdziwy w świętej hostii”. Tymi słowami, Panie, wyznaliśmy wiarę w Twoją obecność między nami w Najświętszym Sakramencie Ołtarza. W „świętej Hostii” jesteś obecny Ty – prawdziwy Bóg. Bądź uwielbiony za Twoją obecność i za taki sposób obecności.

Panie, nasz Zbawicielu i Mistrzu! Gromadzimy się blisko Ciebie. Upadamy na kolana i prosimy o wsparcie w trudnym momencie naszego życia...

Śpiew: Z tej biednej ziemi (Siedl. 305; DN 736; ŚAK 354) lub Zostań tu (Siedl. 778)

Wszeczmogący Boże, przepełnieni ufnością w Twoje nieskończone Miłosierdzie, zwracamy się dziś do Ciebie o ratunek i opiekę Twojej Bożej Opatrzności. Miej w opiece tych wszystkich, którzy przeżywają obecnie trudne chwile swojego życia. Wesprzyj rodziny zmarłych, wlej pocieszenie w serca wdów i sierot, a zmarłych racz przyjąć do Twojego Królestwa. Okaż swą miłość tym, którzy cierpią z powodu strachu, którzy lękają się o życie swoich bliskich. Racz wysłuchać, Panie, swoich wiernych i zachowaj nas od pandemii koronawirusa. Z całego serca polecamy się Twojej opiece.

Śpiew: Pod Twą obronę, Ojciec na niebie (Siedl. 617; DN 229; ŚAK 662)
Modlitwa przeplatana śpiewem kanonu z Taizé: O usłysz mój głos (nuty w załączeniu)

O usłysz mój głos

Panie Jezu Chryste, Lekarzu ciał i dusz ludzkich, prosimy o zdrowie i potrzebne siły dla osłabionych. Niech w końcu ustanie ogólnoswiatowa pandemia. Niech nadejdzie kres wszelkich lęków i obaw.

O usłysz mój głos

Panie Jezu Chryste, Życie i Zmartwychwstanie nasze, polecamy Ci wszystkich tych, którzy cierpią z powodu utraty bliskich. Prosimy Cię, niech nie tracą nadziei i wiary.

O usłysz mój głos

Panie Jezu Chryste, Zwycięzco śmierci, przyjmij naszych zmarłych. Niech zasiądą razem z Tobą na uczcie zbawionych w niebie.

O usłysz mój głos

Ojciec nasz...

Najlitościwszy Ojciec, przez wzgląd na Twoje nieskończone Miłosierdzie racz wysłuchać naszych modlitw i obdarzyć świat zdrowiem i pokojem serca. Zachowaj nasz świat od pandemii i innej zarazy. Oddajemy się Tobie w opiekę z całą ufnością i wołamy: Święty Boże, Święty Mocny, Święty a nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami.

Śpiew: Święty Boże, Święty Mocny (Siedl. 642; DN 339; ŚAK 595)

Chwila ciszy

Śpiew na błogosławieństwo: Przed tak wielkim sakramentem (Siedl. 270; DN 667; ŚAK 275) lub Tantum ergo sacramentum (Siedl. 730; DN 676-678; ŚAK 276)

Błogosławieństwo

Pieśń na zakończenie: Jezu, Jezu, do mnie przyjdź (Siedl. 244; DN 271; ŚAK 236)

Po nabożeństwie można umożliwić zapalenie zniczy w stosownym miejscu (poza kościołem, na cmentarzu, ewentualnie świec w przestrzeni kościoła) jako symbolu pocieszenia. W razie potrzeby można dokonać wprowadzenia słowem wyjaśniającym.

Łaziska Górne, 8 marca 2021 roku.

VH V-6/21

Biuletyn Liturgiczny 2/2021

Modlitwy ujednolicone przez KEP

Drodzy Księża!

W roku 2020 Konferencja Episkopatu Polski podczas 386. Zebrania Plenarnego zatwierdziła ujednolicone i uzupełnione brzmienia wybranych formuł modlitewnych. Niniejszy wykaz podaje ujednolicone brzmienie niektórych form modlitewnych, publikowanych w różnych źródłach liturgicznych, dokonano korekty zauważonych rozbieżności. Pomoże to wprowadzić ład na forum wydawnictw katolickich, a także w Internecie. Po przyjęciu form ujednoliconych przez KEP stały się one obowiązujące dla kolejnych wydań tekstów liturgicznych i innych modlitewników. Byłoby dobrze podjąć trud uczenia naszych wiernych nowych brzmień, aby te formuły modlitewne, które stosujemy na co dzień, były jednakowe w różnych zgromadzeniach liturgicznych. Ujednolicone formy docierały do nas za pośrednictwem katolickich mediów. Przekazują je także w niniejszym Biuletynie, aby łatwiej było do nich dotrzeć. Zawiera on zatem tekst integralny modlitw ujednoliconych uchwałą nr 26/386/2020 oraz 28/386/2020 KEP z 28 sierpnia 2020 r. Dołożyłem także litanie, w których zmiana dotyczy jedynie formuł wstępnych, wezwania przed oracją i skrótów stosowanych w modlitwach.

1. Aniele Boży (Modlitwa do Anioła Stróża)

Aniele Boży, Strózu mój, Ty zawsze przy mnie stój. Rano, wieczór, we dnie, w nocy bądź mi zawsze ku pomocy. Strzeż duszy, ciała mego i zaprowadź mnie do żywota wiecznego. Amen.

2. Anioł Pański

P. Anioł Pański zwiastował Pannie Maryi.

W. I poczęła z Ducha Świętego. Zdrowaś Maryjo...

P. Oto ja, służebnica Pańska.

W. Niech mi się stanie według słowa Twego. Zdrowaś Maryjo...

P. A Słowo ciałem się stało.

W. I zamieszkało między nami. Zdrowaś Maryjo...

P. Módl się za nami, Święta Boża Rodzicielko.

W. Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

Módlmy się. Łaskę Twoją, prosimy Cię, Panie, racz wlać w serca nasze, abyśmy, którzy za zwiastowaniem anielskim wcielenie Chrystusa, Syna Twego, poznali, przez mękę Jego i krzyż do chwały zmartwychwstania byli doprowadzeni. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

albo:

Módlmy się. Boże, z Twojej woli w łonie Maryi Dziewicy odwieczne Słowo przyjęło ludzkie ciało; spraw, abyśmy wyznając, że nasz Odkupiciel jest prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem, zasłużyli na udział w Jego Boskiej naturze. Który żyje i króluje na wieki wieków. Amen.

3. Koronka do Miłosierdzia Bożego

Do odmawiania na zwykłej częstotce różańca.

Na początku:

Ojcze nasz...

Zdrowaś Maryjo...

Wierzę w Boga...

Na dużych paciorkach, 1 raz:

Ojcze Przedwieczny, ofiaruję Ci Ciało i Krew, Duszę i Bóstwo najmilszego Syna Twojego, a Pana naszego Jezusa Chrystusa, na przebłaganie za grzechy nasze i całego świata.

Na małych paciorkach, 10 razy:

Dla Jego bolesnej męki miej miłosierdzie dla nas i całego świata.

Na zakończenie, 3 razy:

Święty Boże, Święty Mocny, Święty Nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami i nad całym światem.

W wersecie „Miej miłosierdzie dla nas i całego świata” (wersja dostosowana do norm języka polskiego i tak zatwierdzona) można w śpiewie stosować oryginalne brzmienie „świata całego”.

O Krwi i Wodo (Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia)

O Krwi i Wodo, któraś wypłynęła z Najświętszego Serca Jezusowego jako źródło Miłosierdzia dla nas – ufam Tobie.

Modlitwę tę można odmawiać wraz z innymi modlitwami w Godzinie Miłosierdzia, także przed lub po Koronce do Bożego Miłosier-

dzia. W tej modlitwie, pochodzącej z Dzienniczka św. Siostry Faustyny i mającej już w oryginale różną formę (Dz 84, 187, 309, 813), przyjmuje się jako obowiązujące brzmienie ujednolicone według sformułowań biblijnych („wypłynęła” zamiast „wytrysnęła”, por. J 19,34), zatwierdzone w modlitewniku Jezusa, ufam Tobie (imprimatur w 1993) i w takiej formie używane przez Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia.

4. Królowo nieba (Regina caeli)

Antyfona maryjna używana zamiast Anioł Pański w Okresie Wielkanocy

Królowo nieba, wesel się, alleluja,
bo Ten, któregoś nosiła, alleluja,
zmartwychpowstał, jak powiedział, alleluja.
Módl się za nami do Boga. Alleluja.

P. Raduj się i wesel, Panno Maryjo, alleluja.
W. Bo zmartwychwstał Pan prawdziwie, alleluja.

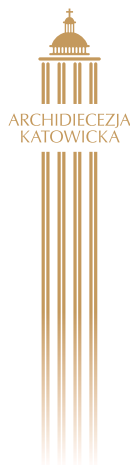
Módlmy się. Boże, Ty przez zmartwychwstanie Twojego Syna, naszego Pana, Jezusa Chrystusa, przywróciłeś radość światu, spraw, abyśmy przez Jego Matkę, Dziewicę Maryję, osiągnęli szczęście życia wiecznego. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

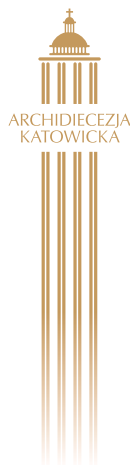
5. Litania do Chrystusa, Kapłana i Ofiary

Kyrie, eleison. Chryste, eleison. Kyrie, eleison.
Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.
Ojcze z nieba Boże, zmiłuj się nad nami.
Synu, Odkupicielu świata, Boże,
Duchu Święty, Boże,
Święta Trójco, Jedyny Boże,
Jezu, Kapłanie i Ofiary, *zmiłuj się nad nami.*
Jezu, Kapłanie wieczny na wzór Melchizedeka,
Jezu, Kapłanie posłany przez Boga
dla głoszenia Dobrej Nowiny ubogim,
Jezu, Kapłanie, Ty na Ostatniej Wieczery
ustanowiłeś wzór wieczystej Ofiary,
Jezu, Kapłanie żyjący na wieki, aby się wstawiać za nami,

Jezu, Kapłanie, Ciebie Ojciec namaścił Duchem Świętym i mocą,
Jezu, Kapłanie z ludzi wzięty,
Jezu, Kapłanie dla ludzi ustanowiony,
Jezu, Kapłanie naszej wiary,
Jezu, Kapłanie większej od Mojżesza czci godzien,
Jezu, Kapłanie prawdziwego kultu,
Jezu, Kapłanie dóbr przyszłych,
Jezu, Kapłanie święty, niewinny i nieskalany,
Jezu, Kapłanie wierny i miłosierny,
Jezu, Kapłanie pałający gorliwością o Boga i ludzi,
Jezu, Kapłanie doskonały na wieki,
Jezu, Kapłanie, Ty przez Krew własną wszedłeś do nieba,
Jezu, Kapłanie, Ty nas wprowadziłeś na nową drogę,
Jezu, Kapłanie, Ty nas umiłowales i obmyłeś z grzechów Krwią swoją,
Jezu, Kapłanie, Ty wydałeś samego siebie jako dar i ofiarę dla Boga,
Jezu, Ofiary Boga i ludzi,
Jezu, Ofiary święta i niepokalana,
Jezu, Ofiary przebłagalna,
Jezu, Ofiary pokój przynosząca,
Jezu, Ofiary przebłagania i chwały,
Jezu, Ofiary pojednania i pokoju,
Jezu, Ofiary, w której mamy ufność i śmiały przystęp do Boga,
Jezu, Ofiary wiecznie żywa,

Bądź nam miłościw, *wybaw nas, Panie,*
Od lekkomyślnego przyjęcia święceń,
Od grzechu świętokradztwa,
Od ducha nieumiarkowania,
Od nieuczciwego zysku,
Od grzechu symonii,
Od nieuczciwego zarządzania dobrami kościelnymi,
Od umiławania świata i jego marności,
Od niegodnego sprawowania Twoich świętych misteriiów,
Przez Twoje wieczne kapłaństwo,
Przez święte namaszczenie, mocą którego Bóg Ojciec
uczynił Cię Kapłanem,

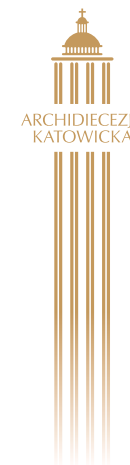
Przez Twego kapłańskiego ducha,
Przez posługiwanie, którym wsławiłeś na ziemi Twojego Ojca,
Przez krwawą ofiarę z samego siebie, raz złożoną na krzyżu,
Przez tę samą Ofiarę codziennie na ołtarzu odnawianą,
Przez Boską władzę, którą w sposób niewidzialny
 pełnisz za pośrednictwem Twoich kapłanów,
Prosimy Cię, abyś całe duchowieństwo
 zachował w świętej pobożności, wysłuchaj nas, Panie.
Prosimy Cię, abyś dał swojemu ludowi pasterzy według Twego Serca,
Prosimy Cię, abyś ich napełnił duchem Twojego kapłaństwa,
Prosimy Cię, aby usta kapłanów strzegły wiedzy,
Prosimy Cię, abyś posłał na swoje żniwo wiernych robotników,
Prosimy Cię, abyś pomnożył liczbę świętych szafarzy
Twoich misteriów,
Prosimy Cię, abyś dał im ducha wiernej służby według Twojej woli,
Prosimy Cię, abyś im udzielił łagodności w posłudze,
 umiejętności w działaniu i wytrwałości w modlitwie,
Prosimy Cię, aby na każdym miejscu krzewili
 cześć Najświętszego Sakramentu,
Prosimy Cię, abyś przyjął do radości wiecznej tych,
 którzy wiernie Tobie służyli.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami, Panie.
Jezu, Kapłanie, usłysz nas.
Jezu, Kapłanie, wysłuchaj nas.

Módlmy się. Boże, Uświęcicielu i Opiekunie swojego Kościoła, wzbudź przez Twój Ducha godnych i wiernych szafarzy świętych misterii, aby dzięki ich posługiwaniu i przykładowi lud chrześcijański, przez Ciebie wspierany, szedł drogą zbawienia. Przez Chrystusa, Pana naszego. W. Amen.

albo:

Módlmy się. Boże, Ty dla Twojej chwały i dla zbawienia ludzkości ustanowiłeś Chrystusa najwyższym i wiecznym Kapłanem, spraw, aby lud, który On nabył dla Ciebie Krwią swoją, z uczestnictwa w Ofierze

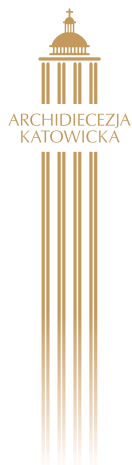
Eucharystycznej czerpał moc płynącą z Jego Krzyża i Zmartwychwstania. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. W. Amen.

Źródło: Anamnesis 93, s. 22-23. Uwaga: wersja z książki Jana Pawła II Dar i tajemnica ulega przedawnieniu, nowe tłumaczenie jest oficjalnym tekstem zatwierdzonym przez Stolicę Apostolską. Wezwania „Módlmy się” według uchwały nr 26/386/2020 KEP z 28 sierpnia 2020 r.

6. Litania do Najdroższej Krwi Chrystusa Pana

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.
Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.
Ojcie z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.
Synu, Odkupicielu świata, Boże, zmiłuj się nad nami.
Duchu Święty, Boże, zmiłuj się nad nami.
Święta Trójco, Jedyny Boże, zmiłuj się nad nami.

Krwi Chrystusa, Jednorodzonego Syna Ojca Przedwiecznego,
wybaw nas.
Krwi Chrystusa, wcielonego Słowa Bożego,
Krwi Chrystusa, nowego i wiecznego Przymierza,
Krwi Chrystusa, przy konaniu w Ogrójcu spływająca na ziemię,
Krwi Chrystusa, tryskająca przy biczowaniu,
Krwi Chrystusa, brocząca spod cierniowej korony,
Krwi Chrystusa, przelana na krzyżu,
Krwi Chrystusa, zapłato naszego zbawienia,
Krwi Chrystusa, bez której nie ma przebaczenia,
Krwi Chrystusa, która poisz i oczyszczasz dusze w Eucharystii,
Krwi Chrystusa, źródłu miłosierdzia,
Krwi Chrystusa, zwyciężająca złe duchy,
Krwi Chrystusa, męstwo Męczenników,
Krwi Chrystusa, mocy Wyznawców,
Krwi Chrystusa, rodząca Dziewice,
Krwi Chrystusa, ostojo zagrożonych,
Krwi Chrystusa, ochłodo pracujących,
Krwi Chrystusa, pociecho płaczących,
Krwi Chrystusa, nadziejo pokutujących,
Krwi Chrystusa, otucho umierających,

Krwi Chrystusa, pokoju i słodczy serc naszych,
 Krwi Chrystusa, zadatku życia wiecznego,
 Krwi Chrystusa, wybawienie dusz z otchłani czyśćcowej,
 Krwi Chrystusa, wszelkiej chwały i czci najgodniejsza,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.
 Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.
 Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

P. Odkupiłeś nas, Panie, Krwią swoją.
 W. I uczyniłeś nas królestwem Boga naszego.

Módlmy się. Wszechmogący, wieczny Boże, Ty Jednorodzonego Syna swego ustanowiłeś Odkupicielem świata i Krwią Jego dałeś się przebłagać, † daj nam, prosimy, godnie czcić zapłatę naszego zbawienia i dzięki niej doznawać obrony od zła doczesnego na ziemi, * abyśmy wiekuistym szczęściem radowali się w niebie. Przez Chrystusa, Pana naszego. W. Amen.

Źródło: Liturgia godzin. Wezwania „Kyrie... Christe...” na początku litanii oraz skróty „P.” w wersecie końcowym według uchwały ujednolicającej nr 26/386/2020 KEP z 28 sierpnia 2020 r.

7. Litania do Najświętszego Imienia Jezus

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.
 Jezus, usłysz nas. Jezus, wysłuchaj nas.
 Ojciec z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.
 Synu, Odkupicielu świata, Boże, zmiłuj się nad nami.
 Duchu Święty, Boże, zmiłuj się nad nami.
 Święta Trójco, Jedyne Boże, zmiłuj się nad nami.

Jezu, Synu Boga żywego,
 Jezu, odblasku Ojca,
 Jezu, jasności światła wiecznego,
 Jezu, królu chwały,
 Jezu, słońce sprawiedliwości,
 Jezu, Synu Maryi Panny,

Jezu najmiłszy,
 Jezu przedziwny,
 Jezu, Boże mocny,
 Jezu, Ojciec na wieki,
 Jezu, wielkiej rady zwiastunie,
 Jezu najmożniejszy,
 Jezu najcierpliwszy,
 Jezu najposłuszniejszy,
 Jezu cichy i pokornego serca,
 Jezu, miłośniku czystości,
 Jezu, miłujący nas,
 Jezu, Boże pokoju,
 Jezu, dawco żywota,
 Jezu, cnót przykładzie,
 Jezu, pragnący dusz naszych,
 Jezu, Boże nasz,
 Jezu, ucieczko nasza,
 Jezu, Ojciec ubogich,
 Jezu, skarbie wiernych,
 Jezu, dobry pasterzu,
 Jezu, światłości prawdziwa,
 Jezu, mądrości przedwieczna,
 Jezu, dobroci nieskończona,
 Jezu, drogo i życie nasze,
 Jezu, wesele Aniołów,
 Jezu, królu Patriarchów,
 Jezu, mistrzu Apostołów,
 Jezu, nauczycielu Ewangelistów,
 Jezu, męstwo Męczenników,
 Jezu, światłości Wyznawców,
 Jezu, czystości Dziewic,
 Jezu, korono Wszystkich Świętych,

Bądź nam miłościw, przepuść nam, Jezus.
 Bądź nam miłościw, wysłuchaj nas, Jezus.
 Od zła wszelkiego, wybaw nas, Jezus.
 Od grzechu każdego,

Od gniewu Twego,
 Od siideł szatańskich,
 Od ducha nieczystości,
 Od śmierci wiecznej,
 Od zaniedbania natchnień Twoich,
 Przez tajemnicę świętego Wcielenia Twego,
 Przez Narodzenie Twoje,
 Przez Dziecięstwo Twoje,
 Przez najświętsze życie Twoje,
 Przez trudy Twoje,
 Przez konanie w Ogrójcu i Mękę Twoją,
 Przez krzyż i opuszczenie Twoje,
 Przez omdlenie Twoje,
 Przez śmierć i pogrzeb Twój,
 Przez Zmartwychwstanie Twoje,
 Przez Wniebowstąpienie Twoje,
 Przez Twoje ustanowienie Najświętszego Sakramentu,
 Przez radości Twoje,
 Przez chwałę Twoją,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Jezu.
 Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Jezu.
 Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami,

Jezu, usłysz nas. Jezu, wysłuchaj nas.

Módlmy się. Panie Jezu Chryste, któryś rzekł: „Proście, a otrzymacie; szukajcie, a znajdziecie; kołaczcie, a będzie wam otworzone”; † daj nam, prosimy, uczucie swej Boskiej miłości, * abyśmy Cię z całego serca, usty i uczynkiem miłowali i nigdy nie przestawali wielbić. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. W. Amen.

Albo:

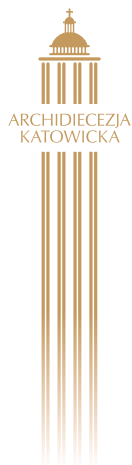
Módlmy się. Wszechmogący Boże, obdarz nas ustawiczną bojaźnią i miłością Twojego świętego imienia, * albowiem nigdy nie odmawiasz opieki tym, których utwierdzasz w swojej miłości. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. W. Amen.

Źródło: Liturgia godzin. Wezwania „Kyrie... Christe...” na początku litanii oraz wezwanie „Módlmy się” w drugiej oracji według uchwały ujednolicającej nr 26/386/2020 KEP z 28 sierpnia 2020 r.

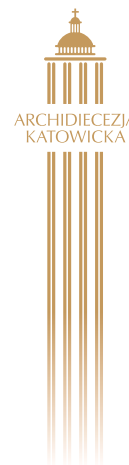
8. Litania do Najświętszego Sakramentu

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.
 Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.
 Ojcze z nieba Boże, zmiłuj się nad nami.
 Synu, Odkupicielu świata, Boże,
 Duchu Święty, Boże,
 Święta Trójco, Jedyny Boże,

Chlebie żywy, któryś zstąpił z nieba,
 Boże ukryty i Zbawicielu,
 Pszenico wybranych,
 Hostio święta,
 Hostio żywa,
 Hostio Bogu przyjemna,
 Pokarmie Aniołów,
 Manno ukryta,
 Ofiario czysta,
 Ofiario nieustająca,
 Baranku bez skazy,
 Ołtarzu najczystszy,
 Pokarmie i uczto,
 Kielichu błogosławieństwa,
 Kapłanie i Ofiario,
 Tajemnico wiary,
 Sakramencie pobożności,
 Więzi miłości,
 Pamiątko cudów Bożych,
 Chlebie nadprzyrodzony,
 Bezkrwawa Ofiario,
 Najświętsze i najwznioślejsze misterium,
 Boskie lekarstwo nieśmiertelności,
 Najpotężniejszy fundament łask,
 Wzniosły i czcigodny Sakramencie,

ARCHIDIECEZJA
KATOWICKA

ARCHIDIECEZJA
KATOWICKA

Ofiarno najświętsza ze wszystkich,
Słowo, które stało się ciałem i zamieszkało między nami,
Niebiańskie lekarstwo, chroniące nas przed grzechami,
Najświętsza pamiątka Męki Pańskiej,
Cudzie zadziwiający ponad wszystko,
Darze przekraczający wszelką pełnię,
Szczególna pamiątka Bożej miłości,
Nieskończona skarbnico Bożych bogactw,
Budzący bojaźń i ożywiający Sakramencie,
Umocnienie dusz świętych,
Najśodsza ucztu, w której posługują Aniołowie,
Prawdziwa Ofiarno przebłagalna za żywych i umarłych,
Pokarmie na drogę dla umierających w Panu,
Zadatku przyszłej chwały,

Bądź nam miłościw, *wybow nas, Panie,*
Od niegodnego przyjmowania Ciała i Krwi Twojej,
Od pożądliwości ciała,
Od pożądliwości oczu,
Od pychy tego świata,
Od wszelkiej okazji do grzechu,
Przez Twoje pragnienie spożywania Paschy z uczniami,
Przez największą pokorę, z jaką obmyłeś uczniom nogi,
Przez najgorętszą miłość, z którą ustanowiłeś ten Boski Sakrament,
Przez Twoją drogocenną Krew, którą pozostawiłeś nam na ołtarzu,
Przez pięć ran Twojego najświętszego Ciała, które dla nas przyjąłeś,
Prosimy Cię my, grzesznicy, wysłuchaj nas, Panie.
Prosimy Cię, abyś wzmocnił w nas i zachował wiarę,
 cześć i nabożeństwo do tego przedziwnego Sakramentu,
Prosimy Cię, abyś doprowadził nas poprzez szczerą spowiedź
 do częstego przyjmowania Eucharystii,
Prosimy Cię, abyś uwolnił nas od wszelkich błędów,
 wiarołomstwa i ślepoty serca,
Prosimy Cię, abyś nam udzielił drogocennych
 i niebiańskich owoców tego Najświętszego Sakramentu,
Prosimy Cię, abyś tym niebiańskim pokarmem na drogę
 umocnił nas w godzinę śmierci.

Prosimy Cię, Jezu, Synu Boga żywego.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami,
Panie.

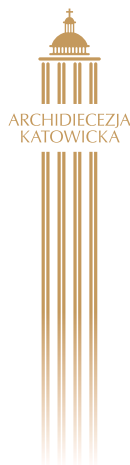
Módlmy się. Boże, Ty w Najświętszym Sakramencie zostawiłeś nam pamiątkę swej Męki, daj nam taką czią otaczać święte tajemnice Ciała i Krwi Twojej, abyśmy nieustannie doznawali owoców Twego odkupienia. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. W. Amen.

Źródło: Anamnesis 93, s. 24-25. Dodano skrót „W.” przed „Amen”,
ujednolicając z pozostałymi litaniami.

9. Litania do Najświętszego Serca Pana Jezusa

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.
Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.
Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.
Synu, Odkupicielu świata, Boże, zmiłuj się nad nami.
Duchu Święty, Boże, zmiłuj się nad nami.
Święta Trójco, Jedyny Boże, zmiłuj się nad nami.

Serce Jezusa, Syna Ojca Przedwiecznego,
Serce Jezusa, w łonie Matki Dziewicy
przez Ducha Świętego utworzone,
Serce Jezusa, ze Słowem Bożym istotowo zjednoczone,
Serce Jezusa, nieskończonego majestatu,
Serce Jezusa, świątynio Boga,
Serce Jezusa, przybytku Najwyższego,
Serce Jezusa, domie Boży i bramo niebios,
Serce Jezusa, gorejące ognisko miłości,
Serce Jezusa, sprawiedliwości i miłości skarbnico,
Serce Jezusa, dobroci i miłości pełne,
Serce Jezusa, cnót wszelkich bezdenna głębino,
Serce Jezusa, wszelkiej chwały najgodniejsze,

Serce Jezusa, królu i zjednoczenie serc wszystkich,
 Serce Jezusa, w którym są wszystkie skarby mądrości i umiejętności,
 Serce Jezusa, w którym mieszka cała pełnia Bóstwa,
 Serce Jezusa, w którym sobie Ojciec bardzo upodobał,
 Serce Jezusa, z którego pełni wszyscyśmy otrzymali,
 Serce Jezusa, odwieczne upragnienie świata,
 Serce Jezusa, cierpliwe i wielkiego miłosierdzia,
 Serce Jezusa, hojne dla wszystkich, którzy Cię wzywają,
 Serce Jezusa, źródło życia i świętości,
 Serce Jezusa, przebłaganie za grzechy nasze,
 Serce Jezusa, żelżywością napełnione,
 Serce Jezusa, dla nieprawości naszych starte,
 Serce Jezusa, aż do śmierci posłuszne,
 Serce Jezusa, włócznie przebite,
 Serce Jezusa, źródło wszelkiej pociechy,
 Serce Jezusa, życie i zmartwychwstanie nasze,
 Serce Jezusa, pokoju i pojednanie nasze,
 Serce Jezusa, krwawa ofiara grzeszników,
 Serce Jezusa, zbawienie ufających Tobie,
 Serce Jezusa, nadziejo w Tobie umierających,
 Serce Jezusa, rozkoszy wszystkich Świętych,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.
 Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.
 Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

P. Jezu cichy i pokornego serca.

W. Uczynź serca nasze według Serca Twego.

Módlmy się. Wszechmogący, wieczny Boże, wejrzyj na Serce najmilszego Syna swego i na chwałę, i zadośćuczynienie, jakie w imieniu grzeszników Ci składa, † daj się przebłagać tym, którzy zebrzą Twego miłosierdzia, * i racz udzielić przebaczenia w imię tegoż Syna swego, Jezusa Chrystusa, który z Tobą żyje i króluje na wieki wieków. W. Amen.

Źródło: Liturgia godzin. Wezwania „Kyrie... Christe...” na początku litanii oraz skrót „P.” w wersecie końcowym według uchwały ujednolicającej nr 26/386/2020 KEP z 28 sierpnia 2020 r.

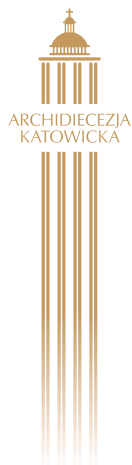

10. Litania do świętego Józefa

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.
 Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.
 Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.
 Synu, Odkupicielu świata, Boże, zmiłuj się nad nami.
 Duchu Święty, Boże, zmiłuj się nad nami.
 Święta Trójco, Jedyne Boże, zmiłuj się nad nami.

Święta Maryjo, *módl się za nami.*

Święty Józefie,
 Przesławny potomku Dawida,
 Światło Patriarchów,
 Oblubieńcze Bogarodzicy,
 Przeczysty stróżu Dziewicy,
 Żywicielu Syna Bożego,
 Troskliwy obrońco Chrystusa,
 Głowo Najświętszej Rodziny,
 Józefie najsprawiedliwszy,
 Józefie najczystszy,
 Józefie najroztrośniejszy,
 Józefie najmężniejszy,
 Józefie najposłusznieszy,
 Józefie najwiernieszy,
 Zwierciadło cierpliwości,
 Miłośniku ubóstwa,
 Wzorze pracujących,
 Ozdobo życia rodzinnego,
 Opiekunie dziewic,
 Podporo rodzin,
 Pociecho nieszczęśliwych,
 Nadziejo chorych,
 Patronie umierających,
 Postrachu duchów piekielnych,
 Opiekunie Kościoła świętego,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

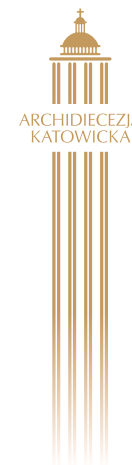
P. Ustanowił go panem domu swego.

W. I zarządzą wszystkich posiadłości swoich.

Módlmy się. Boże, Ty w niewysłowionej Opatrzności wybrałeś świętego Józefa na Oblubieńca Najświętszej Rodzicielki Twojego Syna, † spraw, abyśmy oddając mu na ziemi cześć jako opiekunowi, * zasłużyli na jego orędownictwo w niebie. Przez Chrystusa, Pana naszego. W. Amen.

Źródło: Liturgia godzin. Wezwania „Kyrie... Christe...” na początku litanii oraz skrót „P.” w wersecie końcowym według uchwały ujednolicającej nr 26/386/2020 KEP z 28 sierpnia 2020 r.

Z okazji 150. rocznicy ogłoszenia św. Józefa Patronem Kościoła Powszechnego (8 grudnia 1870 r.), Ojciec Święty Franciszek wydał 8 grudnia 2020 r. List apostolski „*Patris corde*”, przez który pragnął jeszcze bardziej rozbudzić kult tego szczególnego Świętego. „W tym świetle wydało się słusznym, aby uaktualnić Litanię do św. Józefa, zatwierdzoną w 1909 r. przez Stolicę Apostolską, włączając do niej siedem wezwań zaczerpniętych z wypowiedzi Papieży, którzy rozważali aspekty postaci Patrona Kościoła powszechnego” – czytamy w Liście Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów przesłanym do przewodniczących Konferencji Episkopatów 1 maja 2021 r. Nowe wezwania w Litani do św. Józefa pochodzą kolejno z Adhortacji apostolskiej „*Redemptoris custos*” św. Jana Pawła II („*Custos Redemptoris*”); z homilii św. Pawła VI z 19 marca 1966 („*Servus Christi*”, wyrażenie przywołane w adhortacji „*Redemptoris custos*” i w liście „*Patris corde*”); z homilii św. Jana Chryzostoma do Ewangelii według św. Mateusza („*Minister salutis*”, wyrażenie przywołane w adhortacji „*Redemptoris custos*”) oraz z listu apostolskiego papieża Franciszka „*Patris corde*” („*Fulcrimen in difficultatibus*”, „*Patronus exsulum*”, „*Patronus afflictorum*”, „*Patronus pauperum*”). Łaciński tekst litanii wzbogacony o nowe siedem wezwań uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia. Polska wersja wezwań, zgodnie z zarządzeniem watykańskiej Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, zostanie przygotowana, zatwierdzona i opublikowana przez Konferencję Episkopatu Polski. Polskie

wstępne tłumaczenie zostanie przygotowane przez Komisję ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Konferencji Episkopatu Polski, następnie przygotowany tekst zostanie przedstawiony biskupom podczas sesji plenarnej do zatwierdzenia. Konferencja Episkopatu Polski podejmie również uchwałę o publikacji nowej wersji Litanii do św. Józefa z podaniem dnia wejścia jej w życie. Do tego czasu nie należy włączać nieautoryzowanych przekładów nowych wezwań do odmawianej po polsku litanii. Natomiast nowy tekst łaciński jest obowiązujący z dniem ogłoszenia, tzn. 1 maja 2021 r.

11. Litania do Świętych

Dotychczasowa nazwa „Litania do Wszystkich Świętych” zostaje zastąpiona przez „Litania do Świętych” (zgodnie z tytułem łacińskim „*Litaniae Sanctorum*”).

Litania na nabożeństwa błagalne. Ilekroć w poszczególnych częściach litanii przewidziane są dwie formuły oznaczone literami A i B, celebrans lub kantorzy mogą wybrać jedną z nich. W wykazie świętych można na właściwym miejscu włączyć pewne imiona świętych, np. patronów, tytułu kościoła, założycieli diecezji i zakonów itp. Podobnie w czasie nabożeństw błagalnych w różnych potrzebach można dodać wezwania dostosowane do okoliczności.

I. BŁAGANIA DO BOGA

We wszystkich litaniach przyjmuje się standardowe brzmienie i pisownię formuły wstępnej (Kyrie eleison). Wyjątek stanowi Litania do Świętych, gdzie stosuje się nadal przyjętą w księgach formę polską „Panie, zmiłuj się nad nami...”.

Albo A

Panie, zmiłuj się nad nami. Panie, zmiłuj się nad nami.

Chryste, zmiłuj się nad nami. Chryste, zmiłuj się nad nami.

Panie, zmiłuj się nad nami. Panie, zmiłuj się nad nami.

Albo B

Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.
Synu, Odkupicielu świata, Boże,
Duchu Święty, Boże,
Święta Trójco, Jedyny Boże,

II. WEZWANIA DO ŚWIĘTYCH

Święta Maryjo, módl się za nami.
Święta Boża Rodzicielko,
Święta Panno nad pannami,
Święci Michale, Gabrielu i Rafale, módlcie się za nami.
Wszyscy święci Aniołowie,

Patriarchowie i Prorocy

Święty Abrahamie, módl się za nami.
Święty Mojżeszu,
Święty Eliaszu,
Święty Janie Chrzcicielu,
Święty Józefie,
Wszyscy święci Patriarchowie i Prorocy, módlcie się za nami.

Apostołowie i Uczniowie

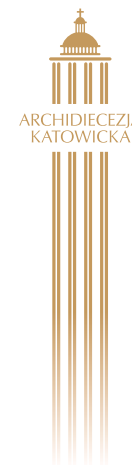
Święci Piotrze i Pawle, módlcie się za nami.
Święty Andrzeju, módl się za nami.
Święci Janie i Jakubie, módlcie się za nami.
Święty Tomasz, módl się za nami.
Święty Mateuszu,
Wszyscy święci Apostołowie, módlcie się za nami.
Święty Łukasz, módl się za nami.
Święty Marku,
Święty Barnabo,
Święta Mario Magdaleno,
Wszyscy święci Uczniowie Pańscy, módlcie się za nami.

Męczennicy

Święty Szczepanie, módl się za nami.
Święty Ignacy Antiocheński,
Święty Polikarpie,
Święty Justynie,
Święty Wawrzyńcze,
Święty Cyprianie,
Święty Bonifacy,
Święty Wojciechu,
Święty Stanisławie,
Święty Tomasz Becket,
Święci Janie i Tomasz z Anglii, módlcie się za nami.
Święty Pawle z Japonii, módl się za nami.
Święci Izaaku i Janie z Ameryki, módlcie się za nami.
Święty Piotrze z Polinezji, módl się za nami.
Święty Karolu z Ugandy,
Święte Perpetuo i Felicyto, módlcie się za nami.
Święta Agnieszko, módl się za nami.
Święta Mario Goretti,
Wszyscy święci Męczennicy, módlcie się za nami.

Biskupi i Doktorzy Kościoła

Święci Leonie i Grzegorz, módlcie się za nami.
Święty Ambroży, módl się za nami.
Święty Hieronimie,
Święty Augustynie,
Święty Atanazy,
Święci Bazyl i Grzegorz z Nazjanzu, módlcie się za nami.
Święty Janie Chryzostomie, módl się za nami.
Święty Marcinie,
Święty Patryku,
Święci Cyrylu i Metody, módlcie się za nami.
Święty Karolu Boromeuszu, módl się za nami.
Święty Franciszku
Salezy, Święty Piusie Dziesiąty,

Kapłani i Zakonnicy

Święty Antoni,
 Święty Benedykcie,
 Święty Bernardzie,
 Święci Franciszku i Dominiku, módlcie się za nami.
 Święty Tomasz z Akwinu, módl się za nami.
 Święty Ignacy z Loyoli,
 Święty Franciszku Ksawery,
 Święty Stanisławie Kostko,
 Święty Wincenty à Paulo,
 Święty Janie Mario Vianneyu,
 Święty Janie Bosko,
 Święta Katarzyna Sienieńska,
 Święta Tereso od Jezusa,
 Święta Róża z Limy,

Świeccy

Święty Ludwiku,
 Święty Kazimierzu,
 Święta Moniko,
 Święta Jadwigo,
 Święta Elżbieto Węgierska,
 Wszyscy Święci i Święte Boże, módlcie się za nami.

III. WEZWANIA DO CHRYSYTA

Albo A
 Bądź nam miłościw, wybaw nas, Panie.
 Od zła wszelkiego,
 Od każdego grzechu,
 Od zasadzek szatana,
 Od gniewu, nienawiści i wszelkiej złej woli,
 Od śmierci wiecznej,
 Przez Twoje wcielenie,
 Przez Twoje narodzenie,
 Przez Twój chrzest i post święty,
 Przez Twój krzyż i mękę,

Przez Twoją śmierć i złożenie do grobu,
 Przez Twoje święte zmartwychwstanie,
 Przez Twoje cudowne wniebowstąpienie,
 Przez zesłanie Ducha Świętego,
 Przez Twoje przyjście w chwale,

Albo B

Chryste, Synu Boga żywego, zmiłuj się nad nami.
 Chryste, który na ten świat przyszedłeś,
 Chryste, który zostałeś ukrzyżowany,
 Chryste, który śmierć za nas przyjąłeś,
 Chryste, który zostałeś pogrzebany,
 Chryste, który zmartwychwstałeś,
 Chryste, który wstałeś do nieba,
 Chryste, który zesłałeś Ducha Świętego na Apostołów,
 Chryste, który siedzisz po prawicy Ojca,
 Chryste, który przyjdiesz sądzić żywych i umarłych,

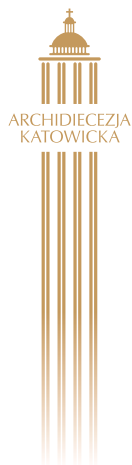
IV. BŁAGANIA W RÓŻNYCH POTRZEBACH

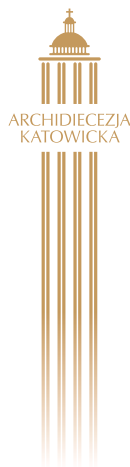
Albo A

Prosimy Cię, abyś nam odpuścił grzechy, wysłuchaj nas, Panie.
 Prosimy Cię, abyś nas doprowadził do prawdziwej pokuty,
 Prosimy Cię, abyś nas samych utwierdził i zachował w swojej świętej służbie,
 Prosimy Cię, abyś naszym dobroczyńcom dał wieczną nagrodę,
 Prosimy Cię, abyś dał i zachował plony ziemi,

Albo B

Prosimy Cię, abyś nam okazał miłosierdzie, wysłuchaj nas, Panie.
 Prosimy Cię, abyś dał nam pragnienie nieba,
 Prosimy Cię, abyś uchronił nas, braci, krewnych i dobrodziejów od wiekuistego potępienia,
 Prosimy Cię, abyś dał wszystkim wiernym zmarłym wieczny odpoczynek,
 Prosimy Cię, abyś zachował świat od chorób, głodu i wojny,
 Prosimy Cię, abyś dał wszystkim narodom pokój i prawdziwą zgodę,

Zawsze odmawia się C
Prosimy Cię, abys strzegł Kościoła świętego i nim kierował, wysłuchaj nas, Panie.

Prosimy Cię, abys zachował Ojca świętego i całe duchowieństwo w prawdziwej pobożności,

Prosimy Cię, abys zjednoczył wszystkich wierzących w Chrystusa,
Prosimy Cię, abys wszystkich ludzi doprowadził do światła Ewangelii,

V. ZAKOŃCZENIE

Albo A

Chryste, usłysz nas. Chryste, usłysz nas.

Chryste, wysłuchaj nas. Chryste, wysłuchaj nas.

Albo B

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

Modlitwa

Boże, ucieczko nasza i mocy, Ty jesteś źródłem pobożności, † wysłuchaj pokorne modlitwy swojego Kościoła * i spraw, abyśmy otrzymali wszystko, o co Cię z ufnością prosimy. Przez Chrystusa, Pana naszego. W. Amen. Albo: Boże, Ty widzisz, że wskutek naszej słabości upadamy w grzechy, † okaż nam swoje miłosierdzie * i spraw, aby przykłady Twoich świętych odnowiły w nas miłość ku Tobie. Przez Chrystusa, Pana naszego. W. Amen.

Źródło: Liturgia godzin. Tytuł „Litania do Świętych” według uchwały ujednolicającej nr 26/386/2020 KEP z 28 sierpnia 2020 r.

12. Litania loretańska do Najświętszej Maryi Panny

Kyrie, eleison. Chryste, eleison. Kyrie, eleison.

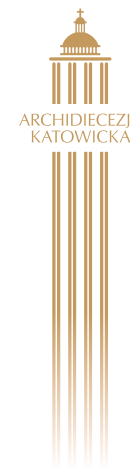
Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.

Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.

Synu, Odkupicielu świata, Boże, zmiłuj się nad nami.

Duchu Święty, Boże, zmiłuj się nad nami.

Święta Trójco, Jedyny Boże, *zmiłuj się nad nami.*

Święta Maryjo, *módl się za nami.*

Święta Boża Rodzicielko,

Święta Panno nad pannami,

Matko Chrystusowa,

Matko Kościoła,

Matko miłosierdzia,

Matko łaski Bożej,

Matko nadziei,

Matko nieskalana,

Matko najczystsza,

Matko dziewicza,

Matko nienaruszona,

Matko najmiłsza,

Matko przedziwna,

Matko dobrej rady,

Matko sprawiedliwości i miłości społecznej,

Matko Stworzyciela,

Matko Zbawiciela,

Panno roztropna,

Panno czcigodna,

Panno wślawiona,

Panno można,

Panno łaskawa,

Panno wierna,

Zwierciadło sprawiedliwości,

Stolico mądrości,

Przyczyna naszej radości,

Przybytku Ducha Świętego,

Przybytku chwalebny,

Przybytku sławny pobożności,

Rózo duchowna,

Wieżo Dawidowa,

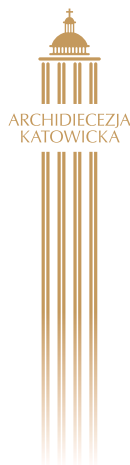
Wieżo z kości słoniowej,

Domie złoty, Arko przymierza,

Bramo niebieska,

Gwiazdo zaranna,

Uzdrowienie chorych,

Ucieczko grzesznych,
 Pociecho migrantów,
 Pocieszycielko strapionych,
 Wspomożenie wiernych,
 Królowo Aniołów,
 Królowo Patriarchów,
 Królowo Proroków,
 Królowo Apostołów,
 Królowo Męczenników,
 Królowo Wyznawców,
 Królowo Dziewic,
 Królowo wszystkich Świętych,
 Królowo bez zmyy pierworodnej poczęta,
 Królowo wniebowzięta,
 Królowo różańca świętego,
 Królowo rodzin,
 Królowo pokoju, Królowo Polski,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.
 Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.
 Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.
 P. Módl się za nami, Święta Boża Rodzicielko.
 W. Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

Módlmy się. Panie, nasz Boże, daj nam, sługom swoim, cieszyć się trwałym zdrowiem duszy i ciała, † i za wstawiennictwem Najświętszej Maryi, zawsze Dziewicy, * uwolnij nas od doczesnych utrapień i obdarz wieczną radością. Przez Chrystusa, Pana naszego. W. Amen.

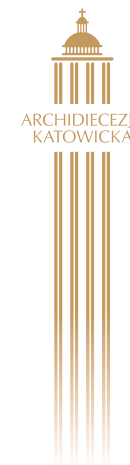
Werset i orację można według uznania dostosować do okresu liturgicznego.

W okresie Adwentu

P. Anioł Pański zwiastował Pannie Maryi.

W. I poczęła z Ducha Świętego.

Módlmy się. Boże, z Twojej woli za zwiastowaniem anielskim odwieczne Słowo przyjęło ludzkie ciało w łonie Najświętszej Maryi Panny, † spraw, aby wspomagało nas wstawiennictwo Dziewicy, * w której

Boże macierzyństwo głęboko wierzymy. Przez Chrystusa, Pana naszego. W. Amen.

W okresie Narodzenia Pańskiego

P. Po porodzeniu, Panno, nienaruszoną zostałaś.

W. Bogurodzico, przyczyn się za nami.

Módlmy się. Boże, Ty przez dziewicze macierzyństwo Najświętszej Maryi Panny obdarzyłeś ludzi łaską wiecznego zbawienia, † spraw, abyśmy doznawali orędownictwa Tej, * przez którą otrzymaliśmy Twojego Syna, Dawcę życia wiecznego. Który z Tobą żyje na wszystkie wieki wieków. W. Amen.

W okresie Wielkanocy

P. Raduj się i wesel, Panno Maryjo, alleluja.

W. Bo zmartwychwstał Pan prawdziwie, alleluja.

Módlmy się. Boże, Ty przez zmartwychwstanie Twojego Syna, naszego Pana, Jezusa Chrystusa, przywróciłeś radość światu, † spraw, abyśmy przez Jego Matkę, Dziewicę Maryję, * osiągnęli szczęście życia wiecznego. Przez Chrystusa, Pana naszego. W. Amen.

Źródło: Liturgia godzin. Wezwania „Kyrie... Christe...” na początku litanii, skrót „P.” w wersecie końcowym, modlitwy okresowe według uchwały ujednolicającej nr 26/386/2020 KEP z 28 sierpnia 2020 r. Kolorem oznaczono nowe wezwania wprowadzone przez papieża Franciszka, zatwierdzone w wersji polskiej w uchwale nr 28/386/2020 KEP z 28 sierpnia 2020 r., a także wezwanie zatwierdzone przed laty dla (archi)diecezji katowickiej.

13. O Boże mój, wierzę w Ciebie („Modlitwa Anioła” z Fatimy)

Modlitwa uwielbienia Najświętszego Sakramentu

O Boże mój, wierzę w Ciebie, uwielbiam Ciebie, ufam Tobie i miłuję Ciebie. Proszę Cię o przebaczenie dla tych, którzy w Ciebie nie wierzą, Ciebie nie uwielbiają, Tobie nie ufają i Ciebie nie miłują. Trójco Przenajświętsza, Ojczy, Synu i Duchu Święty. W najgłębszej pokorze cześć Ci oddaję i ofiaruję Tobie Przenajdroższe Ciało i Krew, Duszę i Bóstwo Jezusa Chrystusa, obecnego na ołtarzach całego świata jako wynagrodzenie za zniewagi, świętokradztwa i obojętność, którymi jest On obrażany.

Przez nieskończone zasługi Jego Najświętszego Serca i przez przyczynę Niepokalanego Serca Maryi, proszę Cię o łaskę nawrócenia biednych grzeszników.

14. O mój Jezu (Akt strzelisty z Fatimy)

Do odmawiania po każdym dziesiątku różańca.

O mój Jezu, przebac nam nasze grzechy, zachowaj nas od ognia piekielnego, zaprowadź wszystkie dusze do nieba i dopomóż szczególnie tym, którzy najbardziej potrzebują Twojego miłosierdzia.

15. Ojcze nasz (Modlitwa Pańska)

Ojcze nasz, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje, przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj. I odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódz nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego. (Amen.)

Końcowe „Amen” (KKK 2856) używane jest w formułach pozaliturgicznych, np. w Różańcu NMP lub Koronce do Bożego Miłosierdzia itp. Opuszcza się je w formułach liturgicznych, gdzie po Modlitwie Pańskiej następuje inna oracja skierowana do Boga Ojca, np. w Liturgii godzin.

16. Pod Twoją obronę

Pod Twoją obronę uciekamy się, Święta Boża Rodzicielko, naszymi prośbami racz nie gardzić w potrzebach naszych, ale od wszelakich złych przygód racz nas zawsze wybawiać, Panno chwalebna i błogosławiona. O Pani nasza, Orędowniczko nasza, Pośredniczko nasza, Pocieszycielko nasza. Z Synem swoim nas pojednaj, Synowi swojemu nas polecaj, swojemu Synowi nas oddawaj.

17. Pomnij, o najświętsza Panno (Modlitwa św. Bernarda)

Pomnij, o Najświętsza Panno Maryjo, że nigdy nie słyszano, abyś opuściła tego, kto się do Ciebie ucieka, Twojej pomocy wzywa, Ciebie o przyczynę prosi. Tą ufnością ożywiony, do Ciebie, o Panno nad pan-

nami i Matko, biegnę, do Ciebie przychodzę, przed Tobą jako grzesznik płaczący stoję. O, Matko Słowa, racz nie gardzić słowami moimi, ale usłysz je łaskawie i wysłuchaj. Amen.

18. Wieczny odpoczynek

Wieczny odpoczynek racz im dać, Panie, a światłość wiekuista niechaj im świeci. Niech odpoczywają w pokoju wiecznym. Amen.

W formule tej można stosować odmianę wyrazów odnoszących się do wielu lub jednego zmarłego/jednej zmarłej.

19. Witaj, Królowo

Witaj, Królowo, Matko miłosierdzia, życie, słodyczy i nadziei nasza, witaj. Do Ciebie wołamy wygnańcy, synowie Ewy. Do Ciebie wzdychamy, jęcząc i płacząc na tym łożu padole. Przeto, Orędowniczko nasza, one miłosierne oczy Twoje na nas zwróć. A Jezusa, błogosławiony owoc żywota Twojego, po tym wygnaniu nam okaż. O łaskawa, o litościwa, o słodka Panno Maryjo.

20. Zdrowaś Maryjo (Pozdrowienie Anielskie)

Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą. Błogosławionas Ty między niewiastami i błogosławiony owoc żywota Twojego, Jezus. Święta Maryjo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi, teraz i w godzinę śmierci naszej. Amen.

21. Modlitwa do św. Michała Archanioła

W wielu parafiach proponuje się wiernym – po zakończonej liturgii – wspólną recytację modlitwy do św. Michała Archanioła. Także ta modlitwa posiada różne wersje i wymaga ujednolicenia. Wspomniana wyżej uchwała KEP tego nie zawiera, gdyż takie ujednolicenie zostało już wcześniej zatwierdzone przez Episkopat Polski i potwierdzone przez Kongregację Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Źródło: Modlitwy błagalne, jakie wierni prywatnie mogą zanosić w zmaganiu się z mocami ciemności, nr 9, w: Egzorcyzmy i inne modlitwy błagalne. Wydanie wzorcowe, Katowice 2002, s. 102.

Święty Michale Archaniele, wspomagaj nas w walce, a przeciw niegodziwości i zasadzkom złego ducha bądź naszą obroną. Oby go Bóg pogromić raczył, pokornie o to prosimy, a Ty, Wodzu niebieskich zastępów, szatana i inne duchy złe, które na zgubę dusz ludzkich po tym świecie krążą, mocą Bożą strąć do piekła. Amen.

Przy różnych okazjach Stolica Apostolska i Konferencje Biskupów podejmują temat pobożności ludowej. Do tego tematu nawiązuje także św. Jan Paweł II w Liście apostolskim *Vicesimus quintus annus* w dwudziestą piątą rocznicę ogłoszenia Konstytucji Soborowej o Świętej Liturgii: „Nie można owej pobożności ludowej lekceważyć ani traktować jej z obojętnością czy pogardą, jest ona bowiem bogata w różnorakie wartości i już sama w sobie wyraża religijne nastawienie wobec Boga. Jednak pobożność ta stale potrzebuje ewangelizacji, aby wiara, którą wyraża, stawała się wciąż bardziej dojrzała i autentyczna. Zarówno rozmaite nabożeństwa ludu chrześcijańskiego, jak też inne formy pobożności są pożądane i godne zalecenia pod warunkiem, że nie będą zastępowały ani nie będą mieszane z nabożeństwami liturgicznymi. Autentyczne duszpasterstwo liturgiczne potrafi się oprzeć na bogactwie ludowej pobożności, oczyszczać ją i poprowadzić ku liturgii” (nr 18).

KS. GRZEGORZ ŚMIECIŃSKI
ceremoniarz archidiecezjalny
Łaziska Górne, 11 maja 2021 r.
VH V-8/21

PERSONALIA

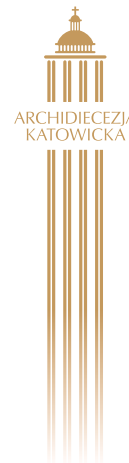
248

Dekrety i nominacje

Ks. Antoniewicz Dariusz	administrator parafii Świętego Jacka w Katowicach - Ochojcu
Ks. Gatnar Damian	ojciec duchowny księży dekanatu Pszczyna
Ks. Kroemer Mieczysław	dziekan dekanatu Suszec na drugą kadencję
Ks. Maciejewski Waldemar	administrator parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy i Świętej Rozalii w Chorzowie - Maciejkowicach
Ks. Michalski Bogdan	wicedziekan dekanatu Miedźna
Ks. Skutela Adam	administrator parafii Świętego Antoniego z Padwy w Siemianowicach Śląskich
Ks. Staniec Jacek	wicedziekan dekanatu Katowice - Bogucice
Ks. Świerczek Józef	ojciec duchowny księży dekanatu Knurów
Ks. Tomziński Zdzisław	ojciec duchowny księży dekanatu Pawłowice

Zwolnieni z funkcji i urzędów

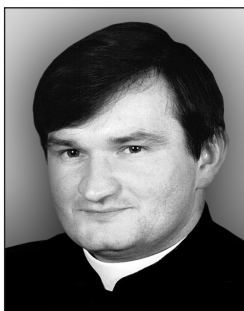
Ks. Antoniewicz Dariusz	wikariusza parafii Świętego Stanisława Kostki w Katowicach – Giszowcu
Ks. Bul Paweł	proboszcza parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy i Świętej Rozalii w Chorzowie – Maciejkowicach i przeniesiony na rentę
Ks. Skutela Adam	wikariusza parafii Świętego Pawła w Rudzie Śląskiej – Nowym Bytomiu

ZMARLI

249

ks. Kazimierz Sobol + 06.12.2021

Urodził się 15 lutego 1966 roku w Rybniku - Boguszowicach w religijnej rodzinie górnika Antoniego i Heleny z domu Szymura. Ochrzczony został 27 lutego 1966 roku w kościele parafialnym pw. Świętego Michała Archanioła w Krzyżowicach. Sakrament bierzmowania otrzymał 8 marca 1980 roku w kościele pw. Wszystkich Świętych w Jastrzębiu-Zdroju - Szerokiej przez posługę biskupa Czesława Domina, przyjmując imię Paweł. Miał trzy młodsze siostry.

W latach 1973-1981 uczęszczał do Szkoły Podstawowej nr 18 w Jastrzębiu-Zdroju - Szerokiej. Potem uczył się na mechanika pojazdów samochodowych w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Pszczynie. Naukę kontynuował w Technikum Samochodowym dla Niepracujących w Pszczynie, które ukończył egzaminem maturalnym w 1987 roku. Po maturze starał się o przyjęcie na historię na Uniwersytecie Śląskim, jednak ze względu na stan zdrowia nie mógł przystąpić do egzaminów wstępnych. Od października 1987 roku pracował na KWK „Borynia” w Jastrzębiu - Zdroju na stanowisku wydawcy magazynowego, a później magazyniera. Przez ponad dwa lata w każdą niedzielę udzielał się w kaplicy Zakładu Karnego w Szerokiej, ćwicząc pieśni, prowadząc różaniec oraz rozmowy z więźniami.

Do Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Katowicach zgłosił się w 1992 roku. Jako kleryk wykazał się zaangażowaniem i gorliwością, zwłaszcza podczas rekolekcji ministranckich, kolonii charytatywnych i pielgrzymek. Ze względu na zatrudnienie przed seminarium był zwolniony z obowiązkowego stażu pracy. Na czwartym roku był wi-

ceduktorem, angażował się w katechizację w Pogotowiu Opiekuńczym. Był uczynny, otwarty na drugiego człowieka, chętny do pomocy. Pracę magisterską z liturgiki pod kierunkiem ks. dr. Stefana Cichego napisał na temat: „V Modlitwa Eucharystyczna, powstanie, rozwój i myśli przewodnie”. Święcenia diakonatu otrzymał 6 kwietnia 1997 roku w kościele Matki Bożej Częstochowskiej w Knurowie przez posługę bp. Gerarda Bernackiego. Staż duszpasterski odbywał w parafii Świętego Klemensa w Miedźnej. Święcenia prezbiteratu przyjął z rąk abp. Damiana Zimonia 16 maja 1998 roku w katedrze Chrystusa Króla w Katowicach. W 2002 roku uzyskał licencjat z teologii.

Po święceniach podjął zastępstwo wakacyjne w parafii Trójcy Przenajświętszej w Piekarach Śląskich - Szarleju oraz w parafii rodzinnej. Jako wikariusz pracował w parafiach: Bożego Ciała w Jankowicach (1998-2001); Ścięcia Świętego Jana Chrzciela w Rudzie Śląskiej - Goduli (2001-2004), gdzie katechizował w Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących oraz Gimnazjum nr 4 w Orzegowie; Matki Bożej Fatimskiej w Mysłowicach - Wesolej (2004-2007), gdzie był katechetą w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 oraz Gimnazjum nr 5; Świętego Jerzego w Mszanie (2007-2011), gdzie katechizował w miejscowym Zespole Szkół; Świętego Krzysztofa w Tychach (2011-2014), gdzie prowadził katechizację w Zespole Szkół nr 1; Podwyższenia Krzyża Świętego i Matki Bożej Częstochowskiej w Pszczynie (2014-2018), gdzie był katechetą w I Liceum Ogólnokształcącym im. Bolesława Chrobrego; Świętego Józefa w Katowicach - Załężu (2018-2021), gdzie był katechetą w Zespole Szkół nr 2.

Z dniem 31 lipca 2021 roku został mianowany administratorem parafii Świętego Jacka w Katowicach-Ochojcu. Prowadził katechizację w V Liceum Ogólnokształcącym im. Władysława Broniewskiego i Miejskim Przedszkolu nr 4 w Ochojcu. W listopadzie zachorował na Covid-19 i w ciężkim stanie przebywał w szpitalu w Katowicach- Ochojcu.

Zmarł 6 grudnia 2021 roku w 56. roku życia i 24. roku kapłaństwa. Jego pogrzeb odbył się 9 grudnia w kościele parafialnym Wszystkich Świętych w Jastrzębiu-Zdroju - Szerokiej. Pochowany został na cmentarzu parafialnym. Liturgii pogrzebowej przewodniczył biskup Marek Szkudło.

KS. JAKUB KANIA

250

ks. Zbigniew Glenc + 10.12.2021

Urodził się 8 lutego 1972 roku w Rydułtowach w rodzinie Tadeusza i Felicji z domu Kubek. Ojciec był górnikiem, pracował w KWK „Anna” w Pszowie, mama była ekspedientką. Ochrzczony został 20 lutego 1972 roku w kościele parafialnym pw. Niepokalanego Serca Maryi w Kobyli. Sakrament bierzmowania otrzymał 7 czerwca 1986 roku w kościele pw. Świętej Małgorzaty w Lyskach przez posługę biskupa Herberta Bednorza. Miał młodszego brata Tomasza.

W latach 1979-1987 uczęszczał do Szkoły Podstawowej w Kobyli. Potem uczył się w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Kasprowicza w Raciborzu, które ukończył egzaminem maturalnym w 1991 roku. W szkole dał się poznać jako radosny, koleżeński, otwarty, wzbudzający sympatię otoczenia, przy tym pracowity i solidny. Był bardzo dobrym uczniem, interesował się przedmiotami ścisłymi. Przez rok był przewodniczącym klasy. Czynnie uczestniczył w życiu parafialnym, pielgrzymkach i nocnych czuwaniach.

Do Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Katowicach zgłosił się po maturze. Jako kleryk wykazał się gorliwością i talentem organizacyjnym. W roku szkolnym 1995/1996 odbywał staż katechetyczno-duszpasterski w parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Świętochłowicach – Piaśnikach, po którym otrzymał bardzo dobrą opinię. Pracę magisterską z Pisma Świętego, pod kierunkiem ks. dr. Antoniego Drei, napisał na temat: „Ideal kobiety izraelskiej według poematu o dzielnej niewieście – Prz 31,10-31”. Święcenia diakonatu otrzymał 6 kwietnia 1997 roku w kościele Matki Bożej Częstochowskiej w Knurowie przez posługę bp. Gerarda Bernackiego. Staż duszpasterski odbywał w parafii Świętego Jacka w Stanowicach. Święcenia prezbiteratu przyjął z rąk abp. Damiana Zimonia 16 maja 1998 roku

w katedrze Chrystusa Króla w Katowicach. W 2002 roku uzyskał licencjat z teologii.

Po święceniach podjął zastępstwa wakacyjne w parafiach Najświętszego Serca Pana Jezusa w Świętochłowicach – Piaśnikach, Świętego Bartłomieja w Bieruniu Starym i Najświętszego Serca Pana Jezusa w Mysłowicach. Jako wikariusz pracował w parafiach: Świętej Marii Magdaleny w Chorzowie Starym (1998-2001), gdzie był katechetą w Zespole Szkół Budowlanych; Miłosierdzia Bożego w Żorach (2001-2005), gdzie katechizował w Zespole Szkół nr 2, III Liceum Ogólnokształcącym oraz Szkole Podstawowej nr 16; Wniebowzięcia NMP w Chorzowie Batorym (2005-2008), gdzie był katechetą w tamtejszym Liceum Ogólnokształcącym oraz Szkole Podstawowej nr 34; Matki Bożej Częstochowskiej w Katowicach – Podlesiu (2008-2009), gdzie katechizował w Szkole Podstawowej nr 21; Wniebowzięcia NMP w Czerwionce-Leszczynach – Czuchowie (2009-2013), gdzie prowadził katechizację w Zespole Szkół nr 4; Najświętszego Serca Pana Jezusa w Wyrach (2013-2015), gdzie był katechetą w tamtejszym Zespole Szkół; Niepokalanego Poczęcia NMP i Świętego Maksymiliana Kolbe w Mysłowicach – Janowie Miejskim (2015-2021), gdzie był katechetą w Szkole Podstawowej nr 3.

Z dniem 31 lipca 2021 roku został mianowany administratorem parafii Świętego Antoniego z Padwy w Siemianowicach Śląskich. Był dekanalnym duszpasterzem rodzin.

Zmarł nagle 10 grudnia 2021 roku w 50. roku życia i 24. roku kapłaństwa. Jego pogrzeb odbył się 17 grudnia w rodzinnej parafii w Kobyli. Pochowany został na cmentarzu parafialnym. Liturgii pogrzebowej przewodniczył biskup Grzegorz Olszowski.

KS. JAKUB KANIA

251

ks. Zygmunt Klose + 23.12.2021

Urodził się 26 kwietnia 1950 roku w Chorzowie w religijnej rodzinie Franciszka i Ireny z domu Szykowskiej. Ojciec był magazynierem wagowym w Hucie Batory, mama pracowała jako agent handlowy w MHD Chorzów. Ochrzczony został 7 maja 1950 roku w kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Chorzowie - Batorym. Sakrament bierzmowania otrzymał 19 maja 1962 roku w kościele parafialnym przez posługę biskupa Herberta Bednorza. Miał młodszego brata.

W latach 1957-1964 uczęszczał do Szkoły Podstawowej nr 30 im. Adama Mickiewicza. Potem uczył się w III Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Batorego w Chorzowie - Batorym, które ukończył egzaminem maturalnym w 1968 roku. W szkole był zastępowym ZHP. Przez kilka lat regularnie uczestniczył w parafialnych pielgrzymkach, naukach stanowych i triduach młodzieżowych. Interesował się literaturą piękną i filatelistyką. Lubił turystykę, tenis stołowy i szachy.

Do Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie zgłosił się po maturze. Jako kleryk wykazał się systematycznością, pracowitością, pomysłowością oraz talentem organizacyjnym. Był pogodny i radosny, miły, serdeczny, otwarty i szczery. Obowiązkowy staż pracy odbył jako ślusarz w Budowlanej Spółdzielni Pracy w Chorzowie. Pracę naukową pisał z katechetyki, pod kierunkiem ks. prof. Stanisława Bizunia, na temat: „Spotkania z rodzicami dzieci przygotowujących się do pełnego udziału we Mszy świętej jako forma katechezy dorosłych”. Był dyktorem w ostatnim roku formacji seminaryjnej.

Święcenia diakonatu otrzymał 3 marca 1974 roku w kościele Świętego Michała Archaniola w Siemianowicach Śl. - Michałkowicach. Święcenia prezbiteratu przyjął z rąk bp. Herberta Bednorza 27 marca 1975 roku w katedrze Chrystusa Króla w Katowicach.

Po święceniach pracował jako wikariusz w parafiach: Matki Bożej Królowej Pokoju w Tarnowskich Górach (1975), Najświętszego Serca Pana Jezusa w Katowicach - Piotrowicach (1975-1978), gdzie był także dekanalnym duszpasterzem służby liturgicznej, Świętego Jana Chrzciciela w Tychach (1978-1981), Ścięcia Świętego Jana Chrzciciela w Rudzie Śląskiej - Goduli (1981-1983), Najświętszego Serca Pana Jezusa w Katowicach - Piotrowicach z poleceniem budowy kościoła i opieki duszpasterskiej nad mieszkańcami osiedla w Katowicach - Zadolu (1983-1984).

Z dniem 19 sierpnia 1984 roku został mianowany administratorem, a 14 września tegoż roku proboszczem nowo erygowanej parafii Matki Bożej Różańcowej w Katowicach - Zadolu. Podczas wakacji letnich i ferii zimowych prowadził obozy religijne dla Młodzieżowej Wspólnoty Biblijnej, Parafialnej Wspólnoty Liturgicznej, Dzieci Maryi i Animatorów wspólnot parafialnych.

Był dekanalnym duszpasterzem rodzin w dekanacie Katowice - Południe. Od 1990 roku prowadził katechezę w Szkole Podstawowej nr 35 w Katowicach - Zadolu, a od 1999 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 21. Był wicedziekanem dekanatu Katowice - Południe (1990-1994), diecezjalnym duszpasterzem pań pracujących na probostwach (1992-2010) oraz przez dwie kadencje dziekanem dekanatu Katowice - Panewniki (2006-2015). W 2016 roku został przeniesiony na emeryturę i zamieszkał w Chorzowie - Batorym.

Zmarł 23 grudnia 2021 roku w 72. roku życia i 47. roku kapłaństwa. Jego pogrzeb odbył się 29 grudnia w rodzinnej parafii w Chorzowie - Batorym. Pochowany został na cmentarzu parafialnym. Mszy świętej pogrzebowej przewodniczył arcybiskup Wiktor Skworec.

KS. JAKUB KANIA

Spis Treści

STOLICA APOSTOLSKA

- 225 Orędzie na 55. Światowy Dzień Pokoju 725
 226 List do małżonków z okazji Roku „Rodzina Amoris Laetitia” .. 731
 227 Odpowiedzi na wątpliwości w sprawie niektórych postanowień
 Listu Apostolskiego Traditionis Custodes 737

EPISKOPAT POLSKI

- 228 Uchwała KEP w sprawie przyjęcia zaktualizowanego polskie-
 go tłumaczenia Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku ... 748
 229 Komunikat z posiedzenia Komisji ds. Dialogu między a Polską
 Radą Ekumeniczną 749
 230 Dekret ogólny w sprawie wieku i przymiotów kandydatów do
 posługi stałego lektoratu i akolitu, nie będących kandydata-
 mi do święceń 750
 231 List na Niedzielę Świętej Rodziny 752

ARCHIDIECEZJA KATOWICKA

ABP WIKTOR SKWORC METROPOLITA KATOWICKI

LISTY PASTERSKIE I KOMUNIKATY

- 232 List do górników z okazji święta Świętej Barbary 757
 233 Komunikat o mianowaniu bp. Adriana J. Galbasa SAC arcybi-
 skupem koadiutorem Archidiecezji Katowickiej 759
 234 Komunikat o terminie rozpoczęcia posługi abp. Adriana J. Gal-
 basa SAC 760
 235 List do Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii świętej 761

HOMILIE METROPOLITY

- 236 WŚSD, 2 grudnia 2021 763
 237 Barbórka, 5 grudnia 2021 767
 238 Akolitat w WŚSD, 11 grudnia 2021 770
 239 Niedziela Gaudete, 12 grudnia 2021 773
 240 40-ta rocznica pacyfikacji KWK „Wujek”, 16 grudnia 2021 .. 777
 241 Pogrzeb A. Rozpłochowskiego, 23 grudnia 2021 778
 242 Pasterka, 25 grudnia 2021 781
 243 Uroczystość Narodzenia Pańskiego, 25 grudnia 2021 784
 244 Niedziela Świętej Rodziny, Katedra, 26 grudnia 2021 786

DEKRETY

- 245 Dekret ustanawiający bł. Jana Machę patronem Seminarium .. 788
 246 Biuletyn liturgiczny 1/2021 789
 247 Biuletyn liturgiczny 2/2021 800
 248 PERSONALIA 827

ZMARLI

- 249 Ks. Kazimierz Sobol + 06.12.2021 828
 250 Ks. Zbigniew Glenc + 10.12.2021 830
 251 Ks. Zygmunt Klose + 23.12.2021 832